הארץ

75 אג' יום א' א' בסיון תשמ"ו, 8 ביוני 1986 VOL. 68/20399 JUNE 8 1986

כולל מע"מ ובמילת 65 אג'

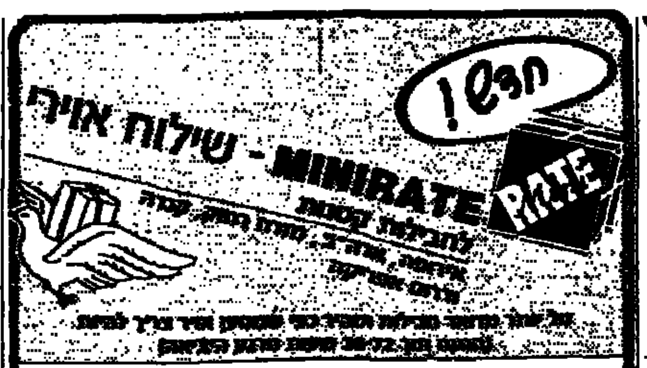

חדשות הארץ

שיחת היום

על: יעקב גרוס, פרופ' למנהל פנים ולמינהל עסקים

על: ההחזקה הפוליטית סביב מינוי נגיד חדש לבנק ישראל (עמ' 2)

קציני מילואים נענשו על ההרמת סיגריות מערכים לשימושם האישי (עמ' 3)

*

מלחמת מייסדים במפלגת המרכז החדשה (עמ' 3)

*

עובדי חברת החשמל תובעים תוספת שכר של 12 אחוז (עמ' 3)

*

שני אחיו של גינדי העבירו באחרונה לאברהם 100 אלף דולר (עמ' 6)

*

150 חרדים בתפרעו בירושלים וצלבי קרס צוירו בבני ברק ות"א (עמ' 6)

*

הוגשה לבורג הצער לחוק עזר לתנועת הקרנות סרטים בשבתות (עמ' 6)

*

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע. יוסף) להיות חם ויבש. ירושלים 19–33. הגולן 17–34. נהריה 22–33. צפת 20–33. טבריה 20–41. נצרת 21–39. עפולה 18–38. שומרון 21–36. תל אביב 23–35. לוד 21–37. יריחו 21–41. עזה 22–32. באר שבע 19–40. אילת 25–42.

שערי הדולר

	שער היציג	שער הדולר בש"ח
יציג	1.4930	0.0010+
נוטסים	1.7746	0.0011+
שחור	1.6000	—

בגליון זה 12 עמודים

כתב האישום מרמז:

פולארד הציע לישראל מידע על טילים לאירן

מאת גדעון אלון וצבי בראל סופרי "הארץ"

הממשלה עשויה לדון היום בישיבתה השבועית בפרשת פולארד.

מקורות בכירים מתוך אגם ביקורת חריפה על טענותיהם של פקידים במשרד המשפטים האמריקאי, כאילו ישראל העלימה מידע מארה"ב ולא עמדה בהתחייבותה לשתף פעולה באורח מלא בכל הקשור לחקירת הפרשה. אותם מקורות הדגישו, כי משרד החוץ האמריקאי תומך בגירסה הישראלית (סוף בעמוד 2 טור 5)

בירושלים מצפים בדריכות לפרסום תוצאות הבחירות לנשיאות אוסטריה

ישראל שוקלת לא לשלוח שגריר חדש הקיץ לאוסטריה אלא ממונה

אם ייבחר היום קורט ואלדהיים * אין בכוונת ירושלים לנתק יחסיה הדיפלומטיים עם וינה או להחזיר את השגריר להתייעצויות בישראל

מאת גדעון אלון סופר "הארץ"

גורמים מדיניים בכירים בירושלים הדגישו אמש, כי גם אם ד"ר קורט ואלדהיים ייבחר היום לנשיא אוסטריה, אין בכוונת ישראל להודיע על ניתוק יחסיה הדיפלומטיים עם אוסטריה או על החזרת שגריר ישראל באוסטריה להתייעצויות בארץ.

בירושלים מצפים בדריכות לקראת פרסום תוצאות הבחירות לנשיאות אוסטריה. בסוף השבוע התקיימו במשרד החוץ התייעצויות בדרג בכיר, לבחינת תגובותיה האפשריות של ישראל, אם יבחר ואלדהיים. נודע, כי ההצעה המגובשת היא, שעם תום כהונתו של השגריר הנוכחי, מיכאל אליצור, העומד לסיים את תפקידו בקיץ הקרוב, לא יישלח במקומו שגריר חדש, אלא ישלח ממונה מטעם ישראל על השגרירות בוינה.

נראה, כי אפשרות בחירתו של ד"ר ואלדהיים לא תועלה היום לדיון בממשלה, מתוך רצון להמתין על לפרסום תוצאות הבחירות שם.

גורמים ממשלתיים מתחו אמש ביקורת על התבטאויותיו של שר המשפטים, יצחק מודעי, טרם צאתו מהארץ, על פיהן אין לישראל עדויות לגבי מעורבותו האישית של (סוף בעמוד 2 טור 5)

מבוי סתום במגעים בין פרס ונסים

פרס יכנס היום שרי מערך לדון במינוי הנגיד החדש

שרים במערך: העלאת מועמדות אמוראי, חרף אי ההסכמה עם שר האוצר – פתח להפרת ההסכם הקואליציוני

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ראש הממשלה, שמעון פרס, עומד הבוקר לכנס את שרי המערך לפגישה מיוחדת לפני ישיבת הממשלה. פרס יבקש מ"שריו" להחליט על הצעדים בעניין מינוי של נגיד חדש לבנק ישראל, לאחר שהמגעים בין רה"מ ושר האוצר הגיעו למבוי סתום, עקב מחלוקת בדבר איוש המשרה. יתכן ורה"מ יזמן הבוקר לפני ישיבת הממשלה את שר האוצר, כדי לדון עמו בנושא ולדווח לו על החלטת שרי המערך בעניין.

גורם ממשלתי במערך אמר אמש לסופר "הארץ", כי המערך נמצא בבעיה, כיוון שהעמדה הרשמית היא שיש למנות לתפקיד את עדי אמוראי ולאחר שהליכוד העלה שמות של שלושה אישים: פרופ' מיכאל ברונו, פרופ' פנחס זוסמן ופרופ' איתן ברגלס - יקשה על המערך להתנגד לאחד המועמדים הללו המוסכמים על הליכוד. שרים במערך אמרו אמש כי אם יוחלט שראש הממשלה יעלה הבוקר להצבעה בממשלה, חרף אי ההסכמה עם שר האוצר, את מועמדותו של אמוראי לנגיד בנק ישראל, יש כאן פתח להפרת ההסכם הקואליציוני. על פי הסכם זה נגיד בנק ישראל, הרמטכ"ל, מפכ"ל ויועץ משפטי לממשלה ייבחרו על ידי הממשלה על פי המלצת רה"מ, ממלא מקומו והשר הנוגע בדבר. אולם בתנאים הנוכחיים אין הסכמה בין שלושת גורמים בכירים אלה.

שרים במערך הדגישו, כי אם יעלה רה"מ להצבעה את מינוי אמוראי עשויה הצעתו לזכות ברוב של שרי המערך. שרים דתיים בממשלה הזכירו כי במידה ותערך הצבעה בנושא, לליכוד יהיה רוב קול, בשל שהייתו של שר המשפטים, יצחק מודעי, בארה"ב. עם זאת הדגישו כי העלאת מועמדותו של אמוראי להצבעה בממשלה, בניגוד לעמדת שר האוצר, עשויה ליצור קרע בין רה"מ ושר האוצר ובין המערך והליכוד.

הממשלה אמורה לאשר היום את התפטרות הנגיד היוצא, ד"ר משה מנדלבאום. אם לא ייבחר נגיד חדש, ישאר בנק ישראל ללא נגיד לפיכך הוצע בימים האחרונים למנות כמשנה לנגיד את ויקטור מדינה, מנהל המחלקה המוניטרית בבנק ישראל, כדי שימונה מאוחר יותר כממלא מקום הנגיד. כיום בבנק ישראל לא מאויישות גם משרות יו"ר הוועדה המייעצת, משנה לנגיד ומנכ"ל הבנק.

גורמים ממשלתיים העריכו אמש כי רה"מ עשוי לדחות את בחירת הנגיד עד לישיבת הממשלה. אם לא תושג הסכמה עם שר האוצר בדבר מינוי מוסכם של הנגיד.

חמישה וחצי מיליון יחליטו היום מי יהיה נשיאם

סקרים: צפוי רוב של 52% לואלדהיים

שני המועמדים לנשיאות אוסטריה ורעיותיהם – ד"ר קורט ואלדהיים וד"ר קורט שטייר בשיחה פרטית בוינה, ערב הבחירות. (צילום: אי.פי)

מאת מרינה הלפרט סופרת "הארץ" באוסטריה

וינה. (מיוחד ל"הארץ"). חמישה וחצי מיליון אזרחים אוסטריים יהיו רשאים היום להחליט סופית, מי יעמוד בראש מדינתם בשש השנים הבאות. הסקר האחרון מראה, שד"ר קורט ואלדהיים עשוי לקבל בערך 52 אחוז של הקולות ומתחרהו רק 48 עד 49 אחוז.

בסיבוב הראשון, שנערך לפני כשבועיים, זכה ואלדהיים ב-49.6 אחוז והיו חסרים לו רק כמה עשירויות של האחוז, כדי לזכות בנשיאות. חוץ מ-42 אחוז שבחרו או במועמד הסוציאליסטי, יצרו בחירות אלה גם חוג שנקרא "אוסטריה החדשה", בו פעילים אנשים מהשמאל והימין מתוכם של אינטלקטואלים, מדענים, סופרים ואמנים. הם גם ארגנו עם בנו של קרייסקי, פיטר, הפגנות ופירסמו מודעות נגד ואלדהיים. כן הוציאו חוברת, בה מפורטות עובדות על עברו של ואלדהיים בשם: "עשיתי רק את חובתי". ערב הבחירות הם הודיעו, כי לא יפסיקו את פעולתם גם אחרי בחירתו של ואלדהיים.

אוסטרים רבים לא מרוצים מהמצב וחוששים מהמצב אליו תיקלע ארצם לאחר הבחירות, בעקבות מה שנראה להם כמסכת בחירות הזרת תקים, שניצלה טיעונים אנטישמיים לצרכים פוליטיים ופגעה בתדמיתה של אוסטריה.

מודעי: נשקול לבקש הסגרתו של ואלדהיים אם יהיו די הוכחות

מאת שלמה שמיר

ניו-יורק. (מיוחד ל"הארץ"). המזכיר הכללי של האו"ם, פרז דה-קוויאר, הסכים להעמיד לרשות ישראל את רשימת השמות התיקים של פושעי מלחמה נאציים, השמורים בארכיון האו"ם – על כך מסר שר המשפטים, יצחק מודעי, שנפגש ביום ו' בנוגדים עם המזכ"ל.

בימים הקרובים תגיש ישראל בקשה רשמית כתובה למזכירות האו"ם, לקבל לידיה את תכולת הארכיון. מודעי אמר ל"הארץ", כי השיחה בינו לבין מזכ"ל האו"ם, שארכה כ-45 דקות, לא היתה נעימה ביותר.

השר בא למסיבת העיתונאים מצויד בתיקים שונים, בהם התיק של ואלדהיים שקיבלה ישראל מארכיון האו"ם. מודעי אמר, כי בתיק מצויה עדות של שני עדי ראייה, שהיו נוכחים בהוצאה להורג, שבוצעה בהוראת ואלדהיים, של אזרחים שסייעו לאחרים להימלט משקירות בצבא הנאצי. בתשובה לשאלה, האם הוא מגדיר את ואלדהיים כפושע מלחמה השיב מודעי, "אין לי ספק שואלדהיים שיתף פעולה עם הנאצים והיה חלק מהם". אחד העיתונאים שאל את מודעי, אם ישראל עלולה לחטוף את ואלדהיים ולהעמידו לדין. מודעי דחה בלעג את השאלה. השר ציין, כי ישראל ממשיכה לחפש אחרי הוכחות נוספות הקשורות לעברו של ואלדהיים בחזית הבלקן. מודעי התייחס לאפשרות, שישראל עשויה לבקש הסגרתו של ואלדהיים ואמר, כי הסכם ההסגרה עם מדינות אירופה הוא מסובך ומורכב מאוד. "אם יהיו בידינו די הוכחות, כי ואלדהיים אכן ביצע פשע, נשקול בקשה להסגרתו" אמר מודעי.

אושרו העלאות שכר מעל 10% במו"מ בענף המתכת

נמשכים העיצומים ב"אמקור" * ראשי האיגודים המקצועיים במיגזר היצרני דורשים לאפשר להם לנהל מו"מ ענפי

מאת יהודית וינקלר סופרת "הארץ"

העלאות שכר מעל 10 אחוז אושרו באחרונה במשא ומתן בין ועדים להנהלות מפעלים בענף המתכת בלחץ ועדים, שנאשו מוסתבכת בפתיחות המשא ומתן הארצי בין ההסתדרות למעסיקים הפרטיים על חידוש הסכמי השכר. יצחק גלעדי, מזכיר הסתדרות עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה, דיווח בסוף השבוע, כי במפעלי "ישקאר", בהם עובדים 1200 עובדים, סוכם על העלאת שכר בשיעור 10 אחוז; במפעל "שטולפלך" במושב שתולה הוסכם בין העובדים לבין ההנהלה על העלאת שכר בשיעור 15 אחוז; ב"אלקטרה תעשיות" בראשון לציון, בו עובדים 360 עובדים, מסתמן הסכם לתשלום תוספת שכר משמעותיות ולשיפור בתנאים הסוציאליים וכן במפעל "אזמל" באשקלון מסתמן הסדר לתשלום תוספת שכר בעיקר לפועלות הייצור. גלעדי אמר אמש, כי בעשרות מפעלים ברחבי המדינה נחתמו הסכמים מפעליים משמעותיים וחלקם נקבע, כי תוספת השכר שיושגו ברמה הארצית, יקוזזו מהתוספות המפעליות. (סוף בעמוד 2 טור 3)

כבר פתחת עו"ש משופר?

הבנק הבינלאומי הראשון

נמשך העוצר בחברון בעקבות פציעת תושב קריית ארבע

הערכה: דוקרי העולה מאתיופיה בקסבה משתייכים לחוליה קבועה

האחראית לדקירות נוספות בלב הקסבה * יצחק רחמים נדקר בגבו ושוחרר מבי"ח לאחר טיפול קצר

מאת אורי ניר סופר "הארץ"

בחברון נמשך אמש העוצר שהוטל על העיר, לאחר התקרית שאירעה שלשום, בה נדקר תושב קריית-ארבע בגבו.

התקרית אירעה ביום שישי, קרוב לשעה 11 בבוקר. יצחק רחמים (54), עולה חדש מאתיופיה, יצא בלווית שניים מחבריו לערוך קניות בשוק של חברון. שני חבריו הקדימו אותו מעט, והוא נותר מאחוריהם. ליד אטליז בקסבה של השוק, חש לפתע כאב עז בגבו והבחין בדמות הנעלמת בתוך ההמון. רחמים קרא לחבריו, ואלה הוציאו מגבו סכין קטנה, ומיהרו לעמדה סמוכה של צה"ל, בקרבת בית הכנסת ע"ש אברהם אבינו. הנדקר הצליח לצעוד בעקבותיהם, הוחש מיד למרפאה שבבניין הממשל הצבאי בחברון, שם קיבל טיפול ראשוני. אחר כך הוסע לירושלים ואושפז בבית-החולים "שערי צדק".

בגבו אובחן חתך שאינו עמוק והוא שוחרר לביתו לאחר טיפול קצר. הנדקר, יצחק רחמים, עלה לארץ לפני כשנה וחצי והשתכן (סוף בעמוד 2 טור 6)

צעיר מעזה פצע 11 איש בעלות ריכבו על תחנת אוטובוס בי"ם

דקר בפגיונו שני שוטרים, במהלך חקירתו במשטרת ירושלים והמירדף אחריו, לאחר שנמלט * החשוד נורה ונפצע קשה * בין הפצועים 7 ילדים, שניים במצב קשה

מאת דב שרגאי סופר "הארץ" בירושלים

גמיל איברהים, בן 35 מעזה, פצע ביום שישי ברכבו 11 איש, כאשר מכוניתו, חיפושית מדגם פולקסואגן, עלתה על תחנת אוטובוס ברחוב הנרייטה סולד בקריית יובל. המשטרה, שהגיעה למקום, עצרה את הנהג ובדקה את הרכב. התברר כי היה ליקוי מכני בבלמים. כן נמצא פגיון במכונית. מאוחר יותר נמלט ממטה משטרת מרחב ירושלים במגרש הרוסים ובמהלך חקירת המשטרה, והמירדף אחריו דקר בפגיונו שני שוטרים. החשוד נורה במרדף, נפצע קשה ואושפז בבית-החולים "שערי צדק".

בין 11 הפצועים שנדרסו – 7 ילדים. מצב שניים מהם קשה, חלק במצב בינוני וחלק במצב קל. שני השוטרים מאושפזים אף הם, אחד מהם נותח בבטנו.

סמוך לשעה שש, לפני כניסת השבת, עם תום חקירת המשטרה, ביקש השוטר יצחק זילברמן להעביר את הנחקר לרשותו של איש שב"כ. זילברמן התיר איברהים מאזיקיו ואז חטף איברהים את הפגיון, שהיה מונח על שולחן סמוך, ודקר את השוטר בבטנו. כתוצאה המשטרה במגרש הרוסים החל מרדף, גמיל איברהים הגיע לשער, כשבידיו הפגיון, שם דקר בגבו את השוטר משה רובשטי.

איברהים פנה בריצה לכיוון מורדו רחוב מנבג, כאשר השוטר הנדקר רובשטי ירה בו ופגע בגבו. רס"ר שלמה כהן, מיחידת הסיור, החל הולך רגלית אחר גמיל. הוא הזהיר אותו פעם אחת ואז ירה בו ופצעו קשה.

במשטרה נמסר כי נבדקות אפשרויות שהאירוע היה תאונה או מעשה חבלני.

סקר של יועץ לענייני ביטוח קובע:

מחירי ביטוח רכב בארץ יותר מכפולים מאשר בארצות אחרות

מאת שמשון ארליך סופר "הארץ"

מחירי ביטוח רכב בארץ יותר מכפולים מאלה שבארצות אחרות – כך קובע סקר של יועץ לענייני ביטוח, שנעשה בעבור המועצה לצרכנות.

ביטוח מקיף של מכונית טוות עוד, שעלה במבנן הנבגר, הדו"ח 273 דולר בארץ, עלה 363 דולר באנגליה, 303 בשווייץ ו-285 דולר בהודו. מחבר הדו"ח, יעקב שפריר, ששימש סגן המפקח על הביטוח באוצר קובע, כי הוויתורים שעשה המפקח על הביטוח לחברות הביטוח לפני כשלוש שנים עלו למבוטחים כ-100 מיליון דולר.

לדבריו, רווחים עודפים אלו, תובעים משיעורי ביטוח גבוהים, מביאים לתעשיית "הפרועה", שחברות הביטוח עם המפקח מנסים עתה להתגונן מפניה באמצעות חקיקה קרטליסטית. מאז 1980 עלו מחירי הביטוח ב-300 אחוז במונחים דולאריים, טוען שפריר. "כיצד אם כן באים עתה לממשלה דורשים ממנה, שבאמצעות שוטרים, תמנע מהסוכנים לתת הנחות למבוטחים, מכוחדים שהם כה גבוהים עד שהם מעודדים את מתן ההנחות", שאל.

הדו"ח של שפריר שולל את שיטת הפיצויים לחברות הביטוח על "ידיות מחירי המכוניות", שהונהגה לפני כמה שנים, הנקראת "מקדם שחיקה". שפריר טוען, כי אין זה נכון שהפיצוי שנותנים אנשי החברות למבוטחים עלה יותר ממה שעלה ערך המכוניות, שעל פי ערכן נגבית הפרמיה מהמבוטחים.

לדבריו, ניתן עיקר הפיצוי על נזקים מתאונות. העלות של פיצוי נזקים אלו מורכבת מעבודה במוסכים ומחלפים שעלו פחות ממדד יוקר המחיה.

היועץ הכלכלי של חברות הביטוח, שמואל מלכים, שלל את נתוניו של שפריר. הוא אמר, כי הדו"ח אינו מבוסס וההשוואות אינן רלוואנטיות.

גם המפקח על הביטוח, יהודה דרורי טען, כי הנתונים של שפריר אינם מבוססים.

שני ארגונים סוניים: נפעל נגד מטרות סוריות ואמל

מאת סופר "הארץ" לענייניים ערביים

שני ארגונים, כנראה מוסלמים סוניים, המתכסים על ידי כמאני עיצאת באש"ף, הודיעו אתמול במערב ביירות, כי יפעלו נגד מטרות סוריות ותנועת "אמל" השיעית. הודעת שני הארגונים – "סלאח אל-דין" ו"עומר אל-מוכתאר" – באה עם חידוש הקרבות במערב ביירות, לאחר התמוטטות הסכם הפסקת האש. מקורות ערביים מסרו אמש, כי יחידות אש"ף מכל הארגונים עורכים מתקפות ללא הרף על עמדות "אמל", תוך סיוע ארטילרי מאסירי מאיזור עאלי.

ראשי "אמל" קיימו אתמול במערב ביירות כנס סולידאריות עם "התנגדות הלאומית", בהשתתפות משלחות ממדינות ערב והגוש הקומוניסטי וקראו להגביר את הפיגועים נגד ישראל לרגל יום השנה הרביעי למבצע של"ג.

עתוני ביירות מסרו אתמול כי הנשיא ג'מייל ביקש את התערבותו של נשיא רומניה לשיתוף כוחות סובייטיים ואחרים ממדינות הגוש הקומוניסטי בכוחות או"ם בלבנון. ג'מייל סיים אתמול ביקור ברומניה.

ירדן תקנה מבריטניה 40 מטוסי טורנדו

בסכום מיליארד ליש"ט

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

(מיוחד ל"הארץ"). ירדן קיבלה החלטה עקרונית לקנות מבריטניה 40 מטוסי "טורנדו" בסכום של מיליארד ליש"ט, לאחר משא ומתן ממושך שנמשך ארבע שנים. חוסיין הטיס לאחרונה בעצמו את המטוס, הביע שביעות רצונו מביצועיו ובסוף השנה יתן לעיסקה את הסכמתו הרשמית.

סירובו של הקונגרס האמריקאי לאשר מכירת מטוסי "אף 16" לירדן היה אחד ממניעיהם של הירדנים לרכוש את ה"טורנדו". הם מעוניינים בדגם ההגנתי של המטוס ולא בגירסה ההתקפית שלו ומקורות צבאיים בלונדון סבורים כי בשל כך יקל הדבר על הבריטים, הגרמנים והאיטלקים, השותפים לייצור של המטוס, להדוף כל ביקורת ישראלית צפויה.

מחירו של "טורנדו" אחד הוא 15 מיליון ליש"ט. אך העיסקה תכלול גם אימוני טייסים וחלקי חילוף. סעודיה, אשר רכשה כבר 48 מטוסים (7 מהם כבר סופקו לה), תממן את עיקרה של העיסקה הירדנית-בריטית. רכש זה עתיד להוליל מפנה בתהליך ייצורו של המטוס ובבריטניה מתגבשת ההחלטה להאריך אותו ב-15 שנים נוספות בתקווה שמדינות נוספות במזה"ת, לרבות מרוקו המעוניינת ב-40 כאלה, יגלו ב"טורנדו" עניין.

1

הكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שיחת היום / גדעון אלון

עם: יוסף גרוס, פרופ' למשפטים ולמינהל עסקים
על: המחלוקת הפוליטית סביב מינוי נגיד חדש לבנק ישראל

אסור לערב שיקול פוליטי במינוי

המערך והליכוד טרם הגיעו לתמימות דעים בעניין שמו של המועמד לכהונת נגיד בנק ישראל. אין מנוס מכך, ששיקו־לים פוליטיים יכריעו, מי יהיה הנגיד הבא?

אין ספק שהכשירויות של הנ־גיד צריכות להיות מקצועיות, ואסור לערב בכך שום שיקול פוליטי. יכול להיות מועמד פו־ליטי לתפקיד זה, בתנאי שיש לו את הכשירויות המתאימות. דוגמא בולטת לכך היה מינוי בזמנו של משה זנבר לתפקיד הנגיד. זנבר היה ממקורביו של שר האוצר דאז, פנחס ספיר, והוא מונה על־ידו לתפקיד. אבל עם מינויו, הוא שיחרר עצמו מכל קשר קודם ולא היסס לתקוף את הממשלה.

מבחינה זו מועמד המערך, מנכ"ל שר האוצר עדי אמוראי, פסול או כשר לשמש כנגיד?

אין במועמדותו פסול, אם מיד אחרי כניסתו לתפקיד, הוא יסיר מעצמו כל קשר פוליטי לאנשים שמינו אותו.

אבל בשעה שהחוק קובע, כי הממשלה היא הממנה עפ"י המלצת שר האוצר את הנגיד, ברור שהוא לא יכולה לנתק

עצמה משיקולים פוליטיים

זה נכון, אבל התגובה שלנו היא, וכך היה גם בעבר, שהמינוי הזה לא נעשה על פי שיקולים פוליטיים. כלומר, אם התכונה העיקרית הבולטת אצל המועמד לתפקיד היא פוליטית ולא כישוריו המקצועיים. זה עומד בניגוד למעמד היוקרתי של נושא התפקיד.

איזו משמעות יש לכך, שמאז פרישתו של ד"ר מנ־דלבוים, אין נגיד לבנק זה ממלכתית?

תפקידו של הנגיד הוא לנהל את הבנק ולשמש יועץ ל־ממשלה בענייני מטבע וב־נושאים כלכליים. בהיעדר נגיד, אין מי שינהל את הבנק על פי חוק ואין לממשלה יועץ. על הנ־גיד לקבל החלטות כאוד חמו־רות, במציאות כלכלית השוררת היום, כן כצפות לו בסלות השתבות על פי המלצות דו"ח ועדת בייסקי. לכן, בהיעדר נגיד, קשה לבנק ישראל לתפ־קד וגם קשה ליישם חלק מהמלצות הוועדה.

יש גם לראות בחומרה את העובדה, שמזה כשנה אין ועדה מייעצת לבנק ישראל?

החוק מטיל על הוועדה המייעצת כמה תפקידים חשו־בים. בהיעדר ועדה כזו, אותם תפקידים אינם יכולים להתבצע. תפקידה לייעץ לנגיד בשורה של נושאים, כגון מערכת המט־בע, הזרמת מערכת האשראי וכו'.

כמומחה למשפט ולמינהל עסקים, מה עצתך לממשלה, שהעניין הזה בנושא זה?

אסור לה לעכב את מינוי הנ־גיד והוועדה המייעצת של בנק ישראל.

הוועדה לביקורת המדינה מחפשת דרך לחייב את רקאנטי להתפטר

מאור תגיש הצעה לעגן בחוק נהלי הדירקטוריון בבנקים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בוועדה לביקורת המדינה הגיעו למסקנה שדירקטוריון בנק דיס־קונט לא יצליח לשכנע את רפאל רקנאטי להתפטר מתפקידו גם בפרק הזמן שעוד נותר, פחות משבועיים, על פי המלצות ועדת בייסקי. בשלב זה עדיין לא ידוע לאיזה מועד נקבעה ישיבת מועצת המנהלים של בנק דיסקונט, האמורה לדון בהתפטרות.

רפאל רקנאטי אמור לחזור לארץ עד סוף השבוע, לקראת חג השבועות. בוועדה לביקורת המדינה עוסקים עתה בחיפוש דרכים לאלץ את רקנאטי לפרוש.

בשלב זה, נראה שחברי הוועדה נוטים לאמץ את המלצתה של המפקחת על הבנקים גליה מאור שלפיה ניתן יהיה לפטר את רקנאטי על בסיס סעיף 11 לפקודת הבנקאות המתייחסת לאי כשרותו של אדם לשמש כמנכ"ל.

מאור עומדת להגיש בימים הקרובים לוועדה לביקורת המדינה טיוטה של הצעת חוק בדבר נהלי עבודת הדירקטוריון בבנקים, על פי המלצתה של ועדת בייסקי.

יועץ הוועדה לענייני חוק בייסקי, הפרופסור יוסף גרוס, מגבש תוכנית עבודה לדיון מקיף בוועדה בכל המלצות דו"ח בייסקי. במסגרת זו יוזמנו להופיע לפניה אישים ובכללם מנכ"ל הבנק הבין לאומי צדיק בינו, הד"ר מאיר זית ואמיר ברנע.

אושרו העלאות

(סוף מעמוד 1)

בתוך כך נמשכים העיצומים ב"אמקור" ומסתמנים קשיים במפעל "תגל" העוסק בחידוש צמיגים. העובדים במפעלי מתכת הגיתה קיבלו מקדמת שכר בשיעור 350 שקל ובמפעל אל רם במושב אלוני אבא, נוקטים 40 עובדים עיצומים, על רקע הקשיים שנתגלעו במשא ומתן המפעלי.

יצויין, כי האיגוד המקצועי בהסתדרות הנחה את ועדי העובדים לדרוש על קיום משא ומתן מפעלי, אולם ראשי איגודים מקצועיים במיגזר היצרני הודיעו לראשי ההסתדרות, כי חייבים לאפשר להם לנהל עם המעסיקים משא ומתן ענפי. מפני שמזה שנים לא נותר מירווח לשיפורים ענפיים, בשל הריכוזיות שהאיגוד המקצועי הנהיג בכל הנוגע לדיונים עם המעסיקים.

מעריכים כי יואצו ההכנות לפתיחות המו"מ הארצי

בסוף השבוע שב מאירופה יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד. לפיכך מעריכים בהסתדרות, כי עתה יואץ תהליך ההכנות לפתיחת המשא ומתן הארצי בין ההסתדרות לבין המעסיקים הפרטיים והציבוריים. עם זאת מזכירי איגודים מקצועיים סבורים, כי אין לצפות לתוספות שכר גבו־הות השנה, לאור התבטאויותיו של ישראל קיסר במועצת חברת העוב־דים בתל־אביב. בה דיבר על קשיי חברת העובדים לעמוד בתוספות שכר. קיסר לא דיווח עדיין על תוכן שיחותיו עם דב לאוטמן, נשיא לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, אך יודעי דבר בוועד הפועל מעריכים, שהשניים הגיעו להבנה עקרונית, שיש לתקן את השכר. ברמות הנמוכות בענפי הייצור ואין לצפות להעלאות שכר גבוהות ברמה הבינונית והגבוהה.

ח"כ מתי פלד הופיע בפאריס עם יועצו של יאסר ערפאת

פאריס (ע"צ). חבר הכנסת מתי פלד, איש הרשימה המתקדמת לשלום, קיים כאן מסיבת עיתונאים ביום ו' עם אימאד שאקור יועצו של יאסר ערפאת.

השניים הודיעו כי מנוי וגמור עימם להמשיך בדו־שיח ובהחלפת הדעות שהם מקיימים זה כמה שנים.

חבר הכנסת ואיש אש"ף הד־גישו כי הם מצדדים בקיום ועידה בינלאומית בהשתתפות המדינות החברות במועצת הביטחון וכל הצדדים הנוגעים לסיכסוך, ובכלל זה אש"ף.

ישראל שוקלת

(סוף מעמוד 1)

ואלדהיים בביצוע פשעים נגד יהו־דים ופרטיזנים במלחמת העולם השנייה. לדברי אותם גורמים, התב־טאויות אלה של השר מודעי הסבו נזק למאבקה של ישראל בדעת הקהל העולמית נגד בחירתו של ואלדהיים לנשיא.

בדיקת הממשל הצרפתי לא העלתה נתונים חדשים

יואב מוקר מוסר "הארץ" בפא־ריס מוסר: כי ה"בדיקה מחדש" שערך הממשל הצרפתי בימים האחרונים בתיק של קורט ואלדהיים במטה הצבא הצרפתי בברלין "לא העלתה נתונים חדשים" — כך מוב־הר מהודעותיהם של דוברי הממ־של בפאריס; אולם עדיין לא הובררו המסתורין האופפים את עצם קיומו של ה"תיק" ואת העובדה, שכבר ב־1979 התבקש קצין צרפתי בכיר לעיין בתיק ולהגיש דו"ח על ממצאיו.

התיק שאותר בארכיונים של כח הכיבוש הצרפתי במערב־ברלין כ־כיל, לדברי הממשל בפאריס, "פרטים ביוגראפיים בלבד", שאין בהם כדי להוסיף על העובדות הי־דועות זה זמן רב". עוזריו של ראש הממשלה, ז'אק שיראק הודיעו, כי בימים הקרובים יפורסם המסמך במלואו.

קלארספלד נעצרה בהפגנה נגד ואלדהיים

ציידת הנאצים ביאטה קלארס־פלד, נעצרה אתמול ביום ו' באוסטריה, שעה שבאה להפגין באסיפת הב־חירות האחרונה של קורט ואלד־היים. קלארספלד ומפגינים נוספים נעצרו באשמת הפגנה ללא היתר, ושוחררו לאחר זמן קצר.

האסיפה נערכה תחת כיפת השמ־יים באמשטטן, עיירה קטנה במ־חצית הדרך בין וינה ולינץ.

פולארד הציע

(סוף מעמוד 1)

ת, שישראל עמדה בהתחייבותה ל־שתף פעולה ולעומת זאת משרד המשפטים האמריקאי מאשים את ישראל, כי לא מילאה אחרי התחייבותה. מקורות מדיניים הביעו את תקוותם, כי ידו של משרד החוץ האמריקאי תהיה על העליונה בהת־מודדות הפנימית המתנהלת ב־וואשינגטון בין משרדי החוץ והמשפטים.

כתב האישום מורה שפולארד הציע לישראל מידע

כתב האישום נגד פולארד מצביע באופן מובלע על כך, שפולארד הציע לישראל מידע על מערכת טי־לים המיוצרת על ידי מדינות לא קומוניסטיות ויכולה לעניין את איראן. פולארד כתב על המערכת בעלת כינוי הקוד קקטוס למפעילו יוסף יגור, ועתה מנסים חוקרי האף־בי־איי ללמוד, האם קיים קשר בין פולארד לבין נסיונות של ישר־אלים למכור כלי נשק מתוחכמים לאיראן. החוקרים סבורים, כי מפעי־ליו של פולארד בקשו ממנו בשלב מסוים ללמוד ולעקוב אחר מערכות מתוחכמות של טילים, המיוצרים במדינות שונות בעולם, אותם תוכל ישראל למכור לאיראן.

מערכת טילים זאת היא רק חלק מן החקירה המתמשכת שמנהל האף־בי־איי בעקבות מידע חדש שמסר פולארד לחוקריו. "ניו יורק טיימס" מסר בסוף השבוע, כי פולארד הבטיח למסור מידע מפורט לחוקרים, בתמורה לעסקת הטיעון, על פיה התחייבו התובעים לא לדרוש מאסר עולם בעבורו ועונש מופחת בעבור אשתו, אן הנדרסון פולארד. מנהל האף־בי־איי, ויליאם וובסטר, אמר ביום רביעי, כי ישראל שיתפה פעולה באורח סלקטיבי ובכך סתר את טענת ישראל ומחלקת המדינה, על פיהן היה שי־תוף הפעולה מלא ולשביעות רצונה של ארה"ב.

פקידים במימשל הביעו תמיהה על כך, שעד כה לא יצאה הצהרה רשמית מצד ממשלת ישראל והת־גובות היחידות הנגיעות לכאן הן הדלפות או ציטוטים מפי מקורות ישראליים בלתי מזוהים. העיתונות האמריקאית, המקפה על מעורבותה של ממשלת ישראל בפרשה מדגישה, כי הפרשה לא עוררה סערה בישראל, כפי שהיא מעוררת בארה"ב, ובממשלה סבורים, כי היא תיקבר תוך זמן קצר.

ראובן פדהצור, סופרו הצבאי של "הארץ" מוסר, כי חוגים בית־חוניים מעריכים, כי משרד המש־פטים האמריקאי וסוכנויות הביון האמריקאיות ינסו להמשיך ולהדליף פרטים, שיתגלו במהלך חקירתו של ג'ונתן פולארד. אין הם מוציאים מכלל אפשרות, כי עיתוי חשיפת שמו של אל"מ אביעם סלע קשור להצבעה בסנאט על עיסקת הטילים עם סעודיה. יתכן, כי גורמים בממ־של היו מעוניינים לאותת לסנ־טורים על הסתירה, כביכול, בין פעולות הריגול של ישראל בארה"ב לבין הצורך להימנע ממכירת נשק לסעודיה.

רבין: יש גורמים בממשל ה"מחפשים" את ישראל

שר הביטחון יצחק רבין אמר בשבת, בהתייחסו לפרשת פולארד, כי יש גורמים בממשל ארה"ב "המחפשים" את ישראל.

"אינני יודע מהי המוטיבציה שלהם ומה מריץ כמה דוגים בממשל האמריקאי לחפש את ישראל. אך האירועים האחרונים בארה"ב מצ־טברים לתמונה שצריכה להדאיג אותנו", אמר רבין, ב"שבעתון" באולם תיאטרון הקאמרי בתל־אביב.

מומחים מארה"ב מעריכים עלות פרוייקט הצטיידות חיל הים ב־1.2 מיליארד ד'

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

ד"ר דב זקהיים, שעמד בראש הצוות האמריקאי לבדיקת עלות פרויקט ההצטיידות של חיל הים, ימסור סיכום ראשוני של ממצאיו בתוך כשבועיים. את הדו"ח המפורט שלו ימסור זקהיים בספטמבר.

על־פי התרשמותם של בני שיחו הישראלים עולה כי הערכות הצוות האמריקאי קרובות לאלו של מער־כת הביטחון. על־פי הערכות אלו תגיע עלות הפרויקט, הכולל ארבע ספינות טילים "סער 5" ושלוש צול־לות, ל־1.2 מיליארד דולר. יש לציין כי בשלב זה עדיין לא הוחלט במערכת הביטחון כיצד יתוקצב הפרויקט, וזאת למרות שהחלטה חיובית על יישומו התקבלה כבר לפני חודשים רבים.

הצוות האמריקאי התרשם לטובה גם מהרמה הטכנית ומהציוד וה־אמצעים המוצעים במספנות ישראל, שבהן ייבנו שתיים משלוש הצול־לות.

בשלב זה עוסקים במספנות ישראל, בשיתוף מספנה גרמנית, בהכנת הצעת המחיר המדוייקת לפרויקט, אשר תוגש לשלוש מספנות אמריקאיות המבקשות לש־מש הקבלן הראשי של פרויקט הצ־טיידות חיל הים.

הערכה: דוקרי העולה

(סוף מעמוד 1.)

בקריית־ארבע. הוא נשוי ואב לש־לושה ילדים. "רציתי לתפוס אותו", אמר לכתבים בבית־החולים. "אך לא יכולתי בגלל הפצע ובגלל האנשים שעמדו מסביב". כוחות הביטחון בודקים אפשרות שהדוקרים, כנראה יותר מאיש אחד, משתייכים לחוליה [illegible] קריית ארבע [illegible] אשתקד. כל המקרים האלה אירעו בלב הקסבה של חברון.

היכר העוצר בשכם

בשכם הוסר אתמול העוצר שהוטל עקב הירי על תושב משואה, חיים תנעמי, ביום חמישי. מקורות בטחוניים לא מסרו אמש על התקדמות כלשהי בחקירה. עם זאת נמסר, כי כלי הנשק ששימש לירי על תנעמי היה בקוטר זהה לזה ששימש לרצח ראש עיריית שכם, זאפר אל־מצרי, ולרצח שוטר משמר הגבול בשכם, רס"ר ג'מיל פארס, באמצע ינואר השנה. כוחות הביטחון בודקים עתה אפשרות, שמדובר באותו כלי ירייה, שכן בדיקות בליס־טיות שנערכו אחרי רצח אל־מצרי העלו, כי הקליעים שגרמו למותו של ראש עיריית שכם ולמותו של ג'מיל פארס, נורו מאותו כלי הנשק עצמו. היו אלה קליעים בקוטר 7.65 מ"מ.

אלוף פיקוד המרכז, אהוד ברק, אמר שלשום, כי הוא משוכנע שהמ־חבלים שפעלו בסוף השבוע בשכם ובחברון ייתפסו במוקדם או במאוחר.

להערכת האלוף ברק, בוצעו הפי־גועים במטרה להתסיס את הרוחות [illegible] 1967 [illegible] שבוצעו היו מסוג "פיגועים חוזרים", שכמותם אירעו בעבר הלא־רחוק באותם מקומות. לדבריו, לו יכלו היו מבצעים פיגועים גדולים יותר.

ח"כ אליעזר וולדמן מקריית־ארבע קרא לסגור את הקסבה של חברון ולהשאיר בה רק שלושה פתחים, בהם יוצבו זקיפים ויבדקו בכליהם של העוברים ושבים, במטרה לחסום את נתיבי הבריחה במקרה של פיגוע. הוא דרש גם להרחיב את הסימטאות במקום, כדי שסיורים רכובים של צה"ל יוכלו לעבור במקום.

ראש עיריית חברון העודה־מוסטפא נתשה אמר, כי תושבי העיר הביעו מורת רוח על הטלת העוצר, המפגע בשמחת "עיד אל־פיטר", חג סיום הרמדאן.

יומן פסטיבל ישראל

צלילים קסומים ומוזרים

מאת מיכאל הנדלזלץ

בכל פסטיבאל ישנו המופע בו יוצאים אנשים מהאולם ומחפשים במבטם של אלה ההולכים לצידם סימנים: האם צריך לאהוב את זה או לא. אלה המופעים שלהם יש מתנגדים חריפים ומעריצים נלהבים, ומן המחלוקות האלה צומח הפסטיבאל באמת.

בפסטיבאל הזה ממלא את התפקיד הזה המופע המוסיקאלי של מרדית מונק. בעולם היא כבר כבשה לה מקום של נציגת "פרפורמנס" שעוסקת באמנות בין־תחומית, שבין המוסיקה/תנועה מוסיקה. בחלק השני של הקונצרט המוסיקאלי שלה היא הקרינה גם קטע מסרטה "אליס איילנד" שהוא עדות מחודה וכואבת על שער הכניסה לארצות הברית של ראשית המאה. אחר כך, היא הטילה אל אוזני הקהל, שבחלקו היה מוכתע (ממה בעצם. למה הם קנו כרטיסים דווקא למופע הזה!) את "מוסיקת דולמן" — שילוב קולות וצלילים מיוחד ומוזר, שהיה תזמורת מרעננת להרמוניות וקצבים. אגב שימוש מרהיב בגווני קול האדם מצד ששת המופיעים. שלפני או שאחרי תקופת המוסכמות התרבותיות. הגבול שבין הטעם האישי של המאזין לבין קני מידה של איכות הוא כאן דק מאוד, כבכל התחום של האמנות הבודדת והמיצגים למיניהם. מי שמוכן להתמסר לצלילים האלה יכול לצפות להוויה כוודאי מיוחדת ושונה ממה שהורגלנו לקרוא לו מוסיקה. גם כאן קיימים פערים בין הזמרים והאמנויות לבין אורך הקטעים. אבל זה כבר עניין לבקיאים במוסיקה. השאר יתווכחו על שאלות של טעם.

היום בפסטיבאל

* מרדית מונק — קונצרט מוסיקאלי עם קטעי סרטים. תיאטרון שרובר, [illegible] 21.00.
* מאגמה — מחול פוסט מודרני ישראלי, [illegible] 21.00.
* "מבעד לעלים" — מחזהו של קרויץ בביצוע התיאטרון האמריקאי "מאבו מיינס". בפעם האחרונה בפסטיבאל. אודיטוריום ע"ש קראון, 18.00, 21.30 הופעה אחרונה בפסטיבאל.
* "החווה" — מחזה של קרויץ בביצוע תיאטרון "הבימה". 20.00.
* "אגם הברבורים" — הבאלט הקלאסי בביצוע באלט סדלרס וולס מבריטניה, בכוראוגרפיה של פיטר רייט. אמפיתיאטרון קיסריה. 20.30.

מוסיקה / אורי אפשטיין

מדוע עוד רביעייה

"הרביעייה החדשה" (נואובו קוארטטו) מאיטליה המופיעה בפסטיבל הישראלי רביעיות מיתרים של בוקריני, ורדי ושומאן באולם הקונצרטים ע"ש הנרי קראון.

אולי בגלל החידוש עדיין לא הגיעה הרביעייה לאיחוד צלילים מושלם. הכינור הראשון נשמע לא פעם כעצבני, צלילים חולשה מול שאר חבריה — תופעה שבלטה בביחוד במוסיקה המלודית, בעיקרה, של הרביעייה מספר 9 במי מינור מאת בוקריני. גוונים דינאמיים בשמעו והדים וכוונים, באופן שסייע לניקיון האינטונציה יותר מאשר לתחושת כוח או לרוח חיים.

את הרביעייה של ורדי ניגנו בדרמטיות עירנית ובמעורבות רבה יותר, ובמלוא הוירטואוזיות של אריות הצ'לו בפרק הסקרצו. הרביעייה בלה־מאז'ור של שומאן נשמעה בהדרה ובתנופת שבסם. בהטעמות מרהבות וקייריקות, ללא חריפות האקצנטים שיבואו לביטוי את מטען העצבים הביטוי הסמוך ביצירה.

אחרי שבתחילת הפסטיבאל כבר הופיעה רביעיית מיתרים איכותית מעולה, קשה היה למצוא בקונצרט זה תשובה לשאלה, מדוע כללה תוכניתו עוד רביעייה נוספת.

תיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

חוות החיות

"החווה" מאת פרנץ קסוור קרויץ בביצוע התיאטרון הלאומי הבימה. תרגום: יהודה פורת. בימוי: נולה צ'ילטון. תפאורה ותלבושות: [illegible]. משתתפים: [illegible], ליא קניג, יעל אבוהב [illegible].

הכותב הגרמני פרנץ קסוור קרויץ מצייר תמונה עלובה של עלובי החיים. במחזה זה העלילה מתרחשת בחווה עניה. בה מתעסק הבעל בהכיר עם הבת המפגרת של השכנים. החיים הם בזבוזיים ועלובים, מלאי התאכזבויות קטנות וסוף אפטבני. [illegible] תמונת עולם נטורליסטית. על פרטיה הקטנים, [illegible] כאילו אין להם כוח השיבה מצד עצמם.

בגירסה של תיאטרון הבימה, כבימויה של נולה צ'ילטון, ניכרת האהבה שרוחש המחזאי לגיבוריו העלובים. [illegible]

ראיתי שמעתי

אלון וז'בוטינסקי בדרום אפריקה

בקהילת הישראלים בדרום אפריקה הושג בימים אלה איזון פוליטי בייצוגם של "בנים של..." מבחינת המפלגות הפולי־טיים בישראל. בשנה וחצי האחרונות היתה הדמות הבולטת יפתח אלון, בנו של יגאל אלון. אלון הגיע במסגרת תוכנית עבודה לשנת עבודה במחלקת הגרפיקה של אוניברסיטת ווי־טוואטרסראנד. לשמחת הרוויזיוניסטים המקומיים, נחת בימים אלה גם זאב ז'בוטינסקי הנכד. הוא הגיע בשליחות חברה ישראלית, שלה קשרים מסח־ריים ענפים בדרום אפריקה.

ישראלי אחר שבחר להשתקע בדרום אפריקה, ולא לשליחות, הוא פרופ' יוכי גבוזו, בנו של ד"ר חיים גבוזו ומחבר השיר המפורסם "הכותל". הוא לא ביקר בכותל כבר זמן רב.

יוהנסבורג
דן סגיר

זאב ז'בוטינסקי הנכד

בית החולים הלך בעקבות חוליו

ועד ידידות בית החולים "משגב לדך ירושלים" הוא תופעה מעניינת בנוף הישראלי: הוא מאגד בתוכו גם סניף תל אביבי של פעילות ותרומות, שהתגייסו לעזרת מוסד יר־ושלמי ספרדי ותיק זה.

בארוחת ערב חגיגית, שנע־רכה במלון הילטון תל אביב, בנוכחות סגן שר החוץ רוני מילוא, ומייליביה האם, אשת השגריר הגרמני, אירחו את הירו־שלמים תל אביבים כמו רעיה יבלום, נשיאת ויצ"ו, ד"ר אלק לרנר ורעייתו דליה פולדרנר, מורים בנין ורבים אחרים.

ראובן קשאני, מנכ"ל בית החולים, ציין כי בית החולים נטוע בשורשי ירושלים זה יותר ממאה שנה, ומסמל את דברי ימיה של ירושלים בעת החדשה. בית החולים, שפעל בין חומות העיר העתיקה, נהרס בשנת 1948 עד היסוד. 200 יהודים נלקחו בשבי ויותר מאלף זקנים הועברו לקטמון. בית החולים עבר בעקבות חוליו לקטמון, ובשנה הבאה יעבור לבניין חדש ברחוב חוקיה.

ד"ר מיכאל שמאריק, המנהל הרפואי של בית החולים, ציין שבמשגב לדך, בית חולים קהילתי בדרום ירושלים, בוצעו אשתקד 1270 ניתוחים.

ע.ר.

הזיכרון הצרפתי (הצולע) של אנטבה

על רקע קשיים לא מעטים — מובנים ותמוהים גם יחד — מתקיימת בימים אלה בצרפת, טיפין טיפין, מלאכת האיתור של נוסעי מטוס "אייר פראנס", שנחטפו ב־1976 לאנטבה ושוח־ררו ב"מבצע יונתן". הכוונה היא לכנס בארץ בחודש הבא, ביום השנה העשירי לשחרור, את החטופים לשעבר יחד עם משח־רריהם הישראליים.

חברת "אייר פראנס" כבר הב־הירה במפורש, כי אין בכוונתה לשתף פעולה עם "מבצע הזכ־רון". גם אנשי צוות האוויר של החברה (שרובם פרשו מאז) סירבו לטקס בישראל. התחייבו לעשות זאת "על רקע אישי בלבד". איש השגרירות הישר־אלית בפאריס, נסים פוריטנו, מנסה עתה לאתר ברחבי צרפת את העשרות שנחטפו ושוחררו, חלקם בידי החוטפים עצמם. לאחר אותה "סלקציה" טרוריס־טית, ויותרם בידי לוחמי צה"ל.

פאריס
יואב מוקר

"מלוכלך זה מעניין"

האנגלים, מסתבר, עדיין אינם מוכנים לעבור לסדר היום על דברי ראש ממשלתם מרגרט תאצ'ר, בעניין הלכלוך בר־חובות לונדון לעומת הנקיון שנתקלה בו בחוצות ישראל. הנושא היוזר, כך נראה, שפר ליטיקאים וכלי התקשורת באנ־גליה מוסיפים לעסוק בו בכל הקשור לביקורה בארץ, קשור באותו עניין.

נושא פשוט, לכאורה, כניקיון רחובות, הפך עתה באנגליה לוויכוח ציבורי בדבר ערכים, התנהגות, חינוך ועוד. כבר נמצאו עיתונאים, ואפילו אישים מחוגי השמרנים, המביעים דע־תם ש"מלוכלך זה מעניין". ערים מלוכלכות, הם טוענים, הן בדרך כלל יותר מעניינות ומלאות חיים מערים נקיות. תסתכלו, הם אומרים, על פאריס, רומא ועל מאנהטן, השוו אותן לעריהן הנקיות של שוויץ, בלגיה וסקנדינביה — "מקומות משעמ־מים עם אנשים מנופחים".

י.ג.

מה לכלבים על בימת הבאלט?

באלט באזל, המעלה מחר בערב את "ג'יזל" במסגרת הפסטיבל הישראלי, מתעקש להפקיע את הבאלט מתחום הדמיון והפנטסיה ולהופכו למר־פע ריאליסטי. לשם כך דאגו לשתף ב"תמונת הציד" זוג כלבות חיות. השחקניות נלקחו הישר מן המלונה: אחת מהן היא כלבת לברדור, אלופת ישראל, שייצגה אותנו בתערוכות העול־מית לכלבים בחודש מאי בוינה, וזכתה את המקום הראשון. הכלבה השנייה היא כלבה דלמטית בשם סימבה, המועמדת לאליפות ישראל. "רקורד" אמ־נותי כזה בוודאי יקדם את עינייה באליפות זו.

ע.ר.

בעריכת עידית רוזנבלום

מודיעים בצער וביגון קודר
על פטירת יקירנו

יהודה גבאי

(טורקו—זבריקוקה)

מתאבלים: אשתו: רחל
ומשפחות: שמעון ורבקה גבאי
כרמלה ואברהם פירמן
יהודית וזיו אברהם
קלרה ויצחק לרני
ציונה ורדניק
רינה גבאי
דוד ואתי גבאי

על מועד ההלוויה להתקשר 04—511439

בלב דואב ובצער עמוק
אנו מודיעים על מותו של ידידנו

עו"ד
אבשלום אורן

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון א' סיון תשמ"ו 8.6.1986
בשעה 15.30 בבית העלמין שליד שיכון הוותיקים נתניה

אוטובוס ייצא ממשרדי "מנורה" שדרות רוטשילד 73 תל־אביב בשעה 14.30 בדיוק ויעבור בבית המשפחה ברחוב בורלא 22 תכנית ל' לבית העלמין בנתניה

"מנורה" חברה לביטוח בע"מ
ההנהלה והעובדים

היקר לנו מכל

אבשלום אורן

נלקח מאתנו בטרם עת

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון א' סיון תשמ"ו 8.6.86
בשעה 15.30 בבית העלמין שליד שיכון הוותיקים נתניה

אוטובוס ייצא ממשרדי "מנורה" שדרות רוטשילד 73 תל־אביב בשעה 14.30 ויעבור בבית המשפחה ברחוב בורלא 22 תכנית ל' לבית העלמין בנתניה

אשתו ובנותיו: רחל, נורית, הדר ואיילת
אמו: עתליה אורנשטיין
חמותו: מרים מרדכי
ומשפחות: פלטר, לב־אור, מור, ינאי

היקר לנו מכל

אבשלום אורן

נלקח מאתנו בטרם עת

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון א' סיון תשמ"ו 8.6.86
בשעה 15.30 בבית העלמין שליד שיכון הוותיקים נתניה

אוטובוס ייצא ממשרדי "מנורה" שדרות רוטשילד 73 תל־אביב בשעה 14.30 ויעבור בבית המשפחה ברחוב בורלא 22 תכנית ל' לבית העלמין בנתניה

אשתו ובנותיו: רחל, נורית, הדר ואיילת
אמו: עתליה אורנשטיין
חמותו: מרים מרדכי
ומשפחות: פלטר, לב־אור, מור, ינאי

יושבים שבעה בבית המשפחה בתל־אביב, רח' בורלא 22 תכנית ל'.

נתכנס ביום השלושים לגילוי מצבה של יקירנו

יהודה זילברשטיין ז"ל

ביום רביעי 11.6.86 בשעה 16.00
בבית העלמין בהרצליה — חלקת ההגנה

אשתו: עדינה
בנותיו: תמר ורות
הוריו: אסתר ויעקב
נכדים

מודיעים בצער על פטירת

צבי הראל (הוכברג)

פרטים בדבר ההלוויה בטלפון 03—230207 03—477691

אשתו — צפורה
הבת — עדיה ברקאי
הנכדים — דוד, עדי אלישבע ובן ברקאי

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי אבינו וסבנו היקר

משה פרבר ז"ל

בר' צבי ז"ל

ההלוויה תצא היום יום ראשון א' בסיון תשמ"ו 8.6.86 בשעה 2.00 אחה"צ מבית המנוח רח' המיתר 20 רמת־גן לבית העלמין בחולון

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

המשפחה המתאבלת

ליאו גולדברג בע"מ יבואני אופל ביואיק ושברולט

המוסך המרכזי החדש

קרית אריה פ"ת רח' היצירה 6, 03-9231873

לשרות הלקוח שרותי מוסך משופרים ויעילים הכוללים מחלקות מכונאות, חשמל, פחחות וצבע, זאת במתקן חדיש ומשוכלל.

GM
ליאו גולדברג בע"מ

המעלות של אל על

	מעל' מינימום	מעל' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	8	11	גשום	10	8
אתונה	19	28	מ"ח	25	20
בוקרשט	13	20	גשום	24	12
בריסל	10	15	מ"ה	10	8
וינה	10	15	גשום	15	12
ז'נבה	10	15	מ"ח	12	7
לונדון	13	19	מ"ח	13	9
ליסבון	15	21	בהיר	29	15
מדריד	13	25	מ"ח	25	17
ניו־יורק	14	23	גשום	27	14
פאריס	12	18	מ"ח	14	11
פרנקפורט	9	13	גשום	11	6
ציריך	9	14	גשום	10	7
קהיר	28	44	בהיר	36	22
קופנהאגן	7	10	גשום	12	8
רומא	13	19	גשום	19	18
שטוקהולם	10	14	גשום	15	10

אל על ELAL

קציני מילואים נענשו על החרמת סיגריות מערבים לשימושם האישי

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

שני קציני מילואים נענשו על שנטלו לשימושם סיגריות שהחרימו מערבים שעברו בגשר אלנבי. השניים נמנו עם קבוצת קצינים אשר הוצבו בגשרי הירדן ועסקו בחיפושים על גופם ובחפציהם של העוברים מירדן.

נוסעים ערבים העוברים בגשר רשאים להביא רק שתי חפיסות סיגריות. במקרה שלנוסע יש יותר חפיסות, הן נלקחות ממנו. אחד משני הקצינים לקח שלוש חפיסות סיגריות, אך נטל אותן לשימושו האישי, בעוד האחר נטל לעצמו חפיסת סיגריות אחת וכן החרים מאחד הנוסעים סכין.

אחד מהשניים נתפס בשעת מעשה באמצעות מצלמת וידיאו הנמצאת במקום. קצין אחד נשפט ונקנס ב־140 שקל, והאחר נקנס ב־70 שקל.

מתיחות בהנהגת תנועת התחיה על רקע המשך כהונת המזכ"ל

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מחלוקת חריפה התגלתה בצמרת התחיה, כאשר קבוצת חברי מועצה, בראשות הח"כ גאולה כהן, מאיימים בקרע סביב המשך כהונתו של המזכ"ל, גרשון אלטשולר, בתנועה.

המתיחות בצמרת התחיה התחדדה בסוף שבוע שעבר, בכינוס הראשון של מועצת התחיה. בישיבת המועצה עמדו לבחור מחדש בגדעון אלטשולר למזכ"ל התחיה, כהן הוד־יעה כבר תקופה ארוכה קודם לכן, כי היא מתנגדת להמשך העסקתו. לטענתה, אלטשולר אינו מתפקד וגורם בתפקידו נזק לתנועת התחיה.

נודע, כי ערב כינוס מועצת התחיה, נעשה ניסיון פשרה עם ח"כ כהן ועם ח"כ רפאל איתן. סוכם להביא בפני מועצת התחיה הצעת החלטה, שוועדה מיוחדת תגדיר את סמכויות המזכ"ל. הצעתם של רפול וגאולה כהן הועלתה להצבעה במועצת התחיה. אולם ברוב זעום היא הוסרה מסדר היום. כתוצאה מכך עזבה גאולה כהן ועימה קבוצת אוהדים במחאה את אולם הדיונים.

בפגישה עם מקורביה טענה אתמול גאולה כהן, כי לא תשתף פעולה עם גדעון אלטשולר. בצמרת התחיה היה אתמול חשש, כי פרישת גאולה כהן וגדעון אלטשולר עלולה להביא לקרע בצמרת התנועה.

אל"מ ולד: אין סיכוי שיתייחסו לדו"ח שלי ברצינות בוועדת חו"ב

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

דו"ח ולד הועבר בימים אלו לטי־פול ועדת המשנה של ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, וצפוי להיות נשיקה — כך טען אל"מ עמנואל ולד בערב שנערך מטעם נוער מפ"ם בחיפה לציון ארבע שנים לפרוץ מלחמת לבנון.

בערב "ולא נדע עוד מלחמה — ביטחון, ציונות ושלום" טען ולד, כי בהעברת הדו"ח שלו לוועדה אין סיכוי שיתייחסו ברצינות לנאמר בו. לוועדת המישנה אין תוקף לקבוע מי אמר אמת ומי לא, אין לה גם אפשרות להטיל סנקציות על מי שלא אמר אמת. צה"ל איבד את יכולתו לחקור עד תום את אירועי מלחמת לבנון, טען ולד. ולכן הקמת ועדת חקירה ממלכתית למלחמת לבנון היא דבר בלתי נמנע.

ח"כ ויקטור שם טוב טען, כי בגין ושרון היו צריכים לעמוד למשפט על מחדלי מלחמת לבנון. הוא גילה, כי בעת פגישה שערך ראש הממשלה הקודם, מנחם בגין, ביום פרוץ מלחמת לבנון עם ראשי האופוזיציה, בה השתתפו גם שמעון פרס, יצחק רבין וחיים בר לב הבטיח אריק שרון, כי המלחמה תארך לא יותר מ־24 שעות, ובגין תיקן אותו: בין 24־48 שעות. "הסתירו מאיתנו את המטרות האסטרטגיות של המלחמה" אמר שם טוב.

קצב הגיש לשמיר תוכנית פשרה לכינוס מחודש של ועידת חרות

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

יו"ר נשיאות ועידת חרות, השר משה קצב, נועד ביום שישי עם מ"מ ראש הממשלה, יצחק שמיר, והציג בפניו את תוכנית הפשרה שלו, שתביא לכינוס מוסכם של הוועידה.

השר קצב אמר בשיחה ל"הארץ" בתום הפגישה, כי תוכניתו התקבלה בשמחה אצל שמיר והיא מקובלת גם על רוב שרי חרות, בהם השר אריאל שרון. לדברי קצב, המושב השני של ועידת חרות יכונס בתוך זמן קצר ביותר והדבר תלוי בתאריך פנוי במרכז הקונגרסים בגני התערוכה בתל אביב.

נודע, כי תוכניתו של קצב כוללת פיצול סעיפי המחוקק בצמרת חרות. כך שבמושב השני שיכונס עתה ייבחר שמיר לתפקיד יו"ר התנועה ויו"ר הנהלתה.

לדברי קצב, אם יוחלט על הפיכת הוועידה למרכז, יבחר כבר מושב זה את היו"ר. אם יוחלט על מספר מצומצם יותר, יתכנס המרכז החדש לאחר כחודש והוא אשר יבחר את העומד בראשו. סופר "הארץ" מציין, כי בתפקיד זה מעוניינים סגן ראש הממשלה, דוד לוי, והשר אריאל שרון, שאף הביע רצון לעמוד בראש מזכירות התנועה.

יצויין, כי אחד הסעיפים המרכזיים במושב השני של הוועידה, שיימשך רק יום אחד, יהיה אישור האיחוד עם המפלגה הליבראלית.

פרס ביקר במרכול בים בו אירע בסוף השבוע פיצוץ

מאת סופר "הארץ" בירושלים

ראש הממשלה, שמעון פרס, ביקר ביום שישי בבוקר במרכול בשכונת רמות בירושלים, שם אירע בסוף השבוע פיצוץ. פרס אמר, כי הפיגוע נועד בראש וראשונה לשבש את חגיגות יום איחוד העיר. הוא שוחח עם הקונים במקום ועם הקופאיות שהיו עדות לפיצוץ.

צמרת הליברלים מסתייגת מהסיכום שהושג בין לוי ומודעי בנושא האיחוד עם חרות

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

הסתייגות נשמעה בסוף השבוע בצמרת המפלגה הליברלית מהסיכום שהשיג ביום רביעי שעבר יו"ר נשיאות המפלגה, שר המשפטים יצחק מודעי עם סגן ראש הממשלה, דוד לוי, לגבי האיחוד בין הליברלים לחרות.

הביקורת נשמעה בקרב שרי הליברלים ושר האוצר, משה נסים, שהיה ממנסחי ההסכם המקורי בין שתי התנועות.

לוי ומודעי סיכמו על פשרה חדשה בנושא שיטת בחירת חברי הכנסת של התנועה המאוחדת. על פי הסיכום, המרכז המאוחד יבחר יחדיו מאגר של כ־50 מועמדים. על פי היחס שנקבע בהסכם — שליש לליברלים ושני שלישים לחרות.

לאחר מכן ידרגו יוצאי חרות ויוצאי המפלגה הליברלית את מועמדיהם.

יצויין, כי השר יצחק מודעי יצא ביום שישי לסיור בן שבועיים בארצות הברית והדיון במפלגה הליברלית בנושא האיחוד יחודש רק ב־10 ביולי.

ייבדקו תנאי עבודתם של עיתונאים בארצות ערב

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). קונגרס הפדרציה העולמית של עיתונאים ננעל אתמול באלסינור בדנמרק, בקבלת שורת החלטות, הקוראות לחופש העיתונות והתריעות על מאסרם והריגתם של עיתונאים תוך כדי מילוי תפקידם.

בין היתר התקבלה הצעה לשגר למדינות ערב משלחת לבדיקת תנאי העבודה של עיתונאים, בדומה למשלחת שביקרה בישראל בשנת 1985, ובדקה את מצב העיתונות הערבית בשטחים המוחזקים. הקונגרס הדגיש חשיבות פרסום [illegible] בנושאים גרעיניים.

חבר מערכת "הארץ", חנן פריסר, נבחר בפעם השנייה כחבר בנשיאות הפדרציה כנציג אסיה. בבחירתו תמכו 93 מתוך 155 בעלי זכות הצבעה, לעומת 66 קולות שקיבל נציג הונג־קונג.

מלחמות מייסדים במפלגת המרכז החדשה

יצחקי: נמשיך בפעילות ללא להט, פלומין והרמלך ★ להט לברמן: מקומך לא אתנו ★ פלומין: לא אהיה בתנועה אחת עם ברמן

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ"
לענייני מפלגות

יצחק יצחקי, נגדו טענו מייסדי מפלגת המרכז החדשה, כי ניסה לפרוץ את ועידת היסוד של התנועה, הודיע בסוף השבוע, כי הוא ופעיליו הם מפלגת המרכז האמיתית, והיא זו שתשתף פעולה לקראת הבחירות עם תנועת שינוי-ולי"ע.

יצחקי אמר, כי הוא מתנער מתנגדותיהם של שלמה להט, פלומין, דולצ'ין והרמלך כלפי יצחק ברמן, שהגה את רעיון הקמת מפלגת המרכז. לדבריו ביום שני בשבוע הבא הוא מקיים כינוס פעילים, בו יזמין חלק ממייסדי מפלגת המרכז, וזו הקבוצה שתמשיך בפעילות ללא להט, פלומין והר מלך.

שלמה להט וסגן שר האוצר לשעבר יחזקאל פלומין, מצדדים בפרישתו לאלתר של יצחק ברמן ממפלגת המרכז החדשה.

בסוף השבוע התקיימה בלשכתו של להט התייעצות של מייסדי מפלגת המרכז, בה בירורגו התפתחויות האחרונות בתנועה והקרע עם ברמן.

בין ברמן וחבריו לתנועה היה לפני כמה שבועות עימות חריף על רקע צירוף קבוצת יצחק יצחקי לתנועה. במהלך הדברים כינה ברמן את חבריו כשקרנים ולהט קרא כלפיו, כי מקומו לא בין חברי התנועה.

בפגישה בסוף השבוע, בהשתתפות כמעט כל מייסדי התנועה, הודיע פלומין כי לא יהיה בתנועה אחת עם יצחק ברמן. גם ראש עיריית תל אביב להט, טען, כי הדרך המשותפת עם ברמן הסתיימה, ואם הוא לא יפרוש כיום, הקרע הבא עימו כבר נמצא בפתח. יו"ר התנועה החדשה, יו"ר הסוכנות היהודית, אריה דולצ'ין וטומי לפיד היו מתונים יותר ביחסם לברמן. בסופו של דבר הוחלט בהתייעצות אתמול על הקמת ועדה למציאת פיתרון למשבר. בוועדה חברים דולצ'ין, סהרוב, לפיד ויחזקאל הרמלך.

נמסר, כי הוועדה תנסה למצוא את הפשרה בין הרחקת ברמן מהתנועה לבין המשך פעילותה התקינה של מפלגת המרכז. אמש בביתו של דולצ'ין קיימה הוועדה את פגישתה הראשונה.

יצויין, כי לפני תחילת הדיון בסוף השבוע אצל להט, התמנה יועץ משפטי מיוחד, עו"ד יגאל ארנון, כדי שיחווה דעתו על המשך פעילות חבריה, אם יוחלט על הרחקת ברמן מהתנועה. ברמן היה ראשון מקימי התנועה ומבחינה משפטית יקשה להרחיקו.

יצחק ברמן טען אתמול בראיונות עם עיתונאים, כי אין בדעתו לפרוש מהתנועה שהקים.

חדשות המשק

יעקבי מציע הפחתת מס הכנסה על השכר מיולי

מאת צבי זרחיה

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי מציע שהחל מראשית יולי יופחתו שיעורי מס ההכנסה המוטלים על השכר. שיעור ההפחתה במס ייקבע על פי היכולת לממשה מתקציב המדינה.

לדעת שר הכלכלה והתכנון יש לבצע צעד זה כחלק מהסדר שכר שבמסגרתו תשולם תוספת יוקר במשק כפי שמתחייב מהסכם תוספת היוקר. השר אומר שניתן להשתמש ב־115 מיליון דולר המשוריינים בתקציב המדינה להפחתת עלויות המעסיק. לדעתו, באמצעות הסדר זה ניתן לשלם תוספת שכר קטנות בברוטו ולהעלות את הנטו. דבר זה יצמצם את הגדלת העלויות של המעבידים עם תשלום תוספת יוקר במשק בחודש הבא. לדעתו יש לצמצם במידת האפשר את הגדלת העלויות במשק שיגרמו בסופו של דבר ללחץ על המחירים.

שער הדולר צנח באופן דרמטי

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בשערי החליפין הבין לאומיים חל בשבוע שעבר מפנה חד כאשר שער הדולר האמריקאי צנח באופן דרמטי ושינה את כיוון העליה שאפיין אותו במהלך שלושת השבועות האחרונים.

תנודות שערי החליפין בכל אחד מימי המסחר היו ניכרות ביותר והגיעו אף לשיעור של ארבעה וחמישה אחוזים בין הרמות הגבוהות והנמוכות במהלך יום מסחר אחד.

ביום שישי בערב המשיך שער הדולר לרדת בניו יורק כאשר במהלך השבוע נרשמה ירידה בשיעור של 5.3 אחוזים כלפי הפרנק השווייצרי, 4.6 אחוז כלפי המרק הגרמני, 4.2 אחוז כלפי הין היפני ו־2.3 אחוז כלפי הלי"שט.

תחזית שערי החליפין עתה איננה ברורה והשווקים נעים בעצבנות [illegible]

עובדי חברת החשמל תובעים תוספת שכר של 12 אחוז

מאת אלי אלעד, סופר "הארץ"

עובדי חברת החשמל תובעים לקבל תוספת שכר בשיעור של 12%.

המזכירות הארצית של העובדים שיגרה בסוף השבוע פניות בנידון לשר האנרגיה, למנכ"ל ההסתדרות וליו"ר האיגוד המקצועי ולהנהלת החברה. לטענת העובדים מגיעות להן תוספת בשיעור זה בגין הסכם המסגרת ל־1984־6. לטענתם תוספות אלה (10% ו־15%) מיושמות במשק ובמפעלים ממשלתיים גדולים. האוצר הורה להנהלת חברת החשמל שלא להפעיל הסכמים אלה בחברה.

המועצה הארצית הסמיכה את מזכירות עובדי חברת החשמל לפעול בכל דרך שתיראה לה כדי לממש את המגיע לעובדים.

סיטונאי הבשר צופים עלייה ניכרת במחירי הבשר הקפוא

מאת אפרים צדר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

סיטונאי הבשר צופים כי בתוך שבוע יעלו מחירי בשר הבקר הקפוא בשיעור ניכר. על פי הידיעות המחיר ששולם השבוע על ידי מינהל הסחר הממשלתי שבמשרד התעשייה והמסחר עבור בשר הבקר שנרכש במכרזים של אורוגוואי וארגנטינה הם כ־1600 דולר לטונה, בכ־300 דולר מעל המחירים ששולמו במכרז שלפני חודש. לדברי הסיטונאים, המתווכים באספקת הבשר בין מינהל הסחר לבין הרשתות הקמעונאיות, לאחר שמחיר העוף הועלה כבר לאחרונה ב־7 אחוז בערך, יש לצפות כי הממשלה לא תרצה לספוג את עלות מחיר הרכישה של בשר הבקר ותגלגל אותה — חלקית לפחות — על הצרכנים.

רובינשטיין: נטל המיסוי על יחידים וחברות — הרסני ויפגע בצמיחה

מאת יהודה שרוני

השר רובינשטיין אמר ביום ו' יש ליישם ברחיפות את המלצות ועדת שטיינברג להורדת נטל המס ליחידים וחברות. שאם לא כן, יעלה השבוע הצעה לסדר היום בנושא.

בדברו אל באי [illegible] המסחרי והתעשייתי בת"א אמר השר כי נטל המיסוי על יחידים וחברות הוא הרסני ועלול לפגוע בצמיחה. "לא ייתכן שמצד אחד יעלה נטל המס, ומצד שני יהנו פטורים לקבוצות לחץ," אמר.

הקבלנים תובעים יבוא חפשי של ברזל לישראל

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הקבלנים תבעו משר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, להתיר יבוא חופשי של ברזל לישראל, [illegible] כמויות קטנות של ברזל.

בפגישה שנערכה ביום ששי בין שר התעשייה אריאל שרון וראשי מרכז הקבלנים, דרש נשיא הקבלנים, דוד שטרן, להתיר יבוא חופשי של ברזל, דבר שיביא לצמצום עלויות הבנייה. לדברי שטרן, הוזל הברזל לבנייה בשיעור של עד 12 אחוז, לאחר שמשרד התעשייה התיר לייבא כמויות מצומצמות של 8000 טון, שהם כשישה אחוזים מכלל צריכת הברזל בארץ.

הקבלנים אומרים, שהסתמכו להם המשך יבוא הברזל, [illegible] באמצעות החברה הכלכלית של מרכז הקבלנים וסוחרים מורשים.

סכסוך בין החברות "העוף המעולה" ו"אשור" על יבוא בשר בקר לישראל

מאת אפרים צדר
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

חברת "העוף המעולה" לשיווק עופות ומוצרי בשר מנסה לדחוק את רגליה של חברת אשור, שיש לה שליטה על יבוא חלקי פנים של בשר בקר לישראל.

ישראל וגר, אחד ממנהלי חברת אשור, שעם אפרים אילין היה בשעתו מבעלי המניות העיקריים, התפטר מחברת אשור לפני כחודש והחל לעסוק, תוך תחרות עמה, ביבוא חלקי פנים של בשר בקר, במימון של חברת "העוף המעולה", הנמצאת בשליטת משפחתו, ושל חברת ביטיק, שבשליטת יעקב מיטלמן. מיטלמן הוא מבעלי השליטה על חברת יצהר לשמנים וכן נציגן בארץ של חברות דרום אמריקאיות ליצוא בשר בקר.

אשור התפרסמה, כאשר לפני פחות משנה הסתלקה משפחת אפרים אילין מבעלותה על חלק מהשליטה בחברה ומכרה אותו חלק באמצעות יוסי סלנט, מבעלי חברת הברוקרים פ.י.ס. מתל אביב. סלנט עצמו התפרסם, מאוחר יותר בברחו מהארץ, בהשאירו אחריו חובות כבדים.

מישראל וגר, השוהה בארה"ב בעניין עסקי הבשר שלו לא ניתן היה לקבל תגובה. יעקב מיטלמן, שאף הוא קשור עם עסקי הבשר של וגר אמר אתמול כי הוא מספק בשר לכל המוכן לקנות, כולל וגר, ולא מעניין אותו אם העסקה פוגעת בחברת אשור, שוגר היה ממנהליה.

עו"ד ישראל לשם, ממשרד עו"ד חיים צדוק, המייצג את חברת אשור אישר בתשובה לשאלה כי אכן וגר פרש מחברת אשור, והחל ביבוא המתחרה ליבוא הבשר של אשור, שמקודם היה אחד ממנהליה. חברת אשור הגישה לפני כחודש בעניין זה עתירה לבית המשפט המחוזי בתל אביב וביקשה להוציא צו מניעה במעמד צד אחד נגד וגר, נגד מיטלמן ונגד "העוף המעולה".

העתירה התבררה לפני השופט המחוזי יוסף חריש, והייתה כנראה אחת מהתיקים המשפטיים האחרונים שטיפל בו השופט טרם מינויו כיועץ המשפטי לממשלה. השופט חריש החליט שלא להוציא צו מניעה במעמד צד אחד ולדון בנושא רק אם יוזמנו לדיון גם הנתבעים.

לדברי מקורות בחברת אשור, אם השופט שיחליף את השופט חריש יחליט לדחות את העתירה, קרוב לוודאי כי חברת אשור תגיש עתירה לבג"ץ כדי למנוע ממשרד התעשייה הענקת רשיונות יבוא לווגר. במקרה כזה, השופט חריש, שהפך בינתיים ליועץ המשפטי של הממשלה יצטרך כבר במשפט, לייצג בדיוני הבג"ץ את משרד התעשייה והמסחר, אף כי בשעתו עסק בדיונים באותו תיק כשופט.

הכנות להקמת שלושה מפעלי טכסטיל בצפון ודרום הארץ

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

רשת הטכסטיל האמריקאית לסלי וקסנר לימיטד, נמצאת בעיצומן של הכנות להקמת 3 מפעלי טכסטיל בארץ. מפעלים אלה, שיוקמו באיזורי פיתוח בצפון הארץ ובדרומה, ייצרו מוצרים, חולצות ומכנסיים.

היקף ההשקעה המתוכננת במפעלים תסתכם ב־15 מיליון דולר, למעט ההטבות שונות שיקבלו בעלי המפעלים, בהתאם לחוק עידוד השקעות הון.

רשת הטכסטיל האמריקאית, וקסנר לימיטד, היא אחת מהחברות הגדולות ביותר בארה"ב העוסקות בנושא הטכסטיל. לחברה רשת הפצה של 4000 חנויות והיא מאגדת בתוכה יצרנים רבים. נשיא הרשת, לסלי וקסנר ומרטי טראסט, הם חברי כוח המשימה, שנועד לפעול להגדלת היקף ההשקעות של יזמים מחו"ל בישראל. שר הכלכלה והתכנון, גד יעקובי, הוא האחראי מטעם הממשלה לפעולות כוח המשימה.

הפטור מתשלום הביטוח הלאומי ייטיב עם העצמאים ויכביד על השכירים

מאת עדנה אירדור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

הפטור מתשלום דמי ביטוח לאומי שתתבקש ועדת הכספים של הכנסת לאשר השבוע, מיטיב עם העצמאיים ומכביד על השכירים מעוטי היכולת. נתונים הכלולים בבקשת האוצר שתוגש השבוע לוועדה, להארכה בחודשיים ימים של הפטור בשיעור 5.35% מדמי הביטוח, מלמדים כי 150 אלף בעלי משרות חלקיות, מתוכם 110 אלף נשים, לא ייכללו בין הזכאים לפטור. יתרה מזאת, התקרה לפטור נקבעה ל־522 שקלים חודשים לעומת 580 שניתנו בעבר.

שיעור הפטור שהעצמאים יזכו מתשלום דמי ביטוח לאומי יגיע ל־7.4% לאחר שוועדת הכספים אישרה לא מכבר הפחתה בתשלום דמי הביטוח לעצמאים מ־13% ל־11% למי שהכנסתו 50% אחוז מהשכר הממוצע במשק.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

מבצע החלפת מקררים ארצי

תן כל מקרר ישן וקח מקסי גלאקסי

בימים הבאים יוחלף כל מקרר ישן מכל סוג ומכל תוצרת במקרר החדש מקסי גלאקסי.
תמורת המקרר הישן תקבל 255 ש"ח

קנה היום מקסי גלאקסי לפי המחירון המוקפא ותקבל תמורת המקרר הישן שלך (מכל סוג ומכל תוצרת) 225 ש"ח.
מבצע החלפת המקררים נערך לפי דרישת הציבור הרוצה מקרר עם תא הקפאה גדול יותר.
לשם המחשת גודל תא ההקפאה של מקסי גלאקסי נערך ניסוי מדהים בפיקוח ורואה חשבון שבו הוכנסו לתא ההקפאה 160 עופות.
הגיע הזמן להחליף את המקרר המיושן שלך למקסי גלאקסי - המקרר החדש מסה אמריקה עם הכנה ל-ICE MAKER.

ועכשיו גם עד 10 תשלומים שקליים שווים לא צמודים (תמורת 14% דמי אשראי בלבד, לפי ריבית אפקטיבית של כ-42%).
מקסי גלאקסי לבחירתך ב-4 צבעים.
יתרון חשוב נוסף: הטרחה בפינוי המקרר הישן והובלתו כולן על חשבוננו ודיום (בעת אספקת מקסי גלאקסי).
פרטים ותקנון המבצע בחנויות החשמל וברשתות השיווק.

עד 10 תשלומים שקליים שווים

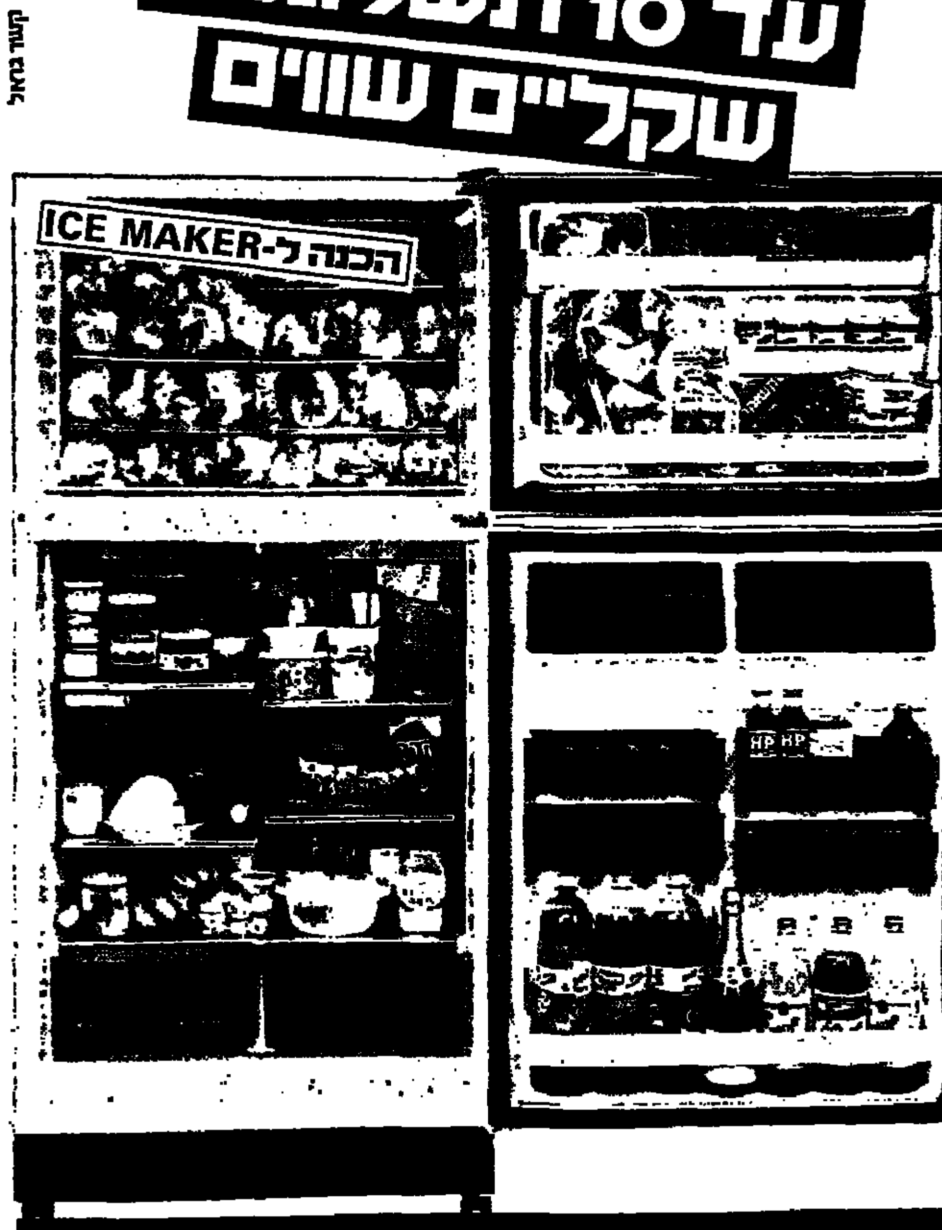

המקרר החדש עם המקפיא הענקי

هكذا من الأصل

מכסיקו 86 MEXICO86

הספרדים כבשו את השער המהיר ביותר (53 שנ')

בית 4

גוודאלחארה (שרות "ספורט הא־רץ"). מחצית ראשונה טובה הספיקה לנבחרת הכדורגל של ספרד כדי לנצח 1–2 (0–2) את צפון אירלנד ולזכות בשתי הנקודות הראשונות שלה בטורניר, העשויות להוליך אותה לשלב השני. מבית מספר 4 של המשחקים. הספרדים המהירים הבקיעו את שני השערים ב־18 הדקות הראשונות ואמיליו בוטראגניו הכייל לעשות, כאשר כבש את השער הראשון בדקה הראשונה (53 שניות מן הפתיחה), לאחר פריצה ובעיטה מן האגף השמאלי. זה היה השער המהיר ביותר של הטורניר.

שערו של בוטראגניו המם את הצפון אירים והספרדים המשיכו לתקוף. בדקה ה־18 איבד בוטראגניו את הכדור, אך התגבר על מגן יריב ומסר את הכדור למרכז הרחבה. חוליו סאלינאס בעט את הכדור בסיבוב, ללא עצירה וקבע 0–2. עד לסיום המחצית לא השתנתה התמונה ונראה היה שצפון אירלנד תספוג שערים נוספים במחצית השנייה.

אולם, פתיחתה של המחצית השנייה היתה מפתיעה, בדיוק כמו זו של הראשונה. ריקארדו גאלגו, מגן ספרדי, החזיר את הכדור ברשלנות לשוער זוביזארטה וקולין קלארק חטף אותו ובעט לרשת, 1–2, בדקה ה־46. הצפון אירים התעודדו ופתחו בהתקפות, אך חסרו את הריכוז הדרוש כדי להבקיע. נורמן ווייטסייד תוקל, שניות לפני שעמד לחדור לרחבה הספרדית חסרת ההגנה ונייג'ל וורתינגטון בעט כדור עוצמתי מ־25 מ', סמוך לקורה השמאלית.

בהמשך המחצית התאוששו הספרדים וחשפו, שוב, את חולשתה של ההגנה הצפון אירית. הם ניצלו את מהירותם, כדי לחדור ללא קושי לרחבתו של ג'נינגס המבוגר, אך החמיצו ברשלנות. בדקה ה־75 בעט ראמון קאלדרה (החליף את השחקן הטוב ביותר של ספרד, ראפאל גורדיליו, שנפצע במחצית הראשונה) את הכדור לרשת הזיכוי ממרחק של 5 מטרים. עד לסיום החמיצו הספרדים כמה הזדמנויות טובות להבקעת שערים, אך הם עלזו בסיום, בעיקבות ניצחון הבכורה שלהם כאן, שהעלה אותם למקום השני בבית.

בסיום אמר אמיליו בוטראגניו: "אמרתי לפני המשחק שאצטרך שער בשלבי הפתיחה והנה התכוונה שצדקתי".

בילי בינגהאם, המנהל הצפון אירי אמר: "שיחקנו בצורה מבדיקה במחצית השנייה וכמעט השגנו תוצאת תיקו. [illegible]

ספרד תשחק עוד מול אלג'יריה וצפון אירלנד תתמודד עם בראזיל, במשחקי הסיום בבית מספר 4.

הספרדי אמיליו בוטראגניו בדרך לשער המהיר ביותר של המשחקים: שער לרשת צפון אירלנד 53 שניות לאחר תחילת המשחק. (צילום ראדיו של אי־פי)

הטוב, הרע והמכוער

יומן מכסיקו

מאת יחיאל ארזי

האופטימיסטים המושבעים ו־המשוגעים־לדבר עדיין משוכנעים, כי אליפות העולם האמיתית בכדורגל תחל ב־15 ביוני, כאשר ייפתח שלב שמינית הגמר.

הפסימיסטים ואנשי הטעם חוששים, כי הרבה מאד כבר בלאו הכי לא ישתנה במונדיאל 86' של מכסיקו, שחשפה עד עתה רק אפס קצהו ומעט מאד מן הטוב — לעומת שפע בלתי פוסק מן הרע והמכוער בכדורגל העולמי.

השבוע הראשון של הטורניר הוכיח, כמעט מדי יום ולילה ובחלק הארי של המשחקים, כי הגדולים (האם עדיין שרדו כאלה) יורדים אל הקטנים. כלומר, הנבחרות הבכירות ובעלות המוניטין נגררות אחרי הכמושות בכל הקשור לאיכות מקצועית, לברק, ליופי וליכולת הביצוע.

בדיוק כמו לפני ארבע שנים, ב־1982 בספרד, שוב חוזרת ונשאלת, בקול רם השאלה המביכה והנוקבת: האם באמת יש צורך בטורניר גמר עולמי עם 24 נבחרות?

לפיפ"א יש, כמובן, תשובה ברורה וחד־משמעית: זה חשוב לקידום הכדורגל באסיה ובאפריקה, באוקיאניה ובאמריקה התיכונה. אבל ההתאחדות הבינלאומית שוכחת, או מתעלמת מהעובדה, כי אליפות עולם היא אוניברסיטה, שאין בה מקום לבוגרי בית־ספר עממי.

לראות את קנדה "סוחטת את המיץ" לאלופה האירופית צרפת; את אלג'יריה מותחת את בראזיל הגדולה; את עיראק מתרגזת במיגרש עם פאראגוואי, או את מארוקו מביכה את אנגליה — זה אינו הולם מעמד של אליפות עולם. אולי זה נסבל בקושי כשעשוע חולף, או כגורם מדרבן לנבחרות צנועות וחסרות יומרות. אבל במחשבה שניה, האם זה מה שרצינו לראות בהתגוששות־השיא של הכדורגל העולמי, אחרי הכנות של ארבע שנים?

איזו חשיבות יש כיום לעובדה, מנקודת־מבט של היסטוריה ספורטיבית, כי קאמרון האפריקנית כמעט הדיחה בטורניר האחרון בספרד את איטליה — זו שהוכתרה אחרי כן לאלופת העולם? אולי נחמד להיזכר בזה, אבל אין מתייחסים לכך ברצינות.

השיטה הנוכחית המסורבלת, של שבועיים מתישים לצורך ניפוי מספר המשתתפות מ־24 ל־16 גורמת רק עוול ונזק — למארגנים, לצופים, ובעיקר לכדורגלנים. כאשר עולים למיגרש אחרי הכנה נפשית ותחשיב מתימטי, כיצד כדאי לשחק ומה דרוש נגד מי ומתי — זה סילוף ועיוות דמותו האמיתית של מישחק הכדורגל. ראינו זאת ב־1982 במיפגש המביש בין אוסטריה למערב־גרמניה; ראינו את זה שוב בשבוע שעבר, במישחק בין שתי אלופות עולם לשעבר, איטליה וארגנטינה, שהחליטו כי תיקו מתאים להן בהחלט ולא כדאי להתאמץ יותר מדי.

טבעי בהחלט, שכאשר שתי הראשונות מכל בית עולות לשלב הבא, בתוספת עוד ארבע נבחרות — זה מה שקורה בפועל. כדורגל עלוב בהילוך שני ושלישי, מבוסס על טאקטיקה שמגמתה לחלק את העומס ולשמור על הכוח, בפרט בתנאי האויר הדליל, החום והלחות השוררים במכסיקו. הדברים ישתנו בוודאי, כאשר יהיה צורך בתפוקה ממשית יותר, אבל באמת מיותר לחלוטין למשוך טורניר כזה, בצורה מלאכותית, 5–4 שבועות ארוכים וקשים.

לא היה צריך להיות חכם גדול, כדי להבין מראש להגיע למכסיקו רק בתום השלב הראשון, המשעמם והמרגיז. הנחמה היחידה היא, כי בלילות אלה עדיין אפשר להסתפק בהצצה בטלוויזיה — בחדר־העבודה במערכת או מתוך הכורסה בבית — במקום להתרוצץ ללא טעם מאות קילומטרים למונטריי, לגוואדלחארה, ללאון וחזרה לאצטקה.

דרמה עוצרת נשימה לעיני 112,000 צופים נרגשים ומאוכזבים

בדקה 85 ספגה מכסיקו שער משווה ובדקה 90 החמיצה בעיטת 11 מטר

פאראגוואי כפתה תיקו 1–1 במשחק קשה בו קיבל הוגו סאנצ'ס, הכוכב המכסיקאי, כרטיס צהוב שני ולא יוכל לשחק ביום ד' נגד העיראקים

בית 2

מכסיקו סיטי (שרות "ספורט הארץ"). 112 אלף צופים, שמילאו עד אפס מקום את איצטדיון אצטקה, יצאו אתמול לרחובות העיר הגדולה מאוכזבים ביותר. בשלבי הסיום של המישחק בו סיימה נבחרת מכסיקו בתיקו 1–1, הם נחלו כמה מהלומות קשות.

זה החל בכך שהוגו סאנצ'ס, הכוכב הנערץ המשחק בריאל מאדריד, ספג כרטיס צהוב שני בטורניר זה ויחמיץ את המישחק האחרון בשלב המוקדם נגד עיראק ביום רביעי.

חמש דקות לסיום איבדה מכסיקו את היתרון שהשיגה בדקה השניה כאשר הכוכב הפאראגוואי, חוליו סזאר רומרו, אמריקה, התרומם היטב ונגח שער מבריק. ואז באה הדקה האחרונה וההזדמנות הגדולה של מכסיקו להבטיח מקומה בסיבוב השני. סאנצ'ס, שקיבל טיפול נוקשה מאד ממגיני פאראגוואי, פרץ שוב לרחבה והוכשל ע"י ואלדמירו סצ'טינה. השופט האנגלי ג'ורג' קורטני הורה על הנקודה הלבנה. אחרי שטיפלו בסאנצ'ס במשך שתי דקות, בעוד הפאראגוואים מוחים נמרצות, ניגש סאנצ'ס עצמו לבצע את הבעיטה. הכדור נבעט היטב אבל השוער רוברטו פרנאנדס הדף את הכדור ביד אחת והוקף מיד על־ידי חבריו הצוהלים.

המישחק הזה, שהיה חשוב כל כך לשתי הנבחרות, יזכר בעיקר בגלל מיספר העבירות העצום — 80 במיספר — שפסק השופט, 46 מהן נגד הנבחרת המארחת. חמישה שחקנים הוזהרו בכרטיסים צהובים ובנוסף לסאנצ'ס יחמיץ גם סצ'טינה את המישחק הבא נגד בלגיה בגלל שני צהובים.

עוד לפני שהצופים תפסו מקומותיהם ביציעי הענק, עלתה מכסיקו ליתרון והצופים יצאו מכליהם. ראול סרוויין שלח מסירה מדויקת ומנואל פלורס חדר לרחבה והכניע בבעיטה שטוחה את פרנאנדס. השער הזה נטע ביטחון בקרב שחקני מכסיקו והם שלטו במישחק במחצית הראשונה.

אחרי ההפסקה חל שינוי בולט בהשראתו של הפאראגוואים, בהשראתו של חורחה נונייס, היו אלה שנתנו את הטון, כאשר מכסיקו בעטה רק פעם אחת למיסגרת השער. שמונה דקות לסיום נגח האמן היקס, ההולך המחליף של פאראגוואי, לקורה בנגיעתו הראשונה בכדור. שלוש דקות לאחר מכן באה ההקשתה של ארולפינו קאבניה והנגיחה של רומרו. הוא היה אמור להחמיץ את המישחק מאחר חולה בשפעת אבל הורכב ברגע האחרון והיה חלש מהרגיל.

מכסיקו — פראגוואי
1–1 (0–1)

השער למכסיקו: פלורס (2), לפאראגוואי: רומרו (85).

● מכסיקו: לארויס; טרחו, קירארטה, קרוס, סרוויין; מונייס, אגירה, נגרטה, בוי (אספריצה), סאנצ'ס, פלורס (קרוס).

● פאראגוואי: פרנאנדס; טורלס (היקס), האהאלה, סצ'טינה, דלגאדו; נונייס, פריירה, רומרו, קאנטה קאבאניאס, מנדוסה.

● שופט: ג'ורג' קורטני (אנגליה).

הטבלות

בית 1

1. ארגנטינה	2	2–4	3
2. איטליה	2	2–2	2
3. בולגריה	2	2–2	2
4. ד. קוריאה	2	4–3	1

בית 2

1. מכסיקו	2	2–3	3
2. פאראגוואי	2	1–2	3
3. עיראק	1	1–0	0
4. בלגיה	1	2–1	0

בית 3

1. בריה"מ	2	1–7	3
2. צרפת	2	1–2	3
3. הונגריה	2	6–2	2
4. קנדה	2	3–0	0

בית 4

1. בראזיל	2	0–2	4
2. ספרד	2	2–2	2
3. אלג'יריה	2	2–1	1
4. צ. אירלנד	2	3–2	1

בית 5

1. דנמארק	1	0–1	2
2. גרמניה	1	1–1	1
—. אורוגוואי	1	1–1	1
4. סקוטלנד	1	1–0	0

בית 6

1. פורטוגל	1	0–1	2
2. מארוקו	2	0–0	2
3. פולין	1	0–0	1
4. אנגליה	2	1–0	1

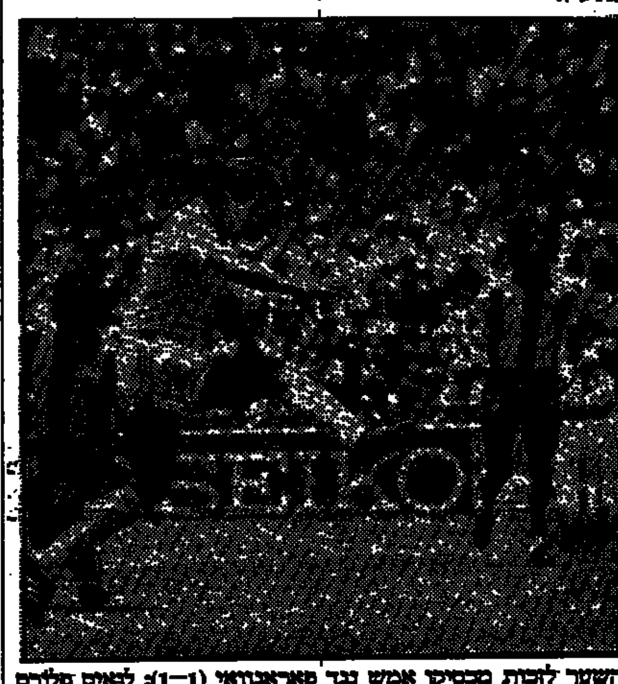

השער לזכות מכסיקו אמש נגד פאראגוואי (1–1): לואיס פלורס (משמאל) מבקיע את שוער פאראגוואי כבר בדקה ה־2 (צילום ראדיו של אי־פי)

ביום שישי

● בית 1 במכסיקו סיטי: בולגריה — דרום קוריאה 1–1 (0–1).

● בית 3 באיראפואטו: הונגריה — קנדה 2–0 (1–0).

● בית 4 בגוואדלחארה: בראזיל — אלג'יריה 1–0 (0–0).

● בית 6 במונטריי: אנגליה — מארוקו 0–0

במוצאי־שבת

● בית 2 במכסיקו סיטי: מכסיקו — פאראגוואי 1–1 (0–1).

● בית 4 בגוואדלחארה: ספרד — צפון אירלנד 1–2 (0–2).

● בית 6 במונטריי: פולין — פורטוגל (המישחק החל ב־01.00 ריווחו מחר).

היום במכסיקו

● בית 2 בטולוקה: בלגיה — עיראק (21.00).

● בית 5 בקרטארו: מערב־גרמניה — סקוטלנד (21.00).

● בית 5 בנזה: דנמארק — אורוגוואי (01.00).

שיח מאמנים

"בקצת מזל, אם נרבה להבקיע נגד הונגריה, אולי נוכל עדיין לזכות בבכורה בבית 3", אומר מאמן צרפת הנרי מישל. "היינו עייפים מאד, והיה קשה לשנות את השיטה", אמר מאמן בריה"מ ואלרי לובאנובסקי אחרי התיקו 1–1 נגד צרפת.

השער הראשון לזכות הונגריה נגד קנדה (2–0): מרטון אסטרהאזי (מספר 11) מקדים את מגיני קנדה ודוחק את הכדור לרשת (צילום ראדיו של אי־פי)

הונגריה שוב בתמונת העליה — 0–2 על קנדה

בית 3

איראפואטו (שרות "ספורט הארץ"). ארבעה ימים אחרי שספגה תבוסה מבריה"מ, הונגריה... את הנקודות, ואם כי נתקלה ביריבה בינונית כמו קנדה, גילתה שיפור ניכר וניצחה 2–0.

הונגריה — קנדה
2–0 (1–0)

השערים: אסטרהאזי (2), דטארי (75).

● הונגריה: סנדרבי; שאלאי, וארגה, גאראבה, קארדוש; קיפריך, נאג', בורסה, דטארי (דאיקה); אסטרהאזי, בוגנאר.

● קנדה: לטיירי; לנראנצ'י, ברידג', סמואל, וילסון; ראגאן, גריי, ג'יימס (סגוטה), נורמן (סוויני; ואלנטיין), אלנאסיין.

● שופט: ג'מאל אל־שריף (סוריה).

ההונגרים נהנו משער מוקדם שנתן להם הרבה ביטחון עצמי. כבר בדקה השניה הבקיע מרטון אסטרהאזי את השער הקנדי הבכיר טינו לטיירי, שהדיף על הצעיר פול דולאן, מהדמויות הבולטות של המישחק הראשון נגד צרפת. ההונגרים לא המשיכו במומנטום והעדיפו לשחק על בטוח. כאשר הם מתבצרים בהגנתם. זה איפשר לקנדה לצאת להתקפות, שחלקן היו מסוכנות למדי אם כי לא הביאו לשערים.

בשלבים האחרונים של המישחק חזרה היוזמה להונגרים שאף הוסיפו שער שני אחרי שלטיירי הדף כדור שבעט יוז'ף קיפריך ולאיוש דטארי בעט לרשת בדקה ה־76.

שלוש דקות לסיום היה מייק סוויני, המחליף הקנדי, לכדורגלן הראשון שהורחק במונדיאל 1986. הוא הוזהר קודם לכן ואחרי עבירה נוספת הורחק.

"הרגשתי כאילו הזדקנתי ב־3 שנים במהלך המישחק", הודה המאמן ההונגרי גיאורגי מזאי, "לראשונה בקאריירה שלי כמאמן היה עלינו לנצח לא רק את היריב, אבל קודם כל את עצמנו. אני עדיין לא שבע רצון מתיפקוד השחקנים". המאמן הקנדי טוני ויטרס אמר: "השער המוקדם שספגנו נתן להונגריה את הביטחון הדרוש וזה פעל לרעתנו. החמצנו בהמשך יותר מדי הזדמנויות".

לפתע חזרה הונגריה לתמונה במאבק על העליה לסיבוב השני מבית 3. המישחק נגד צרפת ביום שני בליאון, יהיה מכריע. ניצחון של הונגריה יבטיח את עלייתה ככל הנראה עם בית המועצות.

בולגריה — דרום קוריאה
1–1 (0–1)

השער לבולגריה: גטוב (11), לקוריאה: קים־יונג־בו (68).

● בולגריה: מיכאילוב; זדראווקוב, אראנוב, דימיטרוב, פטרוב; סדאקוב, סאדקוב, גוספודינוב, גטוב (יליאסקוב); מלארנוב, איסקרנוב (קוסטדינוב).

● דרום קוריאה: או־יונג; פארק־קיונג, הו־יונג, צ'ו־יונג, יונג־יונג, צ'ו־קואנג (צ'ו־מין), פארק־צ'אנג, צ'ו־סו (קים־יונג), ביון־יונג, יימסון, צ'ו־יסון.

● שופט: פלאח אל־שאנאר (ערב הסעודית).

מדור הגביע העולמי ערוך ע"י יחיאל ארזי, יהושע שגיא, מיכאל קיזנר

נקודה בכורה לדרום־קוריאה בגביע העולמי

סיימה בתיקו 1–1 עם בולגריה

בית 1

מכסיקו סיטי (רויטר). שער של השחקן המחליף קים־יונג־בו במחצית השניה, הביא לדרום קוריאה את הנקודה הראשונה שלה אי־פעם במישחקי גמר הגביע העולמי. זאת אחרי שסיימה כאן בתיקו 1–1 עם בולגריה, במישחק שנערך בגשם שוטף ועל מיגרש מוצף באיצטדיון האולימפי.

"זו ההשתתפות הראשונה שלנו מזה 32 שנים, כך שהאוהדים בבית יכולים להיות שבעי רצון מתוצאה זו", אומר המאמן קים־יונג־נאם. אבל התיקו הזה מבטיח כמעט בוודאות שמבית 1 יעפילו לסיבוב השני נבחרות ארגנטינה ואיטליה. המאמן הבולגרי איוון ווטוב מכיר במצב אבל אינו מרים ידיים: "המישחק האחרון שלנו נגד ארגנטינה יהיה כמובן קשה מאד. אבל המשימה להעפיל לסיבוב השני אינה בלתי אפשרית".

בולגריה עלתה ליתרון כבר בדקה ה־11, תוך ניצול ההגנה הפרוצה של האסיאתים. פלאמן גטוב הבקיע מקרוב, אחרי שהשוער הקוריאני או־יונג־קיו לא הצליח לקלוט את הכדור שהוקשת למרכז.

אבל במקום להמשיך בתנופה, נסוגו הבולגרים להגנה ובסופו של דבר שילמו את המחיר על שמרנותם. "בדיעבד זה היה משגה של הבחורים שלנו", מודה ווטוב.

הקוריאנים המהירים עברו בהמשך להתקפות, ובדקה ה־64 בעט ביונג־קיו לקורה. כעבור ארבע דקות הובקע השער, כאשר קים־יונג־בו חלף על פני מגן בולגרי והכניע מקרוב את השוער בוריסלאב מיכאילוב.

השער הזה המם את הבולגרים שפתחו את המישחק וחזרו לתקוף אבל להוציא את איבו סאדקוב, לא היה מי שיסכן את השוער הקוריאני. מעניין שדווקא הקוריאנים נמוכי הקומה והזריזים, התאקלמו טוב יותר בתנאים הקשים.

המאמן קים־יונג־נאם אינו מוציא מכלל אפשרות שנבחרתו תפתיע את איטליה במישחקה האחרון. "נעשה הכל כדי לנצח. יש לנו עוד סיכוי להעפיל לסיבוב השני".

הלם אנגלי: הקפטן ומחליפו בצרות

בתוך ארבע דקות איבדה אנגליה את הקפטן בריאן רובסון (מימין) שנפגע שוב בכתפו הרגישה. ואת זה שהחליפו בתפקיד הקפטן, ריי ווילקינס (משמאל), שהורחק על ידי השופט (צילומי ראדיו אי־פי)

המאזן של אנגליה אחרי 180 דקות במונטריי:

רובסון פצוע, ווילקינס הורחק, 0 שערים, 1 נקודה

תיקו־אפס נגד מארוקו בעשרה שחקנים מאז הדקה ה־41

בית 6

מונטריי (שרות "ספורט הארץ"). אחרי 180 דקות של כדורגל במונדיאל 86, לא הבקיעה עדיין נבחרת אנגליה שער. בנוסף לכך איבדה בתוך ארבע דקות את שני כדורגליה המנוסים והדומיננטיים ביותר. אחרי התיקו־אפס נגד מארוקו, נראה מצבם של האנגלים עגום למדי, אם כי למרבה הפלא לא אפסו סיכוייהם להעפיל לסיבוב השני.

את המישחק הזה תרצה אנגליה לשכוח מהר ככל האפשר. פעם נוספת נכשלו חלוציה בצורה משוועת מול השער. למרות שהתגוננו במרבית שלבי המישחק, היו המארוקאים קרובים להבקיע במחצית השניה, בכמה פריצות מהירות שהביכו את ההגנה האנגלית המסורבלת, ורק עירנותו של פיטר שילטון בשער מנעה אי־נעימויות.

בתוך חמש דקות בשלבי הסיום של המחצית הראשונה, ספגה אנגליה שתי מהלומות קשות. בדקה ה־36 נכשל בריאן רובסון בתוך הרחבה ומעוצמת התיקול נפל על כתפו, כאשר לצידו חברו הטוב ריי ווילקינס. מראה פניו של ווילקינס הסגיר מיד את חומרת המצב. כעבור כמה דקות הובא רובסון מן המיגרש נאבק מכאבים. יתכן מאוד שהיו אלה הדקות האחרונות של הקפטן האנגלי בן ה־29 בגביע העולמי.

מנהל נבחרת אנגליה, בובי רובסון, עדיין מתעקש שהקפטן שלו יוכל לשחק ביום רביעי נגד פולין. "הוא זקוק למנוחה ולטיפולים במשך יומיים ואז נדע יותר. אצטרך לשקול היטב אם לשתפו, אבל אני מוציא זאת מכלל אפשרות", אמר רובסון המנהל.

ווילקינס לבש את סרט הקפטן ובתוך ארבע דקות מצא את עצמו בצרות [illegible] ביותר. תחילה הוזהר בכרטיס צהוב על עבירה מאחור על טימומי. שתי דקות לאחר מכן ראה ווילקינס את הכרטיס האדום. השופט גבריאל גונזאלס מפאראגוואי שרק לנבדל של ווילקינס, הקשר האנגלי המשחק במילאנו, חשב שנפסקה עבירה לזכותו וזרק את הכדור כדי להניחו לבעיטה. כאשר התברר לו שהכדור עובר לקבוצה המארוקאית, זרק אותו בזעם והכדור פגע ברגלו של השופט שפסק נחרצות — ווילקינס הוחצה. בראש מושפל עזב הקפטן בפועל של אנגליה את המיגרש.

דווקא ללא שני שחקנים אלה חל שיפור במישחק האנגלי במחצית השניה. גלן הודל, שלא הורגש כלל קודם לכן, "תפס פיקוד", שיחק יותר קדימה ומלבד כמה מסירות טובות גם סיכן את השער כמה פעמים. כדור אחד, שנבעט בעוצמה מ־20 מ' אחרי קרן של כריס וודל, היה הניסיון הרציני ביותר של אנגליה להבקיע את זאקי בשער מארוקו.

אבל הודל לבד לא יכול היה להושיע. מישחקם השקוף של החלוצים וחוסר הניסיון של סטיבן הודג', מחליפו של רובסון, באו לידי ביטוי ואנגליה הלכה ונחלשה. 15 דקות לסיום עשה בובי רובסון ניסיון אחרון להציל את המישחק אבל הדהים את כולם כאשר החליף את הודל.

בפרק זמן זה כבר היה ברור שמארוקו משחקת על תיקו. שחקניה לא ניסו אפילו לחצות את קו האמצע וכל הכדורים הוחזרו לאחור. המישחק התנהל בקצב הליכה ושריקות הבוז מן היציעים, אמרו את הכל.

"אני חושב שווילקינס היה חסר מזל בהחלטה להרחיקו", אמר אחרי המישחק המנהל רובסון. "הוא לא יוכל כמובן להופיע במישחק נגד פולין ביום רביעי. אין אצלנו סימן של יאוש. הנקודה שהשגנו מחזירה אותנו לתמונה. עד למישחק עם פולין יש לנו הרבה עבודה. אנו חייבים לנצח את הפולנים. עם שלוש נקודות יהיה לנו סיכוי סביר להעפיל לסיבוב הבא. אין מקום להרים ידיים. אני בוודאי שלא אעשה כך. תפקידי לרומם את רוחם של הבחורים. שיחקנו טוב במחצית השניה וזה מעודד אותי. אנו זקוקים לקצת מזל. לא היה לנו כזה עד כה. ראיתי היום את בראזיל נגד אלג'יריה. הם שיחקו חלש מאוד וניצחו. ראיתם את השער שהבקיעו? אם יאיר לנו המזל פנים, עוד לא אמרנו את המילה האחרונה כאן".

אנגליה — מארוקו
0–0

● אנגליה: שילטון; ג. סטיוונס, בוצ'ר, פנוויק, סאנסום; הודל, ווילקינס, רובסון (הודג'); ליניקר, הייטלי (ג. סטיוונס), וודל.

● מארוקו: זאקי; חליפה, ביאז, בויאחאווי, למריס (עדאני); דולמי, מוסטאפה (סולימאני), בודרבאלה, טימומי; קרימאו, האדי.

● שופט: גבריאל גונזאלס (פאראגוואי).

בראזיל לא שיכנעה ועלתה לסיבוב השני

בית 4

גוואדלחארה (שרות "ספורט הארץ"). בראזיל היתה לנבחרת הראשונה שהבטיחה את הופעתה בסיבוב השני של מונדיאל 86. כאשר גברה כאן באיצטדיון חליסקו על אלג'יריה 1–0 משערו של קאריקה בדקה ה־67.

אבל פעם נוספת היתה זו הופעה בלתי משכנעת של הנבחרת המועמדת לזכיה בגביע העולמי.

רק אחרי הבקעת השער ראינו את בחוריו של טלה סאנטנה משחקים כדורגל התקפי חיובי, אשר צריך היה להביא עוד שערים ובכל מיקרה חשף שוב את חולשתה של ההתקפה הבראזילית.

הפתיחה היתה דראמטית. האלג'ירים לא בחלו באמצעים וכמה מתיקולים שלהם היו ממש מסוכנים, ללא תגובה הולמת של השופט מגוואטמאלה, רומולו מנדס־מולינה. סוקראטס הודף על אלתקה, אבל חזר אחרי טיפול. גורלו של המגן אדסון היה חמור יותר והוא הוחלף ע"י פאלקאו הותיק, כבר בדקה התשיעית, בגלל פגיעה בברך. אלמאו נסוג לעמדת המגן הימני, אבל למעשה שיחקה בראזיל מכאן ואילך במערך של 3–5–2. אבל השלישיה הותיקה ז'וניור–פאלקאו–סוקראטס, לא הרשימה גם בהמשך והחלוץ קאזאגראנדה היה מפחד וחסר מעוף.

כל זה איפשר לאלג'ירים להשיג שוויון כוחות. בראזיל החזיקה יותר בכדור, אבל האפריקאים פיתחו התקפות מהירות ומסוכנות שהביכו שוב ושוב את ההגנה הבראזילית.

לשיאם הגיעו בשלבי הפתיחה של המחצית השניה ופעמיים היו על סף הבקעה. במיקרה השני בעט בלומי, הקשר המחונן שהבקיע לפני ארבע שנים נגד גרמניה, ממרחק קצר היישר לרגליו של השוער קארלוס שלא האמין למראה עיניו.

בדקה ה־60 החליף מילר הצעיר את קאזאגראנדה הבלתי יעיל וכעבור שבע דקות היה מעורב בשער הניצחון. הוא פרץ מימין ומסר למרכז. איש לא הפריע לבלם האלג'ירי מחמוד גינדוז להרחיק, אבל הכדור חמק ממנו וקאריקה, שהגיח מאחור, הקדים את השוער ובעט בזריזות לרשת העליונה.

עתה הגבירו הבראזילים את הקצב בעידוד אלפי אוהדיהם, אבל למרות שהגיעו לכמה מצבים קרובים, לא הצליחו להבקיע את השוער המצוין נאצר דריד. במהלך המישחק ביצע 7 עצירות נפלאות שהגדולה בהן היתה בדקה ה־33 כאשר הדף ביד אחת נגיחה מדויקת של קאזאגראנדה מקרוב.

מאמן אלג'יריה, ראבאח סעאדנה אמר אחרי המישחק: "נוצחנו ע"י נבחרת הרבה יותר מנוסה. בהפסקה הוריתי לבחורים לתקוף יותר". טלה סאנטנה, מאמן בראזיל, שיבח את השוער האלג'ירי דריד וציין גם את שחקן מרכז השדה שלו, אלמאו. "לא הופתעתי מאיכות מישחקה של אלג'יריה. הם משחקים כדורגל בסגנון שלנו. הם מסוכנים לכל יריב. באשר לנבחרת שלנו נסלנו את היומה מתחילה ולא חששנו לתקוף גם בשלבי הסיום למרות היתרון הזעיר".

בראזיל — אלג'יריה
1–0 (0–0)

השער: קאריקה (67).

● בראזיל: קארלוס; אדסון (פאלקאו), ז'ולידיסאר, אדיניה, בראנקו; ז'וניור, אלזו, אלמאו, סוקראטס; קאזאגראנדה (מילר), קאריקה.

● אלג'יריה: דריד; מדג'אדי, מג'אריה, גינדוז, כאצוקה; קארסיטעיד, ברמאנדוק, בלומי (זידאנה), מאדג'ר; מנאד, עסאד (בן־סאולה).

● שופט: רומולו מנדס־מולינה (גוואטמאלה).

קפטן העבר של בראזיל תוקף: חסר לנו אופי התקפי

ריו דה זאנרו (רויטר). ניצחונה של בראזיל על אלג'יריה התקבל ברגשות מעורבים במדינה זו. ברחובות ריו דה זאנרו רקדו אלפי אנשים, לקצב תופי הסמבה וחסמו דרכים וכבישים. זיקוקין די נור התפוצצו וגרמו רעש כבד, עד לשעות הבוקר. בכלי התקשורת, לעומת זאת, נמתחה ביקורת על הניצחון הדחוק (1–0). קארלוס אלברטו טורס, קפטן הנבחרת שזכתה בגביע העולמי במכסיקו לפני 16 שנים, אמר בשידור טלוויזיה, כי לבראזיל חסר האופי ההתקפי, שאפיין אותה בעבר. לדבריו, מנסה טלה סאנטאנה המאמן הלאומי, לכפות על שחקניו סגנון מישחק אירופי, שאינו מתאים לצורת המישחק הטבעית שלהם. מישאל של עיתון בסאו פאולו גילה, כי 41 אחוזים בלבד מן הנשאלים מאמינים שבראזיל תזכה בגביע, לעומת 53 אחוזים שחשבו כך, לפני תחילת המשחק עם אלג'יריה.

● במהדורה המושבעת בכדורסל, ע"ש יוסי אליאל שנפל על קרב הכפור במלחמת שלום הגליל, ניצחה בפעם השלישית ברציפות קבוצת הפועל כפר תבור. הגביע הנודד נשאר בכפר תבור לצמיתות.

קאריקה (שני מימין) מבקיע את שער הניצחון (1–0) לזכות בראזיל במשחק נגד אלג'יריה (צילום ראדיו של אי־פי)

מלך השערים

● רומרו (פאראגוואי)	2
● אלטובלי (איטליה)	2
● ואלדאנו (ארגנטינה)	2
● יארמנצ'וק (בריה"מ)	1
● יאקובנקו (בריה"מ)	1
● אלייניקוב (בריה"מ)	1
● בלאנוב (בריה"מ)	1
● רודיונוב (בריה"מ)	1
● רוג'רי (ארגנטינה)	1
● פארק־צ'אנג (קוריאה)	1
● סיראקוב (בולגריה)	1
● סוקראטס (בראזיל)	1
● פאפן (צרפת)	1
● סאנצ'ס (מכסיקו)	1
● קוויארטה (מכסיקו)	1
● ווייטסייד (צ. אירלנד)	1
● זידאנה (אלג'יריה)	1
● סבזאל (פורטוגל)	1
● אלזאמנדי (אורוגוואי)	1
● אלופס (גרמניה)	1
● אולקיאר (דנמארק)	1
● מאראדונה (ארגנטינה)	1
● ראץ (בריה"מ)	1
● פרנאנדס (צרפת)	1
● גטוב (בולגריה)	1
● קים־יונג (קוריאה)	1
● קאריקה (בראזיל)	1
● אסטרהאזי (הונגריה)	1
● דטארי (הונגריה)	1
● פלורס (מכסיקו)	1
● קלארק (צ. אירלנד)	1
● בוטראגניו (ספרד)	1
● סאלינאס (ספרד)	1

● התאחדות הכדורגל הבינלאומית, פיפ"א, דחתה את בקשת אנשי המשלחת הספרדית, לצרף לסגל נבחרתם שחקן נוסף, במקומו של הבלם אנטוניו מאסדה, שנפצע בברכו הימנית ונשלח לטיפול בארצו. חוזה לואיס רוקה, נשיא התאחדות הכדורגל של ספרד, אמר שפיפ"א לא מצאה הצדקה להחלפתו של מאסדה וארצו תכבד את ההחלטה.

هكذا من الأصل

בעיטה עולמית

גרמניה מול סקוטלנד: כדי לעלות צריך לנצח

עימות מסקרן בין אורוגוואי לדנמארק

בית 5

קרטארו (שרות "ספורט הארץ"). מחזור המישחקים השני בבית 5, יהיה הערב (21.00 שעון ישראל), כאשר המישחק הראשון יהיה כאן בין מערב־גרמניה לסקוטלנד. לשתי הנבחרות ברור, כי רק ניצחון יציב אותן בעמדה טובה לקראת המחזור האחרון בו ייקבעו העולות לשמינית הגמר.

במצב קשה יותר מצויה הנבחרת הסקוטית, שנוצחה במחזור הראשון ע"י דנמארק 0–1. הפסד הערב ואלכס פרגוסון והחורים יכולים להתחיל לארוז. בעוד שפול סטאורק התאושש מפגיעה ברגלו ויכלל בהרכב, איבדה סקוטלנד את צ'ארלי ניקולאס שנפגע קשה מול הדנים. "בכל מיקרה התכוונתי לבצע חילו־פים לקראת העימות עם הגרמנים", אמר פרגוסון. פראנק מקאווי, שהחליף את ניקולאס בשבוע שעבר, יפתח הערב ביחד עם סטאורק בחוד. סטיב ארצ'יבולד וגרהאם שארפ ימתינו על הספסל להזדמנות שלהם. שינוי אפשרי נוסף — גיים בט במקום סטיב ניקול.

בנבחרת המערב־גרמנית, שוב לא יופיע בהרכב הפותח קארל־היינץ רומניגה שאינו נגלל בגלל פציעה מטרידה בברך. רומניגה ביקש מהמאמן פראנץ בקנבאואר לא לרשמו בין חמשת המחליפים. אבל אחרי שיחה ארוכה שיבצע אותו המאמן שנוכחותו על הספסל תגדר פו למישחק. אם המצב יתדרש זאת, הם בעלי חשיבות רבה לגרמניה, כפי שהוכח נגד האורוגוואים בשבוע שעבר.

שינוי אחר צפוי בהרכב — פייר ליטברסקי, ששיחק במהלך נגד אורוגוואי, יוחזר להרכב הפותח במקום אנדריאס ברמה, מה שיחזק את ההתקפה. הגרמנים מקווים לחזור על התצוגה המרשימה נגד אורוגואי (1–1) ולזכות בניצחון בבורה כאן.

ישפוט: יואן איגנה (רומניה).

שעתיים אחרי סיום המישחק, יתייצבו באיצטדיון נזה נבחרות אורוגוואי ודנמארק לעימות השני בבית זה. אחרי היכולת שהציגו במישחקים הראשונים, זה יכול להיות מישחק גדול, כאשר שני סיגנונות שונים להלוטין יתמודדו זה נגד זה. אורוגוואי תציג שוב את הסיגנון הדרום־אמריקאי המשולב עם כוח ונוקשות ושחקנים בעלי יכולת אישית גבוהה כמו פרנצ'סקולי, דה־סילווה ואלזאמנדי, שהבקיע את השער נגד גרמניה. כוחה של דנמארק הוא במישחק הקבוצתי ויש לה שניים מהמוכשרים [illegible] לאודרופ ואלקיאר [illegible].

ישפוט: אנטוניו מארקס [illegible] (מכסיקו).

לפני העימות בינהן הערב בטולוקה

המאמן הבלגי תייס על העיראקים: "הם מהירים"

בית 2

טולוקה (שרות "ספורט הארץ"). שתי נבחרות שנוצחו במחזור הראשון, בלגיה ועיראק, יתמודדו כאן הערב (21.00) במישחק שישלים את המחזור השני בבית 2. לשני המאמנים ברור גם שניצחון יציב אותם בעמדה טובה לקראת המישחקים המכריעים בהמשך השבוע.

גי תייס, מאמנה הוותיק של בלגיה, מודה שהופתע מהיכולת שהציגו העיראקים נגד פאראגוואי: "בעיקר התרשמתי מהם במחצית הראשונה. הם היו מהירים יותר ממה שציפיתי. השער שנפסל בדקה ה־45, פגע בהם קשות".

לא צפויים שינויים בהרכב הנבחרת הבלגית, שנוצחה 2–1 ע"י מכסיקו. מלבד הצבתו של ניקו קלאסן במרכז ההתקפה במקומו של ארווין ואנדנברג, שנפצע נגד מכסיקו אחרי שהבקיע את השער.

אוויסטו מאסיו, מאמנה הברזילי של עיראק, עדיין זועם על פסילת השער נגד פאראגוואי. אבל מאמין ששחקניו יכולים להצליח נגד הבלגים. "הם חזקים ובעלי ניסיון עשיר, אבל אם נשחק כמו ששיחקנו במחצית הראשונה נגד פאראגוואי, צפוי מישחק שקול מאוד".

ישפוט: חסוס דיאס (קולומביה).

יו"ר ועדת השיפוט של פיפ"א מרוגז ומתריע:

אסור להפוך את השופטים לקרבנות

מכסיקו סיטי (איפי). הביקורת הנוקבת שנמתחה עד עתה על רמת השיפוט במשחקי הגביע העולמי בכדורגל, העלתה את חמתו של יו"ר ועדת השיפוט בפיפ"א, הארי קאוון, שאמר: "איני מבין כיצד אנשי כדורגל אינטליגנטיים ומנוסים הופכים את השופטים לקורבנות, בגלל החלטות אנושיות ואמיתיות שקיבלו. אם למאמן יש ביקורת כלשהי על שופט עליו למסור אותה באופן פרטי ולא בצורה פומבית. ברור שנעשות טעויות, אבל לשופטים, כמו לכולנו, ישנם ימים טובים וימים רעים".

ההחלטה שספגה את הביקורת הגדולה ביותר, עד עתה, שייכת כמובן לכריס באמברידג' האוסטרלי, שפסל שער חוקי למהדרין של ספרד, במשחקה מול ברזיל. העיתונים המכסיקאים כינו את ההחלטה "שוד של נקודה אחת לפחות".

ai Ansa International
RENT A CAR
סיור וטיול
שמחים להודיע לכל לקוחותינו
כי עברנו למשרדנו החדש
ברח' המלך דוד 19 בירושלים
טל' 4־3־02-222152
לרשותכם סניפינו ברחבי המדינה
כולל נמל תעופה בן גוריון
(24 שעות ביממה)
משרד ראשי: סיור וטיול בע"מ
רח' המסגר 40 ת"א טל' 03-337072

שבוע לפני המיפגש בגביע דייויס ברמת השרון

הבלגים מתאמנים בוקר וצהריים כדי להסתגל לשרב ולמגרש בארץ

גביע דייויס

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת בלגיה בטניס הגיעה ביום ששי אחר הצהרים לישראל על מנת להתמודד ביום חמישי הקרוב מול ישראל, ברבע גמר האיזור האירופי בגביע דייויס. בנמל התעופה אמר קפטן הנבחרת פטריק המבריג, כי הוא מודע לכוחה ולעצמתה של הנבחרת הישראלית, ומשום כך הקדים לבוא כדי להכיר היטב את שחקניה, גם מבחינת תנאי מזג האוויר הקשים, גם מבחינת תנאי המגרש.

נבחרת הטניס של בלגיה בהגיעה לנמל התעופה בן גוריון בסוף השבוע למיפגש עם ישראל בגביע דייויס שיחל בסוף השבוע ברמת השרון (צילום: עוזי קרן)

הנבחרת הבלגית כוללת ארבעה שחקנים ועוד מסנה אלוף בלגיה בואלו, שאיגוד הטניס הבלגי הרחיק אותו מגביע דייויס בגלל עבירות משמעת. מספר אחד אצל הבלגים הוא יאן ואן־לאנגנדונק, מספר שניים אלן ברישון, מספר שלוש קארל דהמינק ומספר ארבע דניס לניסקנס.

הבלגים לא התמהמהו בנמל התעופה ומיד עברו למגרש האימונים לקיים את אימונם הראשון בארץ. גם אתמול העביד הקפטן את שחקניו קשה, כאשר ערך להם אימון בוקר ואימון צהריים למרות השרב הלוהט.

נבחרת הטניס של ישראל מתכנסת היום למחנה אימון סגור עד למועד המישחק עם הבלגים. בנבחרת שלמה גליקשטיין, עמוס מנסדורף, שחר פרקיס וגלעד בלום. הקפטן הוא יוסי שטבהולץ והמאמן שלמה צורף.

כדורסל

עופר פליישר לגליל עליון

מאת גיא צוקר
סופר "ספורט הארץ"

הכדורסלן הבינלאומי עופר פליישר, ששיחק בשנתיים האחרונות בקבוצת הפועל תל אביב, חתם על הסכם בדבר העברתו בקבוצת הפועל גליל עליון. פליישר, בן 21, 2.09 מטר. אמור להופיע שנה נוספת בקבוצת הפועל תל אביב, על פי חוזהו, אולם מעוניין לשחק בהפועל גליל עליון כבר בעונה הקרובה. הוא עשוי להבטיח את שיחרורו מהפועל תל אביב באמצעות בית משפט.

אן.בי.איי.

יוסטון ניצחה את הסלטיקס 111–96

יוסטון (איפי). קבוצת יוסטון רוקטס התגברה על הרחקתו של ראלף סאמפסון, בדקה ה־15 של משחקה מול בוסטון סלטיקס וניצחה 111–96, כדי לצמק את פיגורה בסידרת הגמר של האן.בי.איי. ל־3–2. המשחק השישי בסידרה יערך בבוסטון גארדן, אולמה הביתי של בוסטון, בו זכתה ב־40 ניצחונות רצופים. אקים אולוואג'ון קלע 32 נקודות, קלט 14 כדורים חוזרים והוסיף 8 חסימות לסל, לזכות יוסטון, שאיבדה את סאמפסון, לאחר שהלם בג'רי סיכטינג מבוסטון. רוברט ריד מסר 17 מסירות לסלים והוסיף 13 נקודות לזכות יוסטון. קווין מקהייל קלע 33 נקודות לזכות בוסטון ולארי בירד הוסיף 17.

שיא עולמי שיפור מדהים בזריקת דיסקוס

ניאוברנדנבורג, מזרח־גרמניה (שרות "ספורט הארץ"). האתלט המזרח־גרמני יורגן שולץ, בן ה־26, שיפר כאן ב־2.22 מטרים את השיא העולמי בזריקת דיסקוס, [illegible] ל־74.08 מ' [illegible].

באליפות המכללות של ארצות הברית באינדיאנאפוליס, קבע הקניתי ג'וליוס קוריר את הישג השנה בריצת 3,000 מ' מכשולים — 8:21.17 דקות. באותה מיסגרת קבעה רביעיית רצי בריסטאן יוניברסיטי מטכסאס את הישג השנה במירוץ שליחים 100x4 מ' — 38.46 שניות.

הישג מצוין קבע גם דאני האריס בריצת 400 מ' משוכות — 48.33 שניות ובאותה ריצה לנשים קבעה הצעירה מאריה אוסיפו 55.16 שנ'.

יובנטוס: 3 מיל' לי"ש בעד ראש

ליוורפול (שרות "ספורט הארץ"). איאן ראש, החלוץ המרכזי של ליוורפול ונבחרת ויילס, עשוי למרות הכל לעבור למועדון האיטלקי יובנטוס. האיטלקים מציעים תמורתו 3 מיליון לי"ש, הסכום הגבוה ביותר ששולם עד היום עבור שחקן בריטי (ברצלונה שילמה 2 מיליון למנצ'סטר יונייטד תמורת מארק יוז). ראש אמור להשיב ליובנטוס עד היום.

גם אם תיתמם העיסקה נראה, כי ראש ישאר עוד עונה בליוורפול, מאחר שליובנטוס יש בשלב זה שני שחקנים זרים — פלאטיני ולאודרופ.

משקולות

אלה האלופים

שיא בוגרים, שיא נוער והופעה אטרקטיבית של נשים משקולאיות היו באליפות ישראל שהיתה בסוף השבוע בתל אביב. אלי סודס (במשקל עד 110) ק"ג שיפר את שיאו בהנפה בשני ק"ג כאשר קבע 152.5 ק"ג. דני עובדיה מנתניה שיפר את שיא הנוער בהנפה ואילו שתי המשקולאיות מתל אביב עטרה דפני (עד 67 ק"ג) ואדיס אלוש (עד 75 ק"ג) קבעו שיאי יסוד לנשים. אלה אלופי ישראל: 48 ק"ג מוטי חסון, 52 ק"ג שלום נישטט, 56 ק"ג מאיר דלויה, 60 ק"ג יעקב גודבין, 67 ק"ג בוריס פורל, 75 ק"ג ראובן זבלודוב, 82 ק"ג אייל אבגלמן, 90 ק"ג דני ולטינסקי, 100 ק"ג יעקב הלה, 110 ק"ג אלי סודס, מעל 110 ק"ג המוד זוכיטא.

● גביע ציפר. הנושא את שמו של עו"ד רן ציפר שנפל במלחמת לבנון, הוענק במוצאי שבת לקבוצת הכדורסל של מושב תלמי מנשה, לאחר שניצחה את הפועל בית צבי 74–66. המשחק היה בתלמי מנשה ובקבוצה המנצחת הופיע מוטי ארואסטי, תושב הכפר. רן ציפר היה ממקימי הקבוצה. את הגביע העניקו בני משפחת ציפר.

● אילן נקש מגבעתיים זכה בשבת באליפות הפועל בירי בחץ וקשת לאחר שצבר 1202 נק'. בתחרות שהיתה בגבעתיים השתתפה קבוצת קלעים מבריטניה. ראשון דורג מארק בלנקו 1260 נק'.

שיראק, שמפניה ומישחקי '92 בפאריס

מאת יהושע שגיא

פאריס. יוני

אינך יכול לטעות כשאתה נכנס לפאריס. העיר כולה מוצפת פירסומים המשדרים עליך אווירה, כאילו באת למישחקים האולימפיים הנערכים בפאריס. פוסטר ענק: מיגדל אייפל בטריקולור, צבעי הדגל הצרפתי, זרוע אחת של רגלי המיגדל בכחול, זרוע אחת באדום, וגם ללבן הדומיננטי נשאר מקום, ומתחת למיגדל המפורסם ביותר בעולם מופיעה הכתובת: פאריס 1992. עכשיו אתה מבין כהלכה את העניין: הצרפתים נאבקים על זכות אירוח המישחקים האולימפיים בעוד שש שנים. נאבקים זו לא מלה, הם ממש לוחמים.

לכל עיתונאי שהגיע למישחקי הטניס ברולאן גארוס הוענק תיק רב־תכולה: [illegible] מפתחות עם סמל אולימפיאדת 1992 בפאריס, משקפי שמש אלגנטיים [illegible] 1992 [illegible] ועוד כהנה וכהנה. כאילו לא די בתיק קיבלו העיתונאים הזמנה חגיגית, מודפסת בתבלים, כי מר ז'אק שיראק, ראש הממשלה, ראש עיריית פאריס, נשיא הוועד למועמדות פאריס למישחקי 1992, ישמח לארח אותם ביום שני, 2 ביוני, 10.30 בבוקר באולם האסיפות בארמון העירייה הוטל דה־ויל. כמה מאות עיתונאים החליטו לא להחמיץ את האירוע, אני ביניהם.

ארמון העירייה. צריך לראות כדי להתרשם. בית עתיק, הצרפתים גאים בז'אק שיראק, שהפך את הארמון העתיק משחור מגעיל ללבן־מרשים. הבניין הזה היה מוקף לגאווה ברובע הראשון, בגדה הימנית, במרכז העיר. עכשיו אני עומד על המרצפת עליהן דרכו גם הנשיא המנוח ג'ון פ. קנדי (ב־1.6.61), הנשיא שארל דה־גול (ב־14.5.66), הנשיא רונאלד רייגן (ב־4.6.81) ועוד סוללה ארוכה של חשובים ומכובדים שביקוריהם כאן בבניין הזה מונצחים בתעודות קלף ממוסגרות בארון מוזהב. ציורי קירות בני מאות בשנים עושים לך זיזודים־זיזודים. הנה ציור מ־1891, דאן פול לורנס, קבורת איזה דוכס, או נסיך או מישהו אחר בפאריס, חבל שאני לא חזק בהיסטוריה של צרפת. אתה פוגש כאן על הקירות שמות שהם רחובות מפורסמים בעיר המפורסמת הנאבקת עתה על הזכות לארח את אולימפיאדת 1992.

הסיפור פשוט: באותה שנה מבקשות לארח את המישחקים גם ברצלונה, אמסטרדאם, בירמינגהאם, בריזביין, בלגראד. הסיפור מאחורי הקלעים אומר, כי נשיא הוועד האולימפי הבינלאומי, חואן אנטוניו סאמאראנץ, שהוא ממוצא ספרדי, הבטיח את המישחקים לברצלונה, שאותה קרובים ללבו ולמוצאו. אבל פאריס אינה מוכנה לוותר. עכשיו פורשים את השטיח האדום, רחש מהיר עובר ברחבת האולם, והאווירה הדר הדר נכנס כשפה ז'אק שיראק. חולף על פני, מחייך בימים. בבגדו מיסיה, הנה הוא כבר מול המיקרופונים, מול המצלמות, מתחיל להזיע באור הזרקורים של הטלוויזיה. גבוה, שזוף, אצבעות ארוכות, חליפה מחויטת, רישום רהבים בסיגנון ישן, מדבר צרפתית משובחת. אני אינני יודע צרפתית, לא הבינותי אפילו מלה אחת. נתתי את הפינקס שבידי לשלום עובר, הקולגה הפאריסאי מעיתון [illegible], והוא משרטט עבורי ראשי פרקים מדברי שיראק: מדינתנו מסוגלת לארגן אירועים ספורטיביים גדולים. כולם כאן מאוחדים, אופוזיציה, עיריה, ממשלת, הנשיא, לאירגון האולימפיאדה. כמובן גם העם הצרפתי כולו רוצה בה. ב־1992 ימלאו 100 שנה להכרזת הבארון פייר דה־קוברטן לחידוש המישחקים וזה המועד שמן הראוי להעניק בו את האירוח לצרפתים. אני מקווה שהוועד האולימפי הבינלאומי אמנם יחליט בחודש הבא בלוזאן לתת את האולימפיאדה לפאריס, גם בזכות העובדה שצרפת איננה מעורבת בקונפ־ [illegible] רוצים בהם. עד כאן שיראק. מחיאות כפיים מאופקות. חיוכים רחבים.

יש שאלות? ודאי שיש. עיתונאית אחת שואלת מדוע החליטו מארגני אולימפיאדת 1992 בפאריס לשכן את הכדורעפים במקום זה או אחר. עיתונאי אחר שואל מי ישא בהוצאות (שיראק: 50 אחוזים העיריה, 25 הממשלה, 25 גוש הערים שיארחו המישחקים). השאלות קצרות, תשובותיו של שיראק ארוכות. אין עוד שאלות. רגע אחד, צריך פוזה מיוחדת לצילום, שיראק מתייצב בין שני ילדים: הצעיר ביותר והצעירה ביותר שבין אוספי הכדורים ברולאן גארוס. לבושים, כמובן, בחולצה שחורה עם סמל מישחקי אולימפיאדת פאריס 1992. סליחה, עוד שאלה אחת, אדוני ראש הממשלה: מה הנימוק המשכנע ביותר שלכם לקבל את האירוח. שיראק: העובדה היא שיש לנו מיתקנים, דרכי תעבורה, אמצעי תקשורת מפותחים — ועובדה היא שהדכינונו את תיק האירגון המוצלח מכל אלה הרוצים באולימפיאדה. הנכם מוזמנים לקוקטייל צנוע באולם הסמוך.

וזה, עד כאן אני זוכר הכל. מכאן ואילך דעתי התערפלה משמפניה צרפתית משובחת. פרוסות דקות של דג לקס שכמותן לא באו לפי מעולם. כדורים שחורים של ביצי דגים. קוויאר ועוגיות מלוחות. וזה, יותר איני זוכר. אני רק יודע שהחמצתי שם עוד הרבה מטעמים נדירים שכבר לא יכולתי להביא אותם לפי, כיוון שהקולגה שלי שלום עובר החזיר אותי לתחרויות הטניס הנפלאות ברולאן גארוס.

לא זוכר, אם בוריס בקר ניצח באותו יום או שהפסיד באותו יום, רק יודע, שאני תומך באולימפיאדה בפאריס ב־1992, בתנאי שז'אק שיראק יזמין אותי להשלים את מה שהחסרתי במוזון העיריה במיפגש של השבוע שעבר.

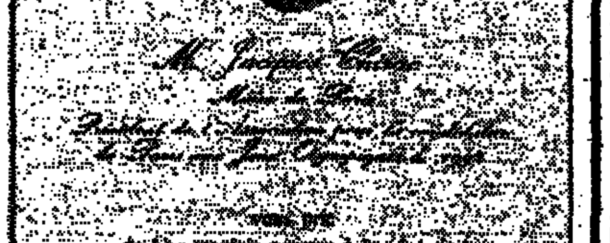

ההזמנה למיפגש עם ז'אק שיראק, המבנה לשכנע לתת לפאריס את אירוח אולימפיאדת 1992

אחרי שניצחה בגמר את נברטילובה

כריס נכנסה להיסטוריה של משחקי רולאן גארוס

היום בגמר הגברים לנדל (שניצח את יוהאן קריק) מול השוודי הבלתי מדורג מיכאל פרנפורס (הדיח את לקונט)

טניס

פאריס (שרות "ספורט הארץ"). כריס אוורט־לויד, בת 31, נכנסה אתמול להיסטוריה של הטניס העולמי, כאשר זכתה בפעם השביעית בתואר היחידות באליפות צרפת ברולאן־גארוס. במישחק הגמר, שהיה חזרה על גמר אשתקד, גברה על יריבתה בת ה־29 מרטינה נברטילובה 2–6, 6–3, 6–2.

במערכה המכריעה פיגרה כריס 2–0, אבל התאוששה בצורה יוצאת מן הכלל, שברה שלוש פעמים את מישחקי ההגשה של יריבתה שהצילה אמנם שתי נקודות מישחק על ההגשה שלה, אבל לא יכלה למנוע את הניצחון הגדול מכריס. היה זה המיפגש ה־69 בין שתי האלופות מאז 1973 וכריס זכתה בניצחון ה־33 לעומת 36 של נברטילובה.

"תמיד הכל שאחת מאיתנו חייבת להפסיד, כאשר אנו מתמודדות זו נגד זו", אמרה כריס, שיתכן וזו הופעתה האחרונה כאן, לאור כוונתה לפרוש בסיום העונה. כריס הוסיפה: "מרטינה היא אלופה גדולה ולא משנה בה אירע כאן — היא מספר אחת בעולם". תגובתה של מרטינה: "כריס לא הוכיחה הכבוד עשיתי כמיטב יכולתי".

מישחק הגמר לגברים, היום אחר הצהריים, יפגיש את המדורג ראשון, איוון לנדל מצ'כוסלובקיה עם השוודי הבלתי־מדורג מיכאל פרנפורס בן ה־22. לנדל הביס את המדורג 13 יוהאן קריק (ארה"ב) 6–2, 6–1, 6–0. ופרנפורס המשיך להיות קטל הענקים, כאשר גבר על המדורג שמיני, הנרי לקונט 2–6, 7–5, 7–6, 6–3. הגשם היבל במהלך מישחק זה שהופסק לעדתיים, כאשר לקונט הוביל 4–2 במערכה הרביעית. אבל לאחר מכן היה זה השוודי נמוך הקומה ששלט במישחק והסתגל טוב יותר לתנאים הקשים. לפרנפורס, שסיים באחרונה את לימודיו באוניברסיטת ג'ורג'יה בארה"ב, זו הופעת בכורה באליפות זו.

כריס אוורט לויד, מנצחת ברולאן גארוס, מחייכת מאושרת עם הגביע הגדול בידיה, אחרי נצחונה על מרטינה נברטילובה (צילום הארץ של איפי)

החיפאים הישוו פעמיים מול הפועל תל אביב 2–2

אינטרטוטו

מאת אהרון שמולביץ
סופר "ספורט הארץ"

שני הנציגים הישראלים במונדיאל הקיץ האירופי של האינטרטוטו, האלוף הפועל תל־אביב וסגנו מכבי חיפה, שוב סיימו אתמול בתיקו 2–2 — כמו בשבוע שעבר בחיפה — במיפגש הגומלין שהיה ברמת גן. [illegible]

מורים לאנו הבקיע שער ראשון בדקה ה־16, כאשר בעט כדור ענשין מ־25 מ'. הבלם רפי אוסמו הישווה בנגיחה שלוש דקות לפני המחצית, לאחר הגבהת כדור מקרן ע"י זהרנו רפי אוסמו הקטן. בדקה ה־51 קבע ניסים חלפון 2–1 לתל אביב, לאחר מבצע אישי נאה. גדי אוחיון הגיב במבצע מהיר, כאשר פרץ ממחצית המגרש ובעט לרשת מ־25 מ'. השוער סליאס חשב שהכדור יעבור מעל המשקוף.

שתי הקבוצות הופיעו שוב בהרכבים חסרים ושיתפו צעירים רבים. אך עובדה זו גרמה דווקא לרמה [illegible] צות הרוחות: הפועל תל־אביב יתמודד עם ליגנבי מדנמרק ומכבי חיפה יארח את גראץ מאוסטריה.

עדות ראיה / חיים הנדוורקר

הלילה הקצר ביותר

חצות ליל שישי. מאות רבות של צעירים צובאים על פתחי מוזיאון תל אביב. רבים מהם אינם מצליחים עוד להשיג כרטיסים להצגת "הלילה הקצר ביותר" — מרתון של סרטי קולנוע קצרים וסרטוני וידיאו־ארט. הלילה הזה יימשך עד שש בבוקר. אמנם הלילה הקצר ביותר יחול רק ב־20 בחודש אולם במוזיאון ביקשו לאחד את האירוע עם סיומו של הפסטיבאל לסרטי סטודנטים.

האווירה של הפנינג. צופים בנעשה בשישה של תחנות. הולכים לאולם הקרנה אחד, אחר כך הולכים לגנן בצפיה בסרטים באולם השני. יוצאים לגן או נשארים בלובי לצפות בסרטוני וידיאו של זמרים ולהקות רוק ומקבצים בקפיטריה.

רבים כאן סטודנטים, לבוש ורוק צפונתל אביבי טיפוסי. הצפיה היא לעתים קרובות בעמידה או בישיבה על הרצפה. הכל בלא וגדוש. בישוש מתלוצץ שוודאי היה קשה לרבים להרדם בלילה עקב מכת החושים, או הם באו לפחות לבלות.

אבל יש גם כמה רגעים לא נעימים. סרט נגדי שהובא ארצה במיוחד לאירוע זה הוא ראיון נגדי עם קארן בליקסן, מחברת "זכרונות מאפריקה", מוקרן תוך הפרעות בלתי פוסקות. אבל בדרך כלל האווירה תוססת. כך עד הבוקר. מי שנשאר הולך לגינת המוזיאון אוכל שם ארוחת בוקר ואחר כך הביתה — ליטון.

מצעד ההצדעה השנתי לישראל היום במנהטן

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק. (מיוחד ל"הארץ"). 50 אלף צועדים, נציגי 200 בתי ספר יהודיים ותנועות נוער ציוניות, יצעדו היום במנהטן במצעד ההצדעה השנתי לכבוד יום העצמאות של ישראל. המארגנים [illegible] לחצי מיליון בני אדם יצפו במצעד שייערך לאורך השדרה החמישית. 40 תזמורות ולהקות מחוללים יהיו בין הצועדים.

על במת כבוד מיוחדת יתקבל המצעד על ידי מנהיגים יהודיים ואישים אמריקאים. את ממשלת ישראל ייצג שר המשפטים יצחק מודעי.

המראות ונחיתות

(ע). להלן המראות והנחיתות בנמל תעופה בן־גוריון ביום ראשון 8.6.86. בגלל שעון הקיץ יש להוסיף שעה אחת ללוח הזמנים.

המראות

ב־0100 אל־על (001) לניו־יורק. ב־0450 אל־על (5323) לפריס. ב־0630 בריטיש איירווייס (577) ללונדון. ב־0645 פאן אמריקן (115) לפריס ניו־יורק וסן־פרנציסקו. ב־0715 אל־על (353) למינכן. ב־0720 לופטהאנזה (607) למינכן. ב־0745 אל־על (541) לאתונה. ב־0750 סוויס אייר (333) לציריך. ב־0805 אייר פרנס (139) לפריס. ב־0805 אל־על (391) לליסבון ומרסיי. ב־0830 אל־על (323) לפריס. ב־0900 אל־על (385) לרומא. ב־0930 אל־על (015) ללונדון וניו־יורק. ב־0950 אולימפיק (302) לאתונה. ב־1000 אל־על (345) לג'נבה. ב־1005 אייר סיני (055) לקהיר. ב־1015 טי. וו. א. (885) לניו־יורק. ב־1030 אל־על (347) לציריך. ב־1100 אל־על (357) לפרנקפורט. ב־1130 אל־על (315) ללונדון. ב־1130 אל־על (331) לבריסל. ב־1150 אל־על (377) לקופנהגן. ב־1215 אל־על (337) למרסיי. ב־1220 ארקיע (741) לפריס. ב־1315 אל־על (363) לוינה. ב־1420 אוסטריאן איירליינס (712) לוינה. ב־1430 אייר פרנס צ'רטר (7951) לפריס. ב־1500 אל־על (521) למרסיי. ב־1630 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט. ב־1635 דן־אייר (4323) ללונדון. ב־1655 ק. ל. מ. (522) לאמסטרדאם. ב־1705 אל־על (5051) לשטוטגארט. ב־1725 טארום (246) לבוקרשט. ב־1730 סבנה (204) לבריסל. ב־1815 אליטליה (747) לרומא. ב־1855 איבריה (889) לברצלונה ומדריד. ב־1955 אל־על (443) לקהיר. ב־2145 סייפרוס איירווייס (429) ללרנקה.

נחיתות

ב־0500 בריטיש איירווייס (576) מלונדון. ב־0520 אל־על (318) מלונדון. ב־0640 אל־על (512) מיוהנסבורג ונירובי. ב־0920 אייר סיני (054) מקהיר. ב־1250 אל־על (542) מאתונה. ב־1310 אייר פרנס צ'רטר (7950) מפריס. ב־1330 אוסטריאן איירליינס (711) מוינה. ב־1500 ק. ל. מ. (521) מאמסטרדאם. ב־1510 אל־על (5324) מפריס. ב־1520 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט. ב־1530 דן־אייר (4322) מלונדון. ב־1555 טארום (245) מבוקרשט. ב־1600 טי. וו. א. (800) מסן־פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב־1600 טי. וו. א. (812) משיקגו בוסטון ופריס. ב־1615 סבנה (203) מבריסל. ב־1700 אל־על (008) מניו־יורק. ב־1705 אליטליה (746) מרומא. ב־1710 פאן אמריקן (114) מסן־פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב־1730 אל־על (386) מרומא. ב־1740 איבריה (888) ממדריד וברצלונה. ב־1800 אל־על (354) ממינכן ווינה. ב־1850 אייר פרנס (136) מפריס. 1905 סוויס אייר (332) מציריך. ב־1925 אל־על (324) מפריס. ב־1940 אל־על (546) מג'נבה. ב־2010 אל־על (348) מציריך. ב־2055 סייפרוס איירווייס (428) מלרנקה. ב־2100 אל־על (358) מפרנקפורט. ב־2110 אולימפיק (301) מאתונה. ב־2125 אל־על (364) מוינה. ב־2135 אל־על (334) מבריסל. ב־2225 ארקיע (742) מפריס. ב־2245 אל־על (338) מאמסטרדאם. ב־2250 אל־על (316) מלונדון. ב־2320 אל־על (378) מקופנהגן. ב־2320 אל־על (444) מקהיר.

כל המראות והנחיתות זמנן אינו סופי. את המועד המדוייק יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצויין לעיל, בטלפון 03—381111.

חינם מודם HAYES לכל רוכש מחשב במ.ל.ל. בתקופת המבצע

מבצע ההנחות
ב היפר־מיקרו

בשבוע תערוכת COMPUTAX-86 מכריזה מ.ל.ל.
על מבצע הנחות ב"היפר־מיקרו"

מדפסות
מדפסת רחבה T.I. 880
Texas Instruments
NLQ 75 cps / 300 cps
מחיר מבצע: 3,990 ש"ח
✱
SUPER - 5 מדפסת צרה גראפית
NLQ 30 cps / 120 cps
מחיר מבצע: 840 ש"ח
✱
PRO PRINTER IBM
200 cps, מדפסת צרה
מחיר מבצע: 1,150 ש"ח

מחשבים
IBM PC קומפלט
+ כונן אחד
מחיר מבצע: 3,595 ש"ח
✱
תואם PC
+ מעבד תמלילים
מחיר מבצע: 2,595 ש"ח
✱
TANDY 1200
XT קומפלט + 2 כוננים
מחיר מבצע: 2,995 ש"ח
✱
COMPAQ PORTABLE
PC נייד
מחיר מבצע: 3,945 ש"ח

רב משתמשים
רשת CORVUS
3 מחשבי IBM PC
מחוברים ברשת
עם דיסק 17MB
כולל התקנה
מחיר מבצע: 17,400 ש"ח
✱
מערכת רב־משתמשים
קומפלט
הכוללת: Xenix
PC AT – Tandy 3000
שני מסופים, מדפסת רחבה,
תוכנה להנה"ח פיננסית והתקנה
מחיר מבצע: 14,950 ש"ח

מוצרי החודש
T.I./BUSINESS PRO
תוצרת TEXAS INSTRUMENTS
• מחשב סופר מיקרו הראשון שעובד תחת Xenix 5
• בעל יכולת גידול זכרון פנימי עד 15MB!!!

• מהירות עבודה גדולה יותר (10MHZ)
• מערכת הפעלה Xenix 5 ו־MS-DOS.
• אידיאלי לעבודת תיב"ם ואינטלגנציה מלאכותית
• תוכל לחבר עד 9 משתמשים
• תמיכה בעברית
• תאימות תוכנה חומרה ל־PC/AT
במחיר מבצע מיוחד!
✱
COMPAQ PORTABLE II
המחשב הנייד והקל – הנמכר ביותר בעולם!
• תאימות מלאה ל־PC
• מעבד 80286 (8MHZ)
• מוניטור גראפי "9
• משקל 10.5 ק"ג בלבד!
• RAM על הלוח הראשי עד 2.1BM
יחידה קומפלט עם שני כוננים (256K)
במחיר היכרות רק 6,600 ש"ח

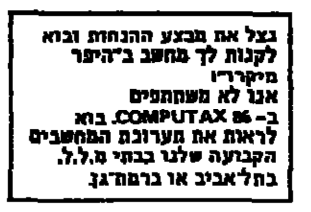

נצל את מבצע ההנחות ובוא לקנות לך מחשב ב"היפר מיקרו"
אנו לא משתתפים ב־COMPUTAX 86. בוא לראות את תערוכת המחשבים הקבועה שלנו בבתי מ.ל.ל. בתל־אביב או ברמת־גן.

מחשב קנית רק ב"היפר־מיקרו"

מ.ל.ל.
מ ל ל מערכות מחשבים בע"מ
בית מלל
רח' הבונים 9 רמת־גן
ע"י גשר ההלכה
טל. 7515511 (16 קווים)
רח' החשמונאים 91, ת"א
טל. 252684, 6-262293

המוביל הארצי בתעשיות תוכנה ומחשבים

ק"י פרסומים א

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חבילת נופש מדהימה באילת במחירי מבצע

★ נסיעה באוטובוס ממוזג ומפואר עם ארוחות בוקר ועתונים
★ שיוט ביאכטה עם ארוחות צהריים
★ רכב שכור באילת (לפי הזמנה - לא כולל ק"מ וביטוח)
★ פנקס הנחות למסעדות ולמתקני נופש באילת
★ 3 או 4 לינות בבתי המלון באילת

פרטים והרשמה: טיולי הגליל:
תל-אביב, רח' הירקון 142 טל': 221372, 225817, 230651, 220819
רח' בן-יהודה 42 טל': 203311
ירושלים, רח' בן סירא 3 טל': 02-246858
טבריה, רח' הירדן 10 טל': 067-22660, 067-20550, 067-20330

זה לא באויר - זה צ'רטרבוס ★ טיולי הגליל

מאות מפגיני שבת פונו בכוח מרחבת היכל בפ"ת

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בפתח תקווה

עשרות שוטרים פינו בכוח מאות מפגיני שבת שהפגינו בפתח תקווה מול קולנוע היכל בהפגנה שלא קיבלה היתר.

קודם להפגנה, הציבה המשטרה כוחות ברחוב מוהליבר, שם נהגו לעבור הפגנות שבת עד כה. אולם הפעם בחרו המפגינים במסלול שונה, החולף ברחוב חיים עוזר ועוקף את מחסומי המשטרה. בסופו של דבר, התייצבו ברחובות בית הקר־לנוע בהנהגתו של הרב האשכנזי הראשי של העיר, ברוך שמעון סלומון.

בחצות קרא למפגינים להתפנות בתוך חמש דקות מפקד מרחב השרון ניצב משנה ניסים מעת.

אולם משלא התפנו במועד, החלו השוטרים לפנותם בכוח. אחד האבר־כים שאותו נשא שוטר בידיו, נשכו. הרב סלומון, שהנהיג את המפגינים, נדחף ונפל ארצה ונעלו השמאלית נשמטה ונעלמה, עד ששוטר מצאה והחזירה לו.

הרב הספרדי של פ"ת מתנגד להפגנות

בעוד רבה האשכנזי הראשי של העיר ברוך שמעון סלומון מחייב את ההפגנות בשבת ומנהיג אותן, קובע הרב הספרדי הראשי של פתח תקווה, משה מלכה, בפסק הלכה, כי אין לקיים הפגנות שבת. זה זמן רב שהרבנים חלוקים בדעותיהם והמ־חנות הדתיים בעיר מגיבים כל אחד בדרכו שלו בנושא.

סכסוך בין משפחות בגלל קצר חשמלי הסתיים ברצח

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

סכסוך שאירע אתמול בין שתי חמולות ברצועת עזה הסתיים ברצח ובניסיון לרצח.

מפקד נפת עזה, נצ"מ משה עזרי, מסר כי שתי משפחות, הגרות ברחוב יפו בעזה, משפחת חולה ומשפחת קוו, התכסכסו על רקע קצר חשמלי. משפחת חולה חשבה כי מישהו מבני משפחת קוו מנתק בכוונה את זרם החשמל מביתם.

אתמול בבוקר נותק שוב זרם החשמל למשפחת חולה והתפתח ריב בין שתי החמולות. אחד מבני משפחת חולה נרצח בעת התגרה בדקירות סכין. בן משפחה אחר נפצע קשה והובל לבית החולים בעזה.

מפקד נפת עזה וכוח משטרה יצאו מיד לאזור התקרית והפרידו בין הנצים. ניסיון לערוך סולחה בין שתי המשפחות לא עלה יפה, מפני שמשפחת חולה סירבה וטענה, שרק לאחר שיודע מצבו של בן המשפחה הנפצע קשה, תהיה מוכנה לכך.

מפקד נפת עזה מסר, כי עד כה נעצרו שבעה חשודים.

נעצר ל־15 יום חשוד ברצח מרים גבריאל

מאת נורית אמיתי

מיכאל מרציאנו (20) מנתניה החשוד ברצח מרים גבריאל (63) מנ־תניה, נעצר ביום ו' ל־15 יום בבית משפט השלום בפתח תקווה.

מרים גבריאל, משכנתו, אותרה בב־יתה בנתניה פצועה קשה ומחוסרת הכרה בכניסה לביתה ברחוב שמחק, וביום ד' מתה מפצעיה.

בא כוח המשטרה מפקד חיים פרלן אמר לשופט ראובן ג'יג'י כי זה היה מקרה ששי של תקיפת ישישות באותו רחוב לצורך שוד.

תחנת מר"א בצפת ממוקמת במקום רגיש לרעידות אדמה

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

תחנת מר"א בצפת ממוקמת במ־קום הפחות מתאים מבחינת עמידות לרעידות אדמה — כך אמר ד"ר דב לויטה מהמכון הגיאולוגי, בישיבת המועצה הארצית לתכנון ובנייה בנושא רעידות אדמה. הדיון התקיים בעקבות פניית משרד האנרגיה.

המועצה החליטה לגשת לבדיקת הצדדים התחוקתיים של הנושא, לרבות התקנות הקיימות.

המרי החרדי נמשך: מרסקי חלון ראווה של בוטיק נמלטים מהמקום. משמאל: עצירים פורצים בשיר בתוך ניידת משטרה (צילומים: רחמים ישראלי).

נמשכת האלימות החרדית:

צלבי קרס צוירו בבני ברק ות"א
150 חרדים התפרעו במגרש הרוסים;

(ע). ניסיון לשחרר את רוב החרדים העצורים בפרשת השחתתן של תחנות האוטובוסים בירושלים נכשל ביום ו', אחרי שהעצורים לא הסכימו להתחייב, כי לא ישתתפו בפעילויות דומות בעתיד. החרדים התפרעו במרכז ירושלים, פגעו בשתי תחנות נוספות ובכלי רכב.

ביום ו', סמוך לשעה 1 בצהריים, נערכה פגישה במטה משטרת י־רושלים בין ראשי העדה החרדית, כולל אב בית דין צדק, הרב וייס, לבין מפקד המחוז הדרומי, ניצב רחמים קומפורט, ומפקד משטרת י־רושלים, תת־ניצב חיים אלבלדס. רבני העדה החרדית זימנו את הפגישה, כדי לדון באפשרות ל־שחרר את העצורים החרדים, שסירבו לחתום על ערבות, בניגוד להחלטת בית המשפט.

דובר המחוז הדרומי מסר, כי הרבנים הסכימו להתחייב, שהעצורים לא ישתתפו בפעולות אלימות בעתיד. הם גם שלחו כמה מנציגיהם, כדי להרגיע חרדים שהתפרעו באותה שעה באיזור רחוב שטראוס.

העצורים עמדו על סירובם. אך הם סירבו לחתום על ההתחייבות, כי לא יתפרעו בעתיד. בעקבות כך חזרה בה משטרת ירושלים מהסכמתה לשחרור. הם הוחזרו לתאיהם בבית המעצר.

סמוך לשעה 3 אחה"צ התקהלו יותר מ־150 חרדים באזור מגרש הרוסים, והחלו ליידות אבנים ולהתפרע. הם הוציאו את האוויר מגלגלי משאית משטרה שחנתה שם וניפצו את מסגרות הפלסטיק בשתי תחנות אוטובוסים, ברחוב שלומציון וברחוב יפו, מול הדואר הראשי. ברח' דבורה הנביאה נרגמה מכונית פרטית ואחד מחלונותיה נופץ. שלוש ניידות משטרה נפגעו מאבנים.

כוח גדול של משטרה ומשמר הגבול הוזעק להניס בכוח את המתפרעים. בעת פיזור ההפגנה הלא־חוקית נעצרו שלושה אנשים, ששוחררו לאחר חקירה.

סיסמאות וצלבי קרס צויירו על מבני ציבור

צלבי קרס וסיסמאות צויירו על חלונות ראווה של עסקים בבני ברק ובת"א.

בסניף בנק הפועלים ברח' רבי עקיבא 108 נכתב בספריי לבן "על כל תמונה נשרוף בנק", ו"פוסטמ־דיה, חברת בת שלכם — הפסיקו להתעלל בנו". על החתום "קשת". כן צויירו צלבי קרס.

ברח' רבי עקיבא 73 צוירו בספריי לבן צלבי קרס על חזית חנות לצרכי צילום וכתובת "הפ־סיקו, אזהרה אחרונה".

צלבי קרס צויירו גם על קיר הסו־כנות היהודית ברחוב קפלן על הקיר ועל מבנה השומר.

בהמשך ליוזמה מצד הדתיים בחיפה:

הוגשה לבורג הצעה לחוק עזר למניעת הקרנות סרטים בשבתות

ההצעה: במסגרת תוספת לחוק החזיר

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

הצעה חדשה לתיקון חוק ה־רשויות המקומיות (הסמכה מיוחדת) תשי"ז, העוסק באיסור גידול חזיר והחזקתו; הוגשה בימים אלה לשר הפנים. על פי ההצעה, ייכלל בו חוק עזר, שימנע פתיחת בתי שעשועים ציבוריים בלילות שישי.

שר הדתות, ד"ר יוסף בורג, הגיש לממשלה הצעת חוק, שביקש להעלות על סדר היום. כן פועל ח"כ זבולון המר להעלאת הצעה בנושא על סדר היום של הכנסת. ההצעה לתיקון החוק, שהוצגה לשרים הדתיים על ידי הגורמים הדתיים בחיפה, נוסחה לבקשת הרב הראשי של חיפה, שאר ישוב הכהן, על ידי עורך הדין נפתלי ליפשיץ, והוגשה לשר הפנים בתביעה שיעבירה אל־טימטיבית בממשלה. השר נדרש להתפטר אם לא תתקבל הצעתו.

על פי התיקון, יכלול חוק הרשויות המקומיות סעיף נוסף, על־פיו רשות מקומית רשאית להתקין חוק עזר, שיגביל פתיחה או הנהלת עינוגים ציבוריים.

דובר משרד הדתות, נחמיה סיס־רואו, אמר בתשובה לשאלה, כי שר הדתות, בהצעתו לשינוי החוק שה־גיש לממשלה, הסתמך על חוק אחר, בניסיון למנוע הפרת הסכמי הסטטוס קוו. על פי נוסחת בורג לא ינהל אדם, לא יפתח ולא ירשה לפתוח עינוג ציבורי — כהגדרתו בסעיף 3 לחוק רישוי עסקים ה' 1968.

הדתיים החליטו לא להפגין בשבתות

דובר שר הפנים, צבי יעקובסון אישר, כי מתנהלת פעילות למניעת הקרנות סרטים בשבת במישור החקיקה. באחת מישיבות הממשלה הקרובות יעלו השרים פרץ ובורג הצעות חוק במטרה לבלום את כרסום הסכמי הסטטוס קוו ובמקביל יש אפשרות, שתועלה הצעת חוק פרטית בכנסת, אם החוק לא יעבור בממשלה.

בסוף השבוע התקיימה התייעצות בין ראשי הציבור הדתי בחיפה. על דעת שני הרבנים הראשיים, שאר ישוב הכהן ואליהו בקשי דורון, הוחלט לא לקיים הפגנות בשבתות בחיפה. במקום זאת הוחלט לקיים ביום שלישי הקרוב עצרת בהשתת־פות עשרות אלפים איש מול רחבת בית הכנסת הגדול בהדר הכרמל, ולאחר מכן לקיים מפגן המוני, שאחריו תיפגש משלחת עם ראש העיר חיפה. השרים הדתיים יוסף בורג, יוסף שפירא והרב יצחק פרץ הבטיחו את השתתפותם.

בליל שישי הקרין [illegible] קולנוע בחיפה סרטים. טרם נודע אם הוגשו שוב דו"חות מטעם העירייה. נודע, כי הציבור החילוני מתארגן לקראת פעולות הגורמים הדתיים.

המלונאים יטעו עץ ע"ש כל תייר מארה"ב

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

בתי המלון יטעו, החל מראשית החודש הבא, עץ על שמו של כל תייר, שיבוא לישראל מארה"ב. העצים יינטעו ביער ההזדהות של הקק"ל.

לסופר "הארץ" נודע אמש, כי הנהלת התאחדות המלונות החליטה בישיבה סגורה בסוף השבוע על נטיעת העצים במסגרת עידוד השיווק מארה"ב לישראל. כל בית מלון בנפרד ישא בהוצאות הכרוכות במימונו של מבצע העידוד.

עדות ראייה / אריה לביא

מפגינה שהשקיעה בדירה והפסידה הניפה שלט וסולקה ע"י המלווים

הקהל הצטופף סביב הקבר והקשה על כיסוי הגופה

השלטים "כאן בונה אברהם גינדי" בלטו אתמול יותר מת־מיד בדרך לבית הקברות הישן של העיר. אפילו סמוך מאוד לבית הקברות ניצב פרוייקט בנייה, גני איתי, בו החל גינדי ואשר יסתיים, אם יסתיים, בידי אחרים.

ראשון לציון היא עירו של גינדי. בה החל דרכו בחנות מכולת קטנה, עלה ונפל. רוב האנשים שהלכו איתו בדרכו האחרונה היו אנשי ראשון לציון שהכירו אותו, עבדו אצלו בב־נייה, קנו ממנו דירות או הכירו את משפחתו. אשה שקנתה דירה ונותרה בלא כסף ובלא דירה, הפגינה ליד בית הכנסת משם עבר הארון וסולקה בברוטאליות על ידי המוני המלווים.

מסע ההלוויה, שנמשך שע־תיים, יצא מביתו, דרך בית הכנסת של הוריו ועד לתחנה האחרונה. בהלווייה השתתפו גם אחרים, שהכירו את גינדי לאחר שעלה לגדולה. כמו חברי הכנ־סת יורם ארידור ומאיר שיטרית, ראש עיריית ראשון לציון, מנכ"ל משרד התמ"ס, שוקי פורר ואחרים. רבים נבלעו בתוך ההמון שהפך לסוער ואף לאלים סמוך לקבר. ההצטופפות היתה כה גדולה, עד שלא ניתן היה להחזיר לקבר את כל העפר שנכרה בחלקה המשפחתית, בה נקבר. צעקות הרבנים ובקשו־תיהם מהקהל לזוז אחורה, על מנת שניתן יהיה לכסות כראוי את הקבר, נענו בקושי.

אחד המספידים ליד הקבר קובע בביטחון, שהתקשורת אשמה בעצם במותו של גינדי, שכן היא כתבה את מה שהיה לה נוח, וזה גרם למותו. אחר מזכיר שלא האמינו לגינדי כאשר ניסה להתאבד, "מה הם יאמרו עכ־שיו!" קרא המספיד.

כמה ממספידי גינדי תקפו בהלווייתו את התקשורת

כרוזה בהלוויה: "ארץ הצבי — מנהיגך־מחריביך ממך יצאו"

1500 איש ובראשם חכ"ים, אנשי צבא ומשטרה ליוו למנוחות את הקבלן שהתאבד

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" בראשון לציון

כ־1500 אישי ציבור, חברי־כנסת, אנשי־צבא, שוטרים ואזרחים ליוו שלשום בצהריים את הקבלן אברהם גינדי (45) ז"ל בדרכו האחרונה.

גינדי נקבר בבית הקברות הישן של ראשון לציון. אשתו רינה זעקה על הקבר הטרי, כי "בעלה נרצח". אדם שהשתתף בלוויה נשא שלט מחאה: "ארץ הצבי, מנהיגך־מחריביך ממך יצאו". מספידים אחרים תקפו בדבריהם את כלי התקשורת.

למנוח ספדו, בין השאר, ראש עיריית ראשון לציון, מאיר ניצן. הוריו של גינדי ושני אחיו לא הגיעו מחו"ל להלוויה, שמועד קיומה הוקדם ברגע האחרון.

מסע ההלוויה יצא מביתו של המנוח לבית הכנסת "אברהם אבינו" ברחוב נחמה, סמוך לבית ההורים. בזמן מסע ההלוויה נחסמו הרחובות וצירי התנועה ונוצרו פקקים. כוחות גדולים במיוחד של משטרה איבטחו את מסע ההלוויה.

נודע, כי הדו"ח הפתולוגי העלה, שאברהם גינדי מת מהלם הכאב שנגרם מהשריפה בה הבעיר את עצמו.

האזינו
יו"ר ההנהלה הציונית
אריה ל. דולצ'ין
יהיה הערב אורח
מסיבת העיתונאים
המשודרת בקול ישראל
עורך ומנחה: יצחק גולן
השידור יהיה אחרי חדשות 18.00 ברשת ב'.

2 אחיו של גינדי העבירו באחרונה לאברהם 100 אלף ד'

רנה גינדי מזהירה כי תנקוט צעדים משפטיים נגד מי שפרסמו כי האשימה את שני גיסיה במות בעלה

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משה ויגאל גינדי העבירו לאחיהם אברהם סמוך להתאבדותו 100 אלף דולר. הכסף הועבר לאברהם אישית.

הוריו של אברהם גינדי לא יכלו להגיע להלוויה, לאחר שהתמוטטו כאשר נודע להם על התאבדותו של אברהם. ההורים השוהים בברזיל אמורים היו להגיע לישראל ביום שישי, דרך אמסטרדאם. המשפחה שיגרה שניים מנציגיה עם רופא לאמסטרדאם, על מנת שילוו את ההורים לישראל, אך הרופאים אסרו על ההורים לנסוע.

רינה גינדי, אלמנתו של אברהם, אמרה לסופר "הארץ", כי היא מזועזעת מפרסומים שצוטטו כבי־כול בשמה, על פיהם היא אמרה, כביכול, שהיא מאשימה את שני גי־סיה, משה ויגאל, במותו של אברהם. "לא אמרתי את הדברים ואני גם לא חושבת כך. דווקא בחודשים האחרונים היתה התקרבות עצומה ביחסים בין האחים והם עמדו בקשר טלפוני כמעט מידי יום. משה ויגאל אף כתבו לאברהם מכתבים, כאשר היה במעצר. במכתבים אלה הם התחננו בפניו שלא יעשה מעשה שטות והבטיחו לסייע לו ולהגיש לו את מלוא העזרה הדרושה."

לאברהם, אומרת רינה, לא היתה כל טינה לשני אחיו. "הפרסומים הללו פוגעים בי ובזיכרו של אברהם." לדבריה, היא מתכוונת לנקוט צעדים משפטיים נגד מי שפרסמו דברים אלה בשמה.

עו"ד קריב הוחשד בגניבה מלקוחות; שוחרר בערבות

השתמש, ע"פ החשד, ב־140 אלף דולר של לקוחותיו

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

עו"ד גדעון קריב (46) מסביון, העוסק בעסקי מקרקעין, הוחשד ביום ה' בבית משפט השלום בתל־אביב בגניבת כספי לקוחותיו. עו"ד קריב הובא לפני שופט ושוחרר בערבות.

איש המשטרה, מפקח אורי אילש ציין בבקשת המעצר, כי עו"ד קריב הודה, שבכמה מקרים ב־1979 וב־1983 השתמש בפיקדונות כספים של לקוחותיו לצרכיו הפרטיים.

לטענת המשטרה, מדובר בסכום כולל של 140 אלף דולר, מתוכו הוא חייב עדיין 40 אלף דולר. עוד אמר החוקר, כי לקוחותיו לא ידעו, שהוא השתמש בכספיהם והם חשבו שהם מושקעים בבנק.

קריב אמר בתגובה, כי כאשר יתברר העניין, יוכח שזה עורבא פרח.

עת"א: 70% מדגירות היתושים — חוסלו

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

הקלה מסויימת במכת היתושים בתל אביב הסתמנה בסוף שבוע, הוד־דות לפעולות ריסוס שננקטו ביום שישי.

מעיריית תל אביב נמסר, כי כ־70 אחוז מהדגירות של היתושים באפיק נחל איילון חוסלו. אולם קיים חשש, כי גלי יתושים נוספים יגיעו מיישובים שונים בסביבה ויבקשו לדגור באפיק הנחל.

במקביל הוחל בפעולות לסילוק מי השופכין שהצטברו באפיק ומ־סייעים לדגירה.

גל חום פקד הדרום באילת — 41 מעלות

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

גל חום פקד אתמול את אזור הדרום. באילת הגיעה הטמפרטורה ל־41 מעלות בצל.

חופי הרחצה באזור הדרום היו מלאים משך כל היום.

באילת בתי המלון בתפוסה מלאה. חופי הרחצה מהחוף הצפוני ועד לחוף הדרומי בטאבה, היו עמוסים בשבת בתושבי אילת ובמטיילים. נמסר על מקרה אחד של התייבשות, אך לא היו אירועים חריגים.

יצויין, כי במקלחות בחופי הרחצה באילת זרמו אתמול כל העת מים, ומתרחצים מעידים שהשתמשו בהן ללא הרף.

עורך את העמוד: יצחק לאור

חברה ותיקה עם רעיונות צעירים
שילוב של רעיונות צעירים עם האיכות הירושה של 4 נגרים זה דבר שכדאי לראות.
הגיעו מבחר גדול של פינות ישיבה מרהיבות ביופיין.
אין לנו סניפים.
שם טוב לא בונים ביום אחד
45 שנות איכות בריהוט
4 נגרים
רח' הירקון 321 ת"א, טל. 444932, 450627

לתמיר ודיין
ברכות כנות בחגו של השבועון
"הלו־ישראל"
מאחלים ידידכם נינו
מסעדת ורסאי המתחדשת
LE VERSAILLES
ת"א רח' גאולה 37 טל: 655552

ל"הלו־ישראל"
ולידידים תמיר ודיין
שאו ברכה ביום חגכם
א. רצאבי ועוזי' ועובדי המשרד

לתמיר, דיין וצוות
"הלו־ישראל" שבועון לתייר
הצלחה...לא פחות מאיתנו
מאחלים: הנהלת מסעדת־פאב ארנולד
(לשעבר מסעדת פינת הבלקן)
ת"א: שד' רוקח 69 טל: 03/417440

ל־"הלו־ישראל" השבועון לתייר
ברכות מלוא הטנא
מאחלים:
איגוד בעה"מ השכבנאות ומיכון
תל־אביב: רחוב המלך ג'ורג' 44

עם מדריכי גאות הכבר
לגלות עולם נסתר
סקנדינביה
דנמרק, שבדיה, נורבגיה — 15 יום — 13.7, 27.6, 11.7, 25.7
דנמרק, שבדיה, נורבגיה — 18 יום — 13.7
פינלנד, דנמרק, שבדיה, נורבגיה — 21 יום — 13.7
סביב סביב כולל שמש חצות
דרום אמריקה
פרו, בוליביה, ארגנטינה וברזיל — 34 יום — 20.7
להרי האנדים ולמקורות האמזונס — 28.7
32 יום למטיילים
קניה
ספארי לוזיים — 16 יום — 9, 17.7, 31.7, 14.8
ספארי קמפינג — 22 יום — 16, 31.7, 4.9
פרטים והרשמה:
תל־אביב: הירקון 252 טל. 03-5463111
ירושלים: קרן היסוד 36 טל. 434494, 02-699306

זמש עור ובגדים
מוסרים רק לניקוי
לפורמברג
עכשיו עם ציוד חדיש לניקוי מהיר. ללא תוספת מחיר.
רמת־גן, המעגל 2, פינת ביאליק 55 טלפון 03-725401

מלון
פרנק נהריה

דהפון
שרות מודעות טלפוני של דהף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

לימודי הכשרה בניהול אוניברסיטת תל־אביב
הפאקולטה לניהול — בית הספר למוסמכים במנהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי
בשל עיצומים ושיבושים בדואר האוניברסיטה
נא לוודא הרשמה לארועים הבאים:
יום עיון: ניתוח והשוואת מערכות שכר עידוד 11.6.86
יום עיון: מתודולוגיה לעיצוב ארכיטקטוני של מערכות מידע 15.6.86
סדנה: מתוללי יישומים למיקרומחשבים 16.6.86
יום עיון: ניתוח תעשיה ככלי להשגת יתרונות תחרותיים 16.6.86
סדנה: יישומי מיקרומחשבים בשיווק 17–18.6.86
ערב עיון: היבטים שונים של התמוטטות חברות ביטוח 23.6.86
נא להתקשר למזכירות לה"ב
טלפונים: 420375; 420794; 417122; (03)415123

עוד סיבה טובה לנסוע לחו"ל עם נתור
הצטרף לטיול החגיגי של נַתּוּר למזרח הרחוק ב־19.6
מסורת הטיולים המרתקים של "נתור" למזרח הרחוק מגיעה לשיאה ב־19.6 בטיול ה־100 להודו, נפאל, תאילנד, סינגפור, פיליפינים, הונג־קונג, טיוואן ויפן.
עדיין באפשרותך להצטרף למסע ל־21, 27 או 33 יום לפי בחירתך וליהנות בראש שקט מעולם אחר, שונה מכל מה שהכרת עד היום.
רק מי שהוביל נוסעים למזרח הרחוק 99 פעמים יכול להעניק לך חויה מיוחדת כזו. הגיגה אמיתית במסלולים בטוחים ומיוחדים עם מלווים מנוסים במלונות מדרגה ראשונה ודרגת דה־לוקס.
הטיסות עם חברת S.A.S
מספר המקומות מוגבל. כל הקודם זוכה.
ניתן לשלם בכרטיסי אשראי:
נתור הובשה בראש שקט
שאל את סוכן הנסיעות שלך על טיולי "נתור" כדאי לך.

הארץ

יום א', א' בסיון, תשמ"ו
8 ביוני 1986

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245־6, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166־8, ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

תל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן העורך האחראי: מתי סלק
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B. 233, Tel 824261

נגיד ראוי — וללא דיחוי

כאקט סיום לכהונה אומללה, לא גילה משה מנדלבום, הנגיד היוצא של בנק ישראל, גישה ממלכתית, כאשר נסע לחו"ל ערב חילופי המשמרות בבנק ישראל, והפקיד אחריו את הבנק ללא ראשות מוסמכת. עם זאת, היתה למעשהו זה גם תוצאה חיובית: ראש הממשלה החליט לקבל מיד את מכתב ההתפטרות של מר מנדלבום, ובכך לזרז את ההליכים למילוי נגיד חדש. אולם מתברר שבצער זה לא הקל על הפוליטיקאים להגיע לכלל הסכמה על מועמד למשרה, ופגישה בין ראש הממשלה לשר האוצר ביום חמישי שעבר הסתיימה בלא כלום.

הבעיה אינה מחסור במועמדים טובים, אלא העקשנות של ראש הממשלה למסור את המשרה לידי חבר מפלגתו, סגן שר האוצר עדי אמוראי, אשר לפי ידיעות שפורסמו (ולא הוכחשו), קיבל מידו הבטחה אישית בעניין זה. מנוי וגמור עם מר פרס לקיים את הבטחתו, למרות ההתנגדות שמועמדותו של מר אמוראי מעוררת בחוגים שונים, גם אצל שר האוצר.

מר אמוראי אינו אחרון המועמדים הבאים בחשבון למשרה מבחינת ידיעותיו בכלכלה ונסיונו. עם זאת, הוזכרו כמועמדים אפשריים למשרה גם אישים אחרים, שלבטח לא נופלים ממר אמוראי מבחינת כישוריהם המקצועיים, ובהם ארבעה פרופסורים בעלי־שם: איתן ברגלס, מיכאל ברונו, פנחס זוסמן וצבי זוסמן. למועמדים אלה יתרון אחד ברור על פני עדי אמוראי: הם אינם פוליטיקאים פעילים, אלא אנשי מקצוע מובהקים, בעלי ניסיון בשירות הציבורי, שחזקה עליהם כי ינהלו את בנק ישראל על־פי שיקולים עניינים בלבד, ולא יפולו בתקופת כהונתם אל צד־מחצבה מפלגתי. נוכח שפע המועמדים הראויים למשרה, מה הטעם להתעקש על מינוי בעייתי ומעורר־מחלוקת?

בנק ישראל זקוק לנגיד — מיד. על הממשלה להחליט עוד היום על המועמד ששמו יובא בפני נשיא המדינה. אל למר פרס, בגלל חשבון מפלגתי צר, לדחוף מועמדות שנויה במחלוקת; אסור גם שהמשרה החשובה של נגיד בנק ישראל תמולא במסגרת עסקת חליפין בין שתי המפלגות הגדולות, תוך התחשבות בשיקולים זרים. אחרי שנים של שקיעה, ראוי הבנק הממלכתי לנגיד בעל שיעור קומה, שיזכה לאמונו של כל הציבור, ויוכל למלא את התפקיד המרכזי, שהועיד לו המחוקק בעיצובה ובביצועה של המדיניות הכלכלית.

מסגדים חדשים ברצועה

מאת איתן רבין מוסר "הארץ"

מקור צבאי בכיר מסר בסוף השבוע כי למרות צו מצרי מ־1967, האוסר לבנות מסגדים ברצועת עזה כדי למנוע מוקדי כוח מאורגנים דתיים קיצוניים כדוגמת האחים המוסלמים, נבנו מאז 1967 70 מסגדים חדשים ברצועת עזה, באישור השלטונות הישראליים. ברצועת עזה קיימים כיום כ־150 מסגדים, הנתונים לשליטתן של מספר קבוצות דתיות יריבות.

בהתייחסו לבעיית הפליטים במחנה קנדה, אמר המקור הבכיר כי המצב הכלכלי של הפליטים במחנה שבצד המצרי הוא קשה מאד, וכולם רוצים להתגורר בתל סולטאן, בצד הישראלי. המקור הבכיר מסר כי על־פי הסיכום עם המצרים, יקבל כל פליט כ־8,000 דולר ממצרים לשם בניית ביתו בתל סולטאן. בתשובה לשאלה האם יספיק הכסף לבניית הבתים, אמר המקור הבכיר כי הוא מקווה שכן, כי לישראל אין תשובה, אם הכסף לא יספיק.

השאלה האחרת בפרשת פולארד

מאת זאב שיף

אם הדרג המדיני לא ידע, אזי נכשל כליל בפיקוח על המודיעין

בישראלים עלינו להאמין לטיעון הרשמי הנשמע מירושלים כי הדרג המדיני לא היה מעורב בפרשת הריגול של פולארד ולא היה ער למתרחש בכל שלבי המבצע. אם אכן היה הדרג המדיני מעורב בשערוריית הריגול הזה, אזי המעורבים בפרשה ראויים לגינוי על נכונותם לסכן את היחסים בין שתי המדינות, על הזלזול שגילו במערכת היחסים האישיים בין מנהיגים ישראליים ואישים במזכירות המדינה כשולץ, על הפרת הכללים האלמנטריים ביחסים שבין שירותי המודיעין של ארה"ב וישראל. קשה להעלות על הדעת מהי האינפורמציה המודיעינית שבגללה כדאי לסכן כל כך הרבה וגם לספק תחמושת חריפה לגדיי ישראל בארה"ב.

אך דווקא משום שאנו מקבלים את הטענה שהדרג המדיני לא היה מעורב בפרשת הריגול הזו, מתעוררת השאלה האחרת ביתר שאת. והשאלה היא: כיצד יתכן שהדרג המדיני לא קיבל על כך כל דיווח? האם יתכן שפעולת ריגול בהיקף כזה (גניבת מסמכים מהמודיעין האמריקאי) שיש לה משמעות מדינית כה רגישה, אינה מובאת לידיעת הממונים בדרג הבכיר או לעוזריהם הקרובים, ומדוע? אם כך, הרי זו סתימה רצינית בצינורות הדיווח הרגישים ביותר של מערכת הביטחון הישראלית.

* * *

אין מרווחים לדרג המדיני על חדירה עמוקה למודיעין של מעצמה ידידה שאנו תלויים ביותר ביחסיה. הדרג המדיני, או הממונים מטעמו על מבצעי מודיעין, אינם מגלים רבה, ואינם שואלים שאלות לעניין במשך תקופה ארוכה. זאת למרות שמתקבצים לפולארד משכורת ותשלומים במקומים של עשרות אלפי דולר עבור מסמכים שחייבים לעורר תשומת לב. שאלות לא מגיעות גם מכיוונים מקצועיים אחרים. למשל, מדוע דווקא הלשכה לקשרי מדע עוסקת באיסוף מידע שאינו קשור לתחומה, מקבלים את החומר ושותקים. זאת ועוד: כיצד קורה שהלשכה לקשרי מדע מפעילה במבצע ריגול קצין בכיר ובעל מוניטין מבצעי בתפקידי ריגול? האם זהו תפקידו של איש זה? האם התנדב לכך בעצמו מבלי להבין את משמעות הדבר לעצמו ולחיל האוויר המקיים קשרים הדוקים כל כך עם הצד האמריקאי? האם מפקד חיל האוויר היה ער לכך? האם דיווחו על הדבר לרמטכ"ל כדי שידע על הסיכונים שנוטלים בעניין זה במקרה והפרשה תתגלה? או האם איש הקשר בעניין יעשה בשירותי המודיעין של ישראל האין פרצה פה והמצפון בדרג המדיני? אלה הן שאלות הזועקות למענה ולחקירה פנימית נוקבת.

לא רק שיש כאן סתימה בצנרת המודיעינית והביטחונית הרגישה ביותר של ישראל, אלא היעדר פיקוח ושליטה לקויה על שירותי המודיעין. יותר מדי פרשיות מודיעיניות המעידות על פיקוח לקוי של הדרג המדיני התרחשו לאחרונה אצלנו. הפיקוח הלקוי מתחיל מהדרג המדיני ונמשך עד לוועדת השירותים שהיא ועדת משנה של ועדת החוץ והביטחון. הרושם הוא שכאשר דברים מתייחסים לאפלולית המודיעין, נרתעים מלשאול שאלות. הדרג המדיני אינו מתעניין לדעת מספיק על מבצעים רגישים ואפילו לא בהוראות קבע (שסיבבו אותנו כפי שראינו בפרשת השב"כ) הדרג הפרלמנטרי הנוגע בדבר אינו שואל את השאלות הנכונות בנושאים עקרוניים. משום כך הכשלון בפרשת פולארד אינו רק של הדרג המבצעי אלא גם של הדרג המדיני. אם הדרג המבצעי חטא בחוסר רגישות, או בעבודה מודיעינית שרלטנית, אזי הדרג המדיני נכשל בשליטה לקויה ובאוזלת־יד מחודה. אף לא אחד מהדרגים הללו יכול להטיל את האשמה לכיוון אחר.

* * *

כיצד לטפל עתה בנושא? שיטה אחת היא לנהוג כקוזק הנגזל ולהאשים בכל זאת האמריקאים המתלהבים בכלל שריגלנו בתוך שירותי המודיעין שלהם ועוד מפיצים עתה להוליך את פרטי המעשה לעיתונות. ואצלנו בבית, להסיט את תשומת הלב בעזרת סיפורים של "חברים מספרים על ג'ימי" בקשר לאומץ לבם ויושרם הטבעי של המעורבים בפרשה, כאילו שזה העניין העומד על הפרק. הגישה האחרת היא לחקור ביסודיות את נסיבות הכשלון הפנימי ולא להסתפק בהערות מיתממות שהכל במילא כבר ידוע. לבחון את מערכת הבקרה על שירותי המודיעין שלנו, כולל בנושאי מבצעים ודיווח לדרג הממונה; לבחון מחדש את מערכת הנהלים הפנימיים. שתי פרשיות המודיעין האחרונות, זו של השב"כ וזו של הלשכה לקשרי מדע, מוכיחות את הצורך בכך. לא יתכן שמערכת הבקרה על המודיעין תתבסס כולה רק על אמון בראשי השירותים. האמון בבעלי תפקידים אלה הוא חיוני ביותר, אך אין זה הכל. חייבת להיות שיטת פיקוח מקבילה טובה יותר מכפי שנתגלתה לנו בפרשת פולארד ופרשת השב"כ.

יש מי שמנסה לטעון כי פרשת פולארד היא רק אירוע תקשורתי ותוך ימים ספורים הכל יישכח והעיתונים יפנו דפיהם לשערוריות חדשות. זהו כמובן אינו המודד למידת הנזקים. פרשת פולארד היא נזק מתמשך ביחסי האמון שבין ארה"ב וישראל והנושא שיחזור לנו שוב ושוב. היא גרמה לנזק בקשרי המודיעין של שתי המדינות וחייבת לתת אותותיה גם בהרעות האחרות של קהיליית המודיעין הישראלי (רק לאחרונה ביטלו האמריקאים את ביקוריהם של ראש המודיעין של הפנטאגון ושל ראש המודיעין של הצבא). פרשת פולארד סיבכה את צה"ל ואת חיל האוויר שלא לצורך. הנזק מתבטא אפילו בכך שנאלצנו, כדי להביע חרטה בפני האמריקאים, לפרק את הלשכה לקשרי מדע שבימים כתיקונם מילאה תפקיד חשוב בנושאים רבים אחרים. להוציא כגנבים בלילה את המסמכים שסחב פולארד עבור הלשכה ולסייע בעקיפין בהרשעתו.

על סף התמוטטות

מאת יואב קרני

כמה שעות, שואלת וואשינגטון, נותרו למכסיקו לפני שתקרוס בקול רעש גדול

ניו־יורק

השבועות האחרונים בחיי מקסיקו היו סוערים ביותר. ולא רק בעקבות משחקי הגביע העולמי: המפגנות הגדולות באצטדיון שנערכו בחוצות ארמון הנשיא, נועדו לחזור ולהזהיר למכסיקו את "הריבונות הלאומית". הנשיא, מיגל דה לה מדריד, הבהיר "באין כבוד — אין שום דבר". הפתוס היה קשור בעניין המעורר פאתטיות אינסטינקטיבית אצל לטינו־אמריקאים בכלל ומקסיקאים בפרט: השפלה לאומית מידי היאנקים.

מאמצע החודש שעבר החלו לבקוע מוואשינגטון קולות כה רמים בגנות מקסיקו, עד שהמקסיקאים החלו להשמיר שיד נעלמה מכוונת אותם. למקסיקאים יש בדרך־כלל סיבות טובות לחשוד בשכניהם הצפוניים: הללו גזלו לפני 140 שנה את מחצית שטחה של מקסיקו, וכוננו בו מדינות כמו קליפורניה, טקסאס ואריזונה. הקולות הנוכחים עוסקים בשני דברים עיקריים: (א) מקסיקו נרקבת בשחיתות, השחיתות אפילו בין הטיעונים הרגילים של מקסיקו; (ב) מקסיקו היא פצצת־זמן, עד מעט קט היא תהפוך לאסון הבין־לאומי הגדול ביותר.

ממשלת מקסיקו הוחלה ליטור־בתיזורים, שגריר מקסיקו בארה"ב הוחזר להתייעצויות, שר־החוץ המקסיקאי נזף בחריפות, היחסים הבלתי־נוחים בין ארה"ב ובין המדינה השנייה בגודלה באמריקה הלטינית נכנסו לקיפאון עמוק־עמוק. מקסיקו, כידוע, חולקת עם ארה"ב את אחד הגבולות הרגישים והארוכים ביותר בעולם. כידוע מקסיקו את "שנה אומרת, ש"מקסיקו רחוקה יותר מדי מאלוהים וקרובה יותר מדי לארה"ב".

"גנבים ומושחתים"

ב־13 במאי זימן ג'סי הלמס, החבר הימני ביותר בסנאט ארה"ב, את ועדת־המשנה לענייני אמריקה הלטינית, שהוא יושב בראשה. הוזמנו לפניה ראש מינהל המכס של ארה"ב ועוזר שר־החוץ לענייני אמריקה הלטינית. שניהם שמרנים מובהקים, חדי־לשון ומחודדים.

ראש מינהל המכס, ויליאם פון ראב, התלונן על "העלייה הלוגאריתמית" בסחר־הסמים במקסיקו. "יעדו העיקרי הוא השוק הצפון־אמריקאי". הוא אמר שפקידי המכס של מקסיקו הם "גנבים ומושחתים", ומושלי המדינות במקסיקו משתפים פעולה עם רשתות הסמים. "כאשר אמרתי את זה לשר־החוץ המקסיקאי, גיליתי שאין נושא אחד בעולם שהוא מתעניין בו פחות", צלף ראב. "במקום לעצות לעניין, הוא התחיל להרצות לי על ריבונות לאומית". עוזר שר־החוץ, אליוט אייבראמס, אמר: "מקסיקו אינה משתלטת על בעיותיה". אם יימשך המצב הזה, "בתוך כמה שנים יהיה מאוחר מדי".

משרד־החוץ בוואשינגטון מעריך, שבשנה שעברה הפיקה מקסיקו 6.6 מיליון טונות של מריחואנה. היא דחקה בזה את קולומביה כספקית העיקרית של ארה"ב. ב־1985 השתכרו סוחרי־הסמים המקסיקאים כ־מיליארד דולר מסחר קוקאין. ההירואין המקסיקאי כובש עכשיו את ידי השוק הצפון־אמריקאי בכמויות גדולות אף מאלו של מדינות "הסהר הזוהב" — פקיסטן, אפגניסטן ואיראן — שהיו לפנים המקורות העיקריים.

ראב סיפר על מושל מדינת סונורה מן העבר המקסיקאי של גבול ארה"ב, "המגדל בארבע חוותיו פרג־אופיום ומריחואנה, בחסות המשטרה והצבא הפדרלי". אחר־כך, כשנדרש להציג ראיות, הוא קצת התקשה. אבל בעיתונות האמריקאית הופיעו סיפורים על הידידות ההדוקה בין סוחר־הסמים המבוקש ביותר במקסיקו ובין מושל סינאלואה, מדינה במערב מקסיקו. "כל תרבית המלחמה בסמים במקסיקו הגיעה לכלל שיתוק", התלוננו פקידים בוואשינגטון. הטעם: לכיסים של כל הפקידים המעורבים במלחמה הזו, שולשלו שלמונים כבדים. נרמזו רמזים עבים, שבין הנהנים מן [illegible] במשפחתו של הנשיא דה לה מדריד.

בעקבות העדויות בפני ועדת הסנאט, נאלץ שר המשפטים האמריקאי לנזוף בראש מינהל המכס על "פחזותו", ולטלפן אל שר החוץ המקסיקאי כדי להתנצל. המקסיקאים אינם אוהבים לשמוע התנצלויות יאנקיות. אבל הם קצת התקשו להאמין בכנותן.

תדרוך גרעיני

כעבור שבועיים הקליפה סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב דיוח חשבון קודר על עתידה של מקסיקו. הדו"ח אמר, שעד סוף 1986 תהפוך מקסיקו ל"בעיה המרכזית במדיניות־החוץ האמריקאית". הדו"ח הזהיר מפני התערערות היציבות הפוליטית בארץ, המתפארת במסורת הארוכה ביותר של יציבות באמריקה הלטינית (כמעט שישים שנה של שלטון אוחדי תחת שרביט הגדול של "מפלגת המהפכה המוסדית"). לפי הדו"ח יש סכנה של ממש, שאלימות הכפרית תתפשט על פני כל מקסיקו.

במהלך שבעת החודשים האחרונים ניחתו על מקסיקו רצף מכות: רעש אדמה, שלרבבות מפליטיו עדיין לא נמצאה קורת־גג. התמוטטות מחירי הנפט. בפתיחתה השנה טיפסה עד שמונה מיליארד דולר מהכנסותיה של מקסיקו. ב־1982 עמדו המקסיקאים על סף פשיטת־רגל, כאשר יום בהיר אחד כלו יתרות מטבע־החוץ שלהם. הקהילה הבין־לאומית נחלצה להצלת מקסיקו, מטעם המכונה ברוח הן "אינטרס עצמי נאור". אילו הודיעה מקסיקו שאין היא יכולה עוד לפרוע את חובותיה, היה פורץ בלומה של המערכת הבנקאית הבין־לאומית. אולי בבירה הפרתי־תקנה.

חובותיה של מקסיקו תפחו בינתיים עד מאה מיליארד דולר. היא עומדת, לפי שעה, בפירעון הריבית. אבל הריבית באה על חשבון השקעות לפיתוח. באין השקעות לפיתוח, אין מקומות עבודה; באין מקומות עבודה, אין צריכה; באין צריכה, אין צמיחה כלכלית; באין צמיחה כלכלית, אין כסף לשלם ריבית; באין כסף לשלם ריבית, אתה פושט את הרגל. עכשיו יש אנשים בוואשינגטון, החוששים שתוך כמה חודשים לכל היותר תיקלע מקסיקו בדיוק למצב הזה.

באמריקה הלטינית נשמעים בשנתיים האחרונות דברים רבים נגד המערכת הפיננסית הבין־לאומית. יש אנשים, ובכללם פוליטיקאים חשובים, הסבורים שלאמריקה הלטינית לא תהיה ברירה אלא להודיע שאין היא מתכוונת לפרוע את חובותיה (350 מיליארד דולר ויותר. ברזיל, מקסיקו וארגנטינה הן המובילות בתחום).

היום שבו תתחולל מהפיכה כזאת יהיה המקביל הפיננסי של חורף גרעיני. במשרד־החוץ בוואשינגטון יש אנשים אחרים, האומרים שאין צורך להגזים "כבר היו דברים מבעולם [illegible]" [illegible]

בסוגריים / לילי גלילי

טוהר הנשק של גל"צ

תחנת השידור הצבאית אוהבת להתגדר בשתי תכונות עיקריות: רוח הנעורים הרעננה הנושבת מאולפניה, ו"טוהר נשק" מילולי, אם אפשר לאפיין כך את שידוריה. התכונה הראשונה נובעת בעיקר מגילם הצעיר של עובדיה ומחוריותם; השנייה נעוצה בצירוף המסובך של תחנת שידור ממלכתית צבאית, הכפופה לשתי מערכות־פיקוח. תכונות אלו נשלפות, ובצדק, כנשק מיקוח יעיל כנגד כל מתקפיה של גל"צ.

חוה יערי: דרך חור המנעול

ואולם משהביאה התחנה בשידוריה בשבוע שעבר את ההקלטה הדרמטית של המפגש בין האשמת חוה יערי לבין החוקר [illegible] קימיה לרעה בשתי תכונותיה הטובות. רוח הנעורים הקלילה היתה לה לרועץ: טוהר־הנשק המילולי ודאי שלא נשמר. משך דקות ארוכות הפכו מגישי "בוקרטוב ישראל" את מאזיניהם למציצים בעל־כורחם בנבכי טרגדיה אנושית: חוה יערי בוכה, חוה יערי מתחננת, חוה יערי מתגוננת על נפשה. אין ספק, יאמרו בתחנה הצבאית, אלה הדברים: כל כלי־התקשורת דיווחו על ההתפתחויות.

זה נכון. אלא שעדיין נשאלת השאלה, מה טעם ראו עורכי המשדר הצעירים להביא את ההקלטה הזו, ולא הסתפקו בדיווח עליה. האם עצרו רגע וחשבו, למשל, על ילדיה הקטנים של חוה יערי, העלולים לפתוח את הרדיו ולהאזין לאמם המתייפחת? ולא צריך אפילו להיזקק לילדים. גם מאזינים סתם הרגישו תחושה עמוקה של אי־נעימות, כמי שנכפה עליהם להציץ דרך חור המנעול ברגעים שצנעת הפרט יפה להם. ומי כעובדי גל"צ אמורים לדעת את ההבדל בין עוצמת המילה המדווחת לזו המובאת ישירות מפי עושי החדשות? הרי עד לא מכבר ניהלו הם עצמם מלחמת חורמה נגד מי שניסה לשלול מהם את [illegible]

בעולם היהודי / אליהו סלפטר

נאמנות יציבה

התמיכה הגבוהה של יהודי אמריקה בישראל יציבה עוד מן הזמנים שקדמו להקמת המדינה ועד עכשיו, והיא נעה בין 90% ל־96%. דעת האמריקאים הלא־יהודים על "הנאמנות הכפולה" של שכניהם היהודים מראה, לעומת זאת, תנודות יותר גדולות והיא נעה בין 25% ל־37%. אלה אחדות ממסקנותיו של הד"ר איתן גלבוע מהאוניברסיטה העברית בספרו על דעת־הקהל האמריקאית כלפי ישראל, העומד לצאת לאור בקרוב ושקטעים ממנו פורסמו בדפי מחקר של הקונגרס היהודי העולמי.

אחד הסקרים המעניינים המובאים במחקר מתייחס להשפעת מלחמת ששת הימים על יהודים צעירים באזור בוסטון. הסקר מבוסס על משאל שנערך בראשית 1967 ובו סווגו הנשאלים ל"אוהדים" ו"אדישים" ביחסם לישראל. כצפוי, 100% מה"אוהדים" השיבו בסקר שני שנערך, כי הם הזדהו [illegible] שהשתתפו בפעולה כלשהי למען ישראל כשפרצה המלחמה. אך גם 58% מאלה שהיו קודם "אדישים" גילו במלחמה הזדהות רגשית ו־42% אף השתתפו בפעולה פרו־ישראלית כלשהי.

מחקרים אחרים, בקרב סטודנטים יהודים, העלו כי 87% חשבו על השואה כשפרצה מלחמת ששת הימים ואותו הדבר כאשר פרצה מלחמת יום כיפור.

השוואת סקרים שונים מראה כי חלה עלייה משמעותית במספר יהודי אמריקה הרואים בתמיכה בישראל חלק חיוני מהיותם "יהודים טובים".

קיים מיתאם ברור בין הדאגה לישראל לבין מידת הזהות הדתית של הנשאלים. מתברר גם כי מבין ה"דתיים" 58% אמרו שביקרו בישראל, בעוד שמבין ה"חילוניים" רק 21% דיווחו שביקרו בארץ. אך יש הבדל ניכר בין התמיכה בישראל להזדהות ציונית. בסקר שנערך ב־1983 [illegible] 30% מכלל הציבור היהודי ו־50% מהמנהיגים היהודים כציונים: אך היתה זו, לדעת הד"ר גלבוע, במידה רבה תגובה על ניסיון הערבים והקומוניסטים לשלול את זכות קיומה של ישראל במסווה של אנטי־ציונות.

סקרים שונים מראים כי 24% עד 26% מהיהודים סבורים כי יש לפעמים סתירה בין נאמנותם לישראל לנאמנותם לארה"ב. אך רק 14% סבורים שנאמנותם לישראל קודמת. מעניין איפוא, כי 51% מהיהודים שנשאלו היו סבורים כי רוב הלא־יהודים מאמינים שהיהודים נאמנים יותר לישראל. כאשר נשאלו הלא־יהודים, לכל היותר 37% אמרו שהיהודים יותר נאמנים לישראל. אם מציבים שתי עקומות, של הלא־יהודים שמייחסים ליהודים יתר נאמנות לישראל ושל אלה שמייחסים ליהודים יותר נאמנות לארה"ב, משקף הפער בין שתי העקומות את האירועים הפוליטיים. [illegible] ליחסו ליהודים "נאמנות כפולה", מלחמת לבנון גרמה את הפער הקטן ביותר, ואילו "שיתוף הפעולה האסטרטגי" ב־1984 — את הפער הרחב ביותר.

קשיי המסורבים
החיים בערי השדה

מצבם של מסורבי עלייה שנצטוו לגור בערי השדה הרבה יותר קשה מזה של אלה המתגוררים בערים הגדולות של ברית־המועצות. בערים הגדולות מתנהלים חיים חברתיים ותרבותיים יהודיים ויש שיתוף גורל בין המסורבים. בערי השדה כל זה חסר, ולעומת זאת מוכבד לחצם של השלטונות, הן משום שיותר קל למשטרה לפקח על האנשים והן משום שהאיום בפיטורים מהעבודה חמור יותר, כי קשה למצוא עבודה אחרת.

כך כותבת פעילת העלייה אידה נודל, החיה בגלות בעיירה כזאת, במכתב אל נשיאת ויצ"ו רעיה יגלום שאת עזרתה היא מבקשת בהפעלת לחץ ציבורי בעולם כדי שהשלטונות הסובייטיים יתירו לה לעלות לישראל.

נודל מסבירה כי מסורבי עלייה רבים החיים בערי השדה, ויתרו על שאיפתם לעלות והסתדרו במקום. "אין זאת אומרת שירד מספר היהודים המבקשים לעזוב... חל שינוי בקבוצות הגיל והמאפיינים של מועמדי העלייה. סוגים חדשים של אנשים — כמו ילדים בני 15 ויותר — מצטרפים, והתנועה גדלה מיום ליום".

היא מדגישה כי עתה המשימה המרכזית היא להביא לשחרורם ולעלייתם ארצה של אסירי ציון ומסורבי עלייה המכותנים להיתר יציאה מאז משפטי לנינגרד. המדובר בלא יותר מתריסר משפחות, כדברת נודל.

אסיר ציון העומד כעת במרכז הפעילות הציבורית הוא יולי אידלשטיין, שאיגרות בקשה להתערב למען שחרורו נמסרה כאן גם למרגרט תאצ'ר בעת ביקורה בישראל. אידלשטיין נפצע קשה מפגיעת טרקטור במחנה כפייה בסיביר. חבריו בישראל חוששים כי לא היתה זו "תאונה" מקרית. הוא סבל שבר בעצם הירך ופגיעה בדרכי השתן. ימים ארוכים נותר ללא טיפול רפואי ורק בחודש מרס נותח ירכו. אך השלטונות החזירו לרעייתו את התרופות האנטיביוטיות ששלחה לו לטיפול בדלקת שלפוחית השתן. בינתיים נודע כי גם אותה מעיניו נפגעה בתאונה.

באחרונה מועבר אידלשטיין מעדבה, כנראה לבית סוהר בלנינגרד. זו העברה בשלבים, בקרון אסירים המצטרף מדי פעם לרכבות. את האסירים חובשים בכלא מקומי עד שמקבצים די אסירים ל"משלוח", ואז שוב מעבירים לקרון. והחוזר חלילה. טלטול כזה מסוכן לאדם חולה ותשוש. בקשות משפחתו לשחררו על פי הסעיף של ריצוי שני שלישים מעונשו או הסעיף המעניק שחרור לאסירים נכים או חולים קשה, נדחו בנימוק כי לא [illegible] במחנה המעצר, וכי המחלות שהוא סובל מהן אינן כלולות ברשימה של "מחלות־שחרור".

הזנב המכשכש בכלב

מאת שמשון ארליך

המועצה של אוצר התיישבות היהודים הם בעלי הבית, אך בנקאי בל"ל זקוקים להם רק כחותמת גומי

מדי פעם שומעים את השאלה, למי שייך בנק לאומי לישראל. איפה היו בעלי הבית של הבנק במשך כל שנות קיומו, ובעיקר בשנות הויסות העליונות? מי קבע את המשכורות הדמיוניות ואת התנאים הדמיוניים של ראשי בל"ל, שמשכו את שכר המנהלים הפיננסיים לרמות אמריקאיות?

התפיסה המתרווחת עתה בקרב בעלי הבית של בל"ל מראה כי למעשה הם נוהלו על־ידי פקידיהם. חברי מועצת אוצר התיישבות היהודים, באמצעות 75 אחוז מזכויות ההצבעה באסיפה הכללית של בעלי המניות בבנק, רשאים למנות את הדירקטורים של בל"ל, וגם לפטרם. בכך ניתנו להם הסמכויות לקבוע את מדיניות המוסד, את תנאי המנהלים, את הנעשה בו ואת הפיקוח עליו. אולם למעשה עשו מלאכתם פלסתר.

הם ישבו בצד. לא שאלו אותם.

האומנם מגיעה לירן? ארנסט יפת משכורת של 300 אלף דולר לשנה, משולמת מראש. עם הטבות של מניות באשראי במחיר מוזל, שעשו אותו את הגביר לבעל עניין בסוסות המניות בבורסה. מי שעשה את כל אלה היה הד"ר יפת והדירקטורים עצמם, שלמעשה מינו את עצמם וממליציהם, ובעלי הבית היו עונים תמיד אמן. במקום שהכלב יכשכש בזנב, כשכש הזנב בכלב.

משיחות עם אחדים מ־21 חברי מועצת אוצר התיישבות היהודים, המתמנים על־ידי הוועד הפועל הציוני, עולה המסקנה המדהימה, שהם לא הבינו כלל שבידם כל הסמכויות של בעלי העסק. הם הניחו כי הסמכויות נתונות בידי פקידיהם וממניהם. במקרה הטוב הניחו כי סמכויותיהם נתונות בידי אריה דולצין, יו"ר הנהלת הסוכנות, המשמש בתואר נגיד בל"ל, ומעמדו מקנה לו משרד מפואר בבניין הנהלת בל"ל.

מה עושים "בעלי הבית" בוסיפתיהם? מה שמציעים להם היו"ר והדירקטורים. שכן עיסוקם של חברי המועצה, לדברי חבר המועצה פרופ' הנס קליינהופה, הוא לשמוע את הודעות של מר יפת, ולאשרן. "פקידי הבנק נתנו לחברי המועצה את ההרגשה שמותר להם רק לדבר".

הדבר התבטא באופן בולט באסיפה האחרונה של מועצת האוצר, שבה נתבקשו חברי המועצה "לרשום בפניהם" את המינויים האחרונים בבנק. באסיפה זו נתחמנה מורת רוח קשה של כמה מהחברים, על שהעמידום בפני עובדה מוגמרת.

יו"ר המועצה ד"ר אלימלך רימלט, רגז, לדבריו, מאד על כך, ומחה בפני פקידי בל"ל. אולם הפקידים אמרו לו, לדבריו, שאין לחברי המועצה הזכות להתערב במינויים. הם לא טרחו להאיר את עיני רימלט שבידי חברי מועצת האוצר הסמכות, לכנס אסיפת בעלי מניות בבל"ל, לפטר את כל הדירקטורים, ולמנות אחרים במקומם כל אימת שירצו.

מבחין שכך, מתייעץ עתה ד"ר רימלט עם דולצין ועם אלי לחנבסקי, היועץ המשפטי של הסוכנות, על שינויים בתקנון ש"יתנו שיניים" לחברי המועצה. אך יועצים משפטיים הרגישו שלחברי המועצה לא חסרות שיניים, אלא הבנה ורצון לנשוך. •

מצב־רוח / ב. מיכאל

סיפורו העצוב של רמ"ח סטוצים

אי־שם, באחד ממשרדי הממשלה, יושב איש קטן ועגום־קלסתר. עיניו היגעות בוהות בקיר שלפניו, וכולו אומר עייפות אין־קץ.

זהו רמ"ח־סטוצים. האיש הניצב כבר שנים ארוכות בראש מחלקת־הסטוצים הממשלתית. לא רבים יודעים על קיומה של המחלקה החיונית הזאת, אף כי השפעתה וסמכויותיה משתרעות על כל תחומי חיינו. כאן, במשרדים הצנועים האלה, סורזים כמה מן המוחות הפוריים ביותר במדינה על תכנון והפקת כל הסטוצים והפרשיות, האירועים והפסטיבאלים, המוסיפים כה הרבה צבע לשיגרת הקיום.

על קיר לשכת־הרמ"ח (הוא־הוא הקיר שבו בוהות כרגע עיניו), תלויות כמה תעודות ומזכרות למפוארים שבסטוצים שנרקמו פה: הפספורט של ג'ימי לוי, מעטפת־נפץ אורגינלית עם חותמת הדואר המצרי, תמונת יהושע בן־ציון מוסר בדיקת־שתן, הקלטה מקורית של שיחת־הטלפון שיצחק שמיר לא טלפן לראש־הממשלה בימי סברה ושתילה, פתק בכתב־ידו של "האדם הרביעי" (סטוץ שבוטל ברגע האחרון), בקבוק ליזול, מזוודות מדהימה תמה־קללות מיטיבות־ממשלה, תמונת מטוס־קרב נוחת על רקע נחות־שבת, פנקס־צ'קים של בנק אמריקאי, שתי סוללות של "הוריזאר" (סטוץ שיצא מכלל שליטה), מאריקפאג, דגל שחור.

ועוד כתנה וכמה סוכבידים קטנים, זכר לשעות גדולות.

מחלקת־סטוצים נולדה בסוף שנות־החמישים. בשנים ההן עברה על מדינת־ישראל תקופה קשה ביותר של שעמום מסוכן. נגמרה תקופת המהמורות, מלחמת השחרור חלפה, גלי־העלייה הגדולים היו מאחורינו, מלחמת־סיני הסתיימה, הצנע תם. מפא"י שלטה ביתרון כה מוחץ שניטרל כל אלמנט של מתח מן הבחירות. השעמום הראשון נעשה מסוכן יותר ויותר. האוהדים, רומאנליצלו. הוחלט להתעניין בהייהודים, הצריך היה לעשות משהו באופן דחוף. וההחלטה היתה צנועה: הוקם "מדור־סטוצים", שלא היה אלא נספח קטנטן בענף־סיכוך של מחלקת־הפתילה. עם השנים גדל המדור ונעשה לענף, אחר־כך מחלקה. ואומרים כי לא יחלפו ימים רבים בטרם תיעשה המחלקה לאגף.

אך רמ"ח־סטוצים ממשיך להיות עצוב. הוא חושש כי אינו עומד יותר בנטל. בשנים האחרונות החלה המחלקה לעמוד במשימות, ואף שהתפוקה עלתה במאות אחוזים, אין ההיצע עונה על הביקוש: עוד בטרם הספיק הסטוץ להצגתנו, וכבר הוא נבלע, נעכל ונעלם. פסי־הייצור נאנקים תחת העומס, וגם המעבר הדיסקרטי לייבוא־סטוצים (ואלדהיים, המאייטק, צ'רנוביל), לא שיפר משמעותית את המצב. הורמת הסטוצים דילדלה לחלוטין את הרזרבות.

הרמ"ח, אדם בעל אינטואיציה מקצועית יוצא מהכלל, יודע את האמת המרה: הוא יודע כי בלחץ הביקוש, החלה המחלקה להוריד רמה. סטוצים חסרי־השראה כמו "סטוץ־שרון" הכפול ("סטוץ־מודעי"), לא היו עוברים את בקרת־האיכות בימים הטובים ההם הרחוקים. הם היו שבים כלעומת־שבאו אל ענף הפיתוח להמשך שיפורים. אבל הלחץ עושה את שלו. בכינוס היומי של המחלקה הוחלט לעבור באופן זמני למיחזור־סטוצים. מן המחסנים הוצאו האירועים המאובקים ביותר, קיבלו פחחות וצבע, נארזו מחדש, ושווקו. מניות־הבנקים חזרו בלבוש ביי־סקי. מלחמת־לבנון חזרה עם ולה, ענייני כפייה־דתית ממוחזרים כבר פעם שלישית ורביעית, אפילו ריפיון ממשלת האחדות־הלאומית איננו אלא מיחזור של גרוסמה עתיקה.

הביקוש ממשיך לגאות. הרמ"ח לא עומד יותר בעומס. הוא רזה להפליא, קמטים עלו במצחו, שערו האפיר, עיניו כבו. אין זה עוד אותו אדם מלא שמחת־חיים, שהיה צוחק בגיל כל אימת שסטוץ מרהיב חדש היה נולד במוחו המבריק. "הם הפכו לנרקומנים", הוא לוחש לאשתו בליל־נדודים אחד. "אני לא עומד יותר בלחץ. הם זקוקים למנות גדולות יותר ויותר..." "אולי אתה נותן להם חומר חלש מדי?" שאלה הרעיה. "אולי לא די בסטוצים רכים. צריך לעבור לסטוצים קשים? למה שלא תתחיל לדחוף חומר חזק יותר?" "יותר חזק מ־שב"כגייט?" יבב הרמ"ח המוכה, "אין יותר חזק. זו לא בעייה של החומר, זו בעייה של הצרכנים. הסטוץ הכי פרוע לא עובד עליהם יותר מאשר שבוע. ואחרי יום אחד בלי סטוץ הם נכנסים לקריז. אני לא יודע מה לעשות..." "גם אני לא", אמרה האשה והכינה לו כוס קקאו.

אין סוף שמח לסיפורו העצוב של רמ"ח סטוצים. רק תקווה אחת מאירה את עתידו: בימים אלה עמל הסטוצולוג הראשי של המחלקה על הארכת תוחלת־החיים של הסטוצים. בתנאי־מעבדה הוא כבר הצליח ליצור סטוץ שתוחלת־חייו הגיעה ל־19 יום, 6 שעות ו־43 דקות ("בית־בושת לקטינים שלא גויירה, נוהל ע"י בכירים במתחפי אחד הבנקים, מבלי ששולם מע"מ, וכספי מן המיזן הועבר למפלגה"). עתה הוא עובר לניסויים בקופים, ואם גם שם יוכתר הניסוי בהצלחה, יוחל בניסיונות זהירים על בני־אדם.

"ריבונו־של־עולם", לוחש רמ"ח־סטוצים כאשר בישרו לו על הצלחת הניסוי במעבדה. "תן לי חודש! רק חודש! אם נצליח לפתח סטוץ שחי חודש — יש לי חיים חדשים".

סיפור עצוב.

هكذا من الأصل

תרנגולים, מונק, קרויץ וגרמניה שאינה אחרת

תם שבוע שני של פסטיוואל ישראל, שיש לו גם מזל וגם שכל

עם תחילת הופעות תיאטרון "כאבו מיינס" מארצות הברית תמו החששות לביטולים מפני הטרור על ידי מהשתתפים האמריקאים בפסטיוואל. חששות אלה, ריגונים ומאמצי שכבוע טלפונים בעניין זה נמשכו, מבלי שניתן להם פרסום, עד לרגע האחרון ממש.

בעוד מרדית מונק פותחת בקיסריה את חלקה בפסטיוואל ישראל עם הופעתה "מישהו" (לא לפני שבדקה בקפדנות את סידורי הביטחון במקום, בשל היה שיש לה כי צלף יירה בה בדיוק בסולו שלה), וכוכבי הזמר הישראלים של היום מדיים באולם הקונצרטים המלא מפה לפה ע"ש הנרי קראון בירושלים את שירי "התרנגולים" (שתוכלו לראות בשבוע הבא על מרקע הטלוויזיה ב"זמרת הארץ"), מתחיל הפסטיוואל להתרכז סביב יצירתו של פרנץ קסוור קרויץ.

קרויץ נולד ב־1946 בגרמניה. עד גיל 16 לא ידע דבר על פשעיה של גרמניה במלחמת העולם השנייה. כשנודע לו הדבר "נשבר בי משהו" ומאז הוא מנוכר כלפי משפחתו (אביו סיפר לו כי לחם בחזית הרוסית ואת הפשעים במחנות הריכוז ביצעה קבוצת מטורפים) וכלפי ארצו. הוא משוכנע שבכל גרמני טמון עדיין פאשיסט קטן, והוא רוצה לשכנע שהוא אומר את זה לא רק מחוץ לגרמניה, ולא רק בישראל. הוא לא חש אחריות כלפי מה שעוללה ארצו במלחמת העולם השנייה, אבל הוא חש אשמה.

קרויץ חושב שהמחזה של סובול "גיטו" הוא מחזה טוב, אבל גרמני לא יכול היה לכתוב מחזה כזה, העוסק בקרבנות בצורה כזאת. שאלה שנשארת ללא מענה היא למה אין הגרמנים מסוגלים לכתוב מחזות שעוסקים בצורה של או בצורה כזאת. אבל קרויץ אינו מסוגל לכתוב על אותם זמנים, אלא רק על גרמניה של היום. הוא גם משוכנע שדבר לא השתנה. איסור הצגת מחזה של פאסבינדר לא היה, לדבריו, נצחון על האנטישמיות, אלא מפלה לחופש הביטוי, שהשיגה בגרמניה את המטרה ההפוכה אליה כיוונו. באיזור בו הוא מתגורר אמרו לו שכניו האיכרים (כולם אנשים טובים והגונים, היודעים שהוא מחזאי) על כך: "תראה מה היהודים מסוגלים לעולל".

מחזאי קרויץ: "בכל גרמני טמון עדיין פאשיסט קטן"

מי שהצטער על שהמקהלה של שטוטגארט סיימה שלשום את הופעותיה ב"מזמורי מאריה" בפסטיוואל ישראל וכרטיסים להופעותיה בכנסיית הדורמיציון אזלו (ממילא מוזמן) יכול היה לפגוש בהם בקונצרט מיוחד במוצאי שבת, בכנסיית הדורמיציון, לציון 20 שנה לקרן ירושלים, שבין היתר משתתפת בתקציב הפסטיוואל. שם תבצע המקהלה, בקונצרט למוזמנים בלבד, קטע מהמגניפיקאט של באך. מי שהחמיץ את זה, כדאי שידע שחברי המקהלה נענו גם לבקשתו של גארי ברתיני ויתגברו את המקהלה הפילהרמונית של תל אביב ומקהלת הגליל המערבי בביצוע הסימפוניה התשיעית של בטהובן על ידי סולנים ותזמורת רשות השידור, בקונצרט הסיום החגיגי של הפסטיוואל. את הדורמיציון תאכלס בשבוע הבא מוסיקה ליטורגית עממית מארגנטינה, שתכניס אל בין כותלי הכנסיה צליל אחר לגמרי.

נפוליון היה בוחר את הגנרלים שלו על פי המיומנות שלהם ועל פי מזלם. לפסטיוואל השנה יש הרבה שכל (המתבטא בבחירה ובתכנון המופעים) אבל גם הרבה הרבה מזל. נקל לשער איזה קיתון ביקורות היה חוסך הפסטיוואל כולו עבור "קאר בוקי מריאה" אלמלא היה לו מזל. הצגה זו היא בעיקרה תרגיל סגנוני מייגע, גם אם יפה ומרשים. צריך רק להיזכר ב"מאקונאימה" שבשנה שעברה. השנה יצאו אנשים שלא נהנו, משכו בכתפיהם ואמרו "גם לדבר כזה מגיע להיות בפסטיוואל. בכל זאת מעניין".

השכל מתבטא גם בהקטנת הציפיות מראש. המנהל האמנותי דיבר אמנם בטלוויזיה על "שכרון חושים", אבל בפועל הזהירו הוא והמנכ"ל ישי עמרמי מצפיות מוגזמות והדגישו שזה פסטיוואל של מעבר. עד שירוויחו מתחזקות, את ציפיות המינימום של השנה שהיטיבו עם הפסטיוואל (שהוא טוב לכשעצמו) צריך יהיה לאזן בשנה הבאה. בינתיים אנשים באים לקנות כרטיסים ברגע האחרון, ואם לא מוצאים כרטיסים לאירוע אחד, הולכים לאירוע אחר. זה הכל באותו בניין, כולם מתחככים בכולם, הפסטיוואל מקבל את התאוצה של עצמו.

הקאמרי רוצה להיות תיאטרון אחר

התיאטרון הקאמרי משנה תדמית לקראת העונה הבאה אחרי שנים לא מעטות בהם היה מזוהה בעיקר כרכזת איכות הפקה מקצועית, מחזה קבוע של תנך לזין הבאות הלהיטים מלונדון וניו יורק בתוספת ניסיון מחייב (מצלח יותר או פחות) של התמודדות עם קלאסיקה, דומה שהוא משנה פניו, בהנהלה האמנותית של אילן רונן והניהול של עודד פלדמן. ואת העונה השניה שהסיסמא היא — גם אם היא לא נאמרת בקול רם — "תיאטרון חברתי פוליטי". מעבר לעובדה שזה נשמע טוב באוזני אינטלקטואלים מעורבים, זה גם מוכיח את עצמו בקופה.

הלהיט הגדול ביותר של התיאטרון (180 הצגות ושלל פרסים) הוא "קסטנר". זה מוכיח מה שכל מנהל תיאטרון יודע, שהקהל רוצה לעסוק בעבר הקרוב ובהווה שלו על הבימה והנושא הזה חשוב לפעמים יותר מאיכויות ספרותיות או תיאטרוניות נשגבות. גם "קידוש" של שמואל הספרי עבר את 100 ההצגות וממשיך לעונה הבאה.

דווקא הניסיון לעשות משהו חברתי־פוליטי כללי יותר לא הניב את הפירות הצפויים. "חוות החיות" על פי אורוול מצטיין בתלבושות שלו, ובינתיים בעניין של הקהל שעוד לא מיצה את המנויים שלו לגבי ההצגה הזה, אבל ההצגה היא גדולה, רבת משתתפים שחלקם הגדול מחוץ לתיאטרון ובהווה עומס על התקציב. כאן הפוליטיקה או המוסיקה אינם יכולים להציל את מה שאין. אבל אין זה אומר שבעונה הבאה לא ינסה הקאמרי עוד פעם מחזמר. זה יהיה "עלובי החיים" שהצליח מאוד בלונדון, עם בימאי מלונדון, אבל גם עם יהורם גאון מכאן. זה צריך למלא את האולמות ולתת לתיאטרון מרווח מחיה תקציבי להתמודדויות אמנותיות.

אם כבר מחזמר, אז למה לא אופרה? התיאטרון הקאמרי הוא צלע בתרכובת "האופרה הישראלית החדשה" ו"נישואי פיגארו" מוכיח שזהו שילוש מוצלח, שגם הקהל מאוד צמא לו. בשנה הבאה יקבלו המנויים את "עלייתה ונפילתה של העיר מהגוני" של ברכט וייל בבימויו של הפולני מרק גרשינסקי. שחקני הקאמרי יודעו אולי למה הבימה תפוסה על ידי זמרים שאינם שייכים אורגאנית לתיאטרון, אבל זהו גיוון חשוב של בימה עירונית ולפי התכנית לא נראה ששחקני התיאטרון — שהם בעצם מצבור המשאבים העיקרי של תיאטרון זה — יסבלו מהעדר תעסוקה. כל מנהל תיאטרון יודע ששחקן עסוק הוא שחקן מרוצה.

על הבימה הגדולה של התיאטרון מתכננים להחזיר לפעילות את חנה מרון ויוסי ידין כזוגות ב"אהבה כאותה" של גרהם ריד, על החיים בצל הטרור באירלנד. עוד צפוי מחזה חדש של חנוך לוין "הילד החולם" שאמור להיות לוין אחר, בבימויו של אילן רונן. רונן אמור לביים גם את הנוסח הדרמטי לספרו של רומן פריסטר "זהות גנובה". מבט על תכניות בימה 2 (באולם צוותא) ובימה 3 שתעסוק יותר בכל הנוגע להרצת ההצגות הניסיוניות יותר — מראה שגם הקאמרי נדבק בחיידק "התיאטרון הישראלי". מחזות חדשים של שלמה לפיד ומוטי לרנר ועירא רביד ב"בימה 2" ובימה 3, לצד עיבוד של שמואל הספרי לספרו של חיים באר "נוצות" (הספרי גם יעלה מחזה חדש שלו ב"בימה 3" וגם עובד על עיבוד של "זכרון דברים" של יעקב שבתאי לבימה הגדולה). מחזה דרום אפריקאי, מחזות גרמנים ואוסטריים מודרניים (אנצנסברגר וטורייני) ואפילו מחזה על כדורגל, המועבר אלינו מאנגליה "השבת האדומה" (והוא לא נכתב על הפועל תל אביב).

מה שבולט בהעדרו היא הקלאסיקה. אבל אומרים לי, לא לפרסום, שיש לפחות שני מחזות קלאסיים שיצטרפו לרשימה המכובדת הזאת לקראת העונה הקרובה. עד סופה נזכה לראות את "מיכאל קולהאס" על פי קלייסט בעיבודו של ג'יימס סאנדרס (מחזה אקטואלי מאוד, כי זהו מחזה על חיפוש הצדק), את "הקץ" של פרנץ קסוור קרויץ ואת "אני לא רפפורט". מחזה אחרון זה הוא חלומו של מנהל תיאטרון. מחזה עם נימות קומיות ושני שחקנים (אלברט כהן ואבנר חזקיהו, בימוי הדי קיילוס). אם זה יצליח על הבימה הקטנה, אפשר יהיה להעבירו לבימה הגדולה ואז כל פעם שהאולם מלא, התיאטרון מרוויח כמו שצריך ויוכל לעשות נסיונות אמנותיים־חברתיים־פוליטיים כאוות נפשו.

הסיכומים התקציביים מורים שההכנסה העצמית של התיאטרון עומדת על 60 אחוז, אחרי שנה בה נזקק התיאטרון — כמו תיאטרונים אחרים — לקונסולידציה של חובות. זה מרשים מאוד, אבל גם מסוכן. לאורך זמן אי אפשר בהכנסה עצמית כזאת לעשות תיאטרון רפרטוארי. אבל זו תוצאה של הצטמקות התמיכה הציבורית במשך השנים וצרכם של תיאטרונים להכניס שחם מהווים מושכי קהל. בינתיים זה לא היה על חשבון האיכות, אבל זו סכנה שתיאטרונים אחרים כבר חוו על בשרם. זה מאלץ את התיאטרון לעסוק בשיווק המוצר הרבה יותר מאשר בעשיית אמנות.

להט פושר וחן יומרני

מאת הארי גולומב

בארוק איטלקי מול בארוק צרפתי: תכנית בעריכת מיכאל וגליה מלצר, בסדרת "קול המקהלות". התכנית בוצעה גם במסגרת פסטיוואל ישראל.

בשנה זו — שנת עשור לזמרי קאמרן — מתארחות בכל קונצרט של "קול המקהלות" אחת מן המקהלות הפריפריות לקונצרט קצר בפתח התכנית. הפעם התחלפו היוצרות. מקהלת הילדות "צוה שיר" מפתח תקווה, בהדרכת נתן מרגלית, טובה מאוד בסוגה. היא שרה בתרבות זמרה, בניקיון ובהיגוי מדויק בספר שפות. לעומתה היתה התכנית המרכזית — "הלהט והחן" — משעממת בחלקה, יומרנית בקונצפציה שלה וכמעט כולה התכנית בסוגה שלה. הזמרים הסולנים (פנינה עבר, עדה נשר, עודד עמיר, ברוך שורץ ואריה אפשטיין) נשמעו יפה בקבוצה, אך רק לפניה עובר ישיקול של זמרת סולנית. לעודד עמיר היו יותר רגעים טובים [illegible] של ברוך שורץ היה חיוור לטרי, ולדות לאריה־יעקובי יש מן הסתם רצון טוב, אך קולה בערב זה הולם זמרה בבית בין ידידים ולא בקונצרט מקצועי.

עורכי הקונצרט בחרו כמה יצירות העשויות להוציא לבארוק שם רע בשעמומן. יש אולי עניין מוסיקולוגי או פסיכולוגי בשאלה מדוע כתב קאריסימי על פרשת בת יפתח את אחת היצירות המרגשות והחזקות של הבארוק המוקדם, ואילו על פרשת עקידת יצחק יצירה קלושה ממנה לאין שיעור. אין עניין כלשהו בביצוע היצירה השנייה בלבד. שמענו גם להצג רב על ההבדל בין צרפת לאיטליה בבארוק, אך עניין מרכזי זה שלשמו, לכאורה, נערך הערב, נשאר חסר כיסוי במוסיקה עצמה. יצירתו התכניתית של קופרן עוסקת בנושא זה בצורה פשטנית למדי: הטקסט המלווה מרכז על ויכוח אסכולות, אבל במוסיקה מייחס קופרן לקורלי האיטלקי וללולי הצרפתי את אותה המנגינה עצמה. מן הסתם לא די להיות בן דורו של באך כדי להיות מסוגל לשלב יחד יסודות הסרוגים ומחר שעורכי התכנית שותפים כאן לאשר ליתנו העצמית של קופרן.

נגינתה הנפלאה, המושלמת כמעט, של סוזן נייגר בכלי קשת נמוכים, נגינתו המלוטשת של מיכאל מלצר בחלילים וחליליות וביצוע היצירה הקומית של בנקיירי היו נקודות אור בתכנית, שבמאון כולל החמיצה נושא מרתק.

★

חגיגת בטהובן

שלישיית יובל (יונתן זק, אורי פיאנקה ושמחה חלד) בסדרת שלישיות של בטהובן במוזיאון תל אביב.

הקונצרט הראשון נפתח ברגל שמאל, בשניות הראשונות, עם מעידה מביכה של הפסנתרן יונתן זק, אך מכאן ועד לסיום הערב היתה זו חגיגה בלתי פוסקת של בטהובן בשל, עמוק, עשיר ומגוון, בידי אמנים שאפשר לאפיין באותם תארים עצמם. כל אחד מהם וגם מזוגם היו קשובים, רגישים ורבי עוצמה, והביבו תלת שיח קאמרי בעל מעוף והשראה. שלוש השלישיות בקונצרט זה: אופוס 11, אופוס 1 מס' 3 ואופוס 70 מס' 2 שייכות לתקופות שונות ומשקפות הלכי רוח וטכניקות הלחנה וכתיבה כלית שונות לגמרי של בטהובן. הנגנים העמיקו לחדור לדקויות מבלי לאבד את תחושת השלם, וקיימו בקרה מופתית על־מית הדרית. קונצרט זה עורר ציפיה בהתרגשות מוצדקת לשני הקונצרטים הבאים, המשלימים את סדרת השלישיות של בטהובן בביצוע "יובל", במוזיאון תל אביב.

חליל, נבל ותזמורת

מאת אורי אפשטיין

קונצרט הסינפוניטה הישראלית מבאר שבע, בניצוחו של מנדי רודן, בתיאטרון ירושלים, לא במסגרת פסטיוואל ישראל. סולנים: ז'אן פייר רמפל - חליל, ומאריאל נורדמן - נבל. בתכנית יצירות של טלמן, מוצארט ושוברט.

ז'אן פייר רמפל יודע להשמיע מפגני וירטואוזיות במהירות מסחררת, בלי לאבד את הנשימה, את האלגנטיות ואת החן הרב שבנגינתו — במפרקי "התענוגות" ו"הפאסה־פיה" בסוויטה של טלמן, ואת סגולותיו הייחודיות של חלילן יוצא דופן זה.

את כשרו להתענג על מיצוי טעמה של מנגינה מודרנית הראה בפרקי ה"שיר בנוסח איטלקי" של אותה סוויטה ובפרק האיטי בקונצ'רטו מאת מוצארט. תנופתו הריקודית גמישה ניבוחה התגשמה בפרקי המנואט והפולונז של טלמן והרונדו של מוצארט. מאריאל נורדמן ניגנה את תפקיד הנבל בקונצ'רטו של מוצארט בצליל טהור ושקוף, כעין הברולה והעכנה במעט קאמרית. את שיתוף הפעולה המסור, כפי שהעניקה לחלילן בתפקידה בפרקי הסוכה במקצת, אפשר לאחל לכל סולן־כוכב מידי הבריה לנגינה.

בסימפוניה מס' 9 של שוברט רהטה התזמורת קדימה בפרק הראשון בחיפזון חסר נשימה, שהתעלם מהוראת הביצוע המסייגת "אלגרו מה נון טרופו", ולכן לא אפשר למנגינות להתרחב ולנגנים לנשום. עוצמת הביניים ששלטה לאורך פרקים ארוכים, לא התירה מקום להתעצמות הדרגתית לקראת שיא, כפי שהיתה עשויה להתאפשר מנקודת מוצא של פיאניסימו הדשי, שבלט בהעדרו כמעט לאורך כל היצירה. לכן לא התגשמו ניגודים חזקים כפי שמצפים להם בפרק האיטי ובפרק הסקרצו. פסוקיו המלודיים של שוברט ארוכים אמנם, אך דווקא בשל כך היתה ארטיקולציה ברורה יותר עשויה למנוע טשטושם ולסייע למאזין בעקיבה אחרי המבנה הארגאני שלהם.

רסיטל של החלילן ז'אן פייר רמפל והנגנית הנבל מאריאל נורדמן במסגרת פסטיוואל ישראל. תכנית מיצירות באך, טלמן, שפור, שוברט, גלינקה, גוסמבה והראוני שנקר.

כמתכוניתה של התכנית היו גרסאות מעובדות של יצירות, שנכתבו במקורן לכלים אחרים. מתכונתה האחות — פרפראזות קלות ערך ודלות עניין, הטובות כהדרנים או כמתאבנים. בלטה בהיעדרה יצירה — ולו אחת לרפואה — שתשמש מרכז כובד מוסיקלי בתכנית הערוכה. בהמשמימה הזאת שכר עגותה של מאריאל נורדמן יצא בהפסדו של הקהל. נגנית נבל מעולה זאת מעוררת התפעלות בחוש המוסיקלי האצין שלה, בכושר העיצוב, בדקות הניואנסים וביכולתה הטכנית המלוטשת. היא ניגנה רק שתי יצירות סולו, והיה בכך טעם של עוד, שעורר רצון עז לשמוע אותה גם ביצירות נוספות ורבות משקל יותר. בנגינת הסונאטה של באך [illegible] גינתו של רמפל, שדומה כי עדיין לא התעורר בה לעירנותו המהוללת. שלוש הפנטזיות לחליל סולו של טלמן סיפקו את ההזדמנות המיוחלת לכמה מפגני וירטואוזיות לתפארת הרושם הנוצץ.

רמפל והנורדמן: שיתוף פעולה מסור

בסונטה לחליל ולנבל של שפור, שאין בה הרבה יותר מאשר לקט של קלישאות מן הרומנטיקה המוקדמת וכמה מנגינות נעימות לאוזן, לא היה מן הסתם מקום לצפות מן הנגינה להשראה רבה יותר ממה שטמון ביצירה עצמה. חן מסוים של חידוש היה בוואריאציות "טהריי" של הראוני שנקר, שיש בהן נסיון פשטני במקצת בשילוב של מליסמאטיקה ומלוס הודיים בטכניקת־נגינה מערבית בחליל, שעה שהנבל שואף לשחזר כמיטב יכולתו את הצללות של הסיטאר. לא קשה להבין ללבו של מי שיאמר כי הוא מעדיף מוסיקה הודית במקור.

המלך וסיר הלילה שלו

מאת ציונה שמשי

תערוכת יגאל תומרקין בגלריה מימר בתל אביב.

עבודי יגאל תומרקין תמיד היה ויהיה מלך האמנות הישראלית. כדרכו של מלך לעיתים הוא רע, ולפעמים הוא טוב. כשהוא רע, הוא רע וכשהוא טוב, הוא טוב מאוד. גם כאשר אינו במיטב יצירותיו השרבות לי, גם כשהוא בקבוצה הולה שלו. הוא חכם ורב ידע (רצפס שאינו מאפיין הרבה אמנים) ובעל רגישות לחיים, מכל אובססיה שלו הוא מצליח לעשות יצירה. ניזון משנאותיו ומוכיח לכולנו עד כמה זו דיאטה רווחית שאפשר להתקיים ממנה ולהזדקן יפה. גם כשלסביבה זה נמאס ולא מזיז דבר, תומרקין הופך את הקהל לשותף בהודיותיו הרזוקות ביותר. מאחר שאין כמוהו בעל יד בוטחת וקלה בהעברת כל אשר חווה רוחו, המסרים שלו ברורים, ולעיתים על גבול הפרשנות המיועדת לסתומים ממש.

הנושאים שלו מקיפים לרוב את אותה הנקודה. כל אותו הגרמניה שלו. ההתעסקות של תומרקין במקום הולדתו, שהפעם הוא נאחז בהיינריך היינה (שגם לו היה חשבון ארוך עם גרמניה) אינם יכולים לטשטש את העובדה שגרמניה זה שם, ואילו אנחנו כאן. האגלוריות לא תמיד ולא כל הזמן. תומרקין הוא מלך שלעיתים יושב על כתרו ושם כסא על ראשו. התערוכה בגלריה מימר שייכת למקרים אלה. הכל אלגנטי: בגד הפסים מחויט כהלכה, וכמוהו הכבל השחור. רק סיר לילה צהוב משבש את הטעם הטוב. פסל אחד בוורית גבוהה ורישומים מגול, והאלה שמסול למגול. חלל לבן, נעים ויפה לעין.

בנייר הגלוה אומר תומרקין שהעיסוק כאן בוטה וקיצוני. הוא לא. גלריה מימר מצטרפת לגלריות תל אביב עם הכותרת המחייבת של גלריה לימודית. היא נמצאת בבעלות בית ספר מימר לאמנות ומתקיימת בעזרת שותף סמוי המישן הטפץ בעילום שמו. הצהרת הכוונות של הגלריה מרשימה: לעסוק בהוצסיס, בחלוקה לנאמני הגלריה ובהבטחה לקיים ערבי־מופעי תרבויות שונות. החלל גדול והבהיר ורב אפשרויות. זה שבאוזן הפנימית אני ממשיכה לשמוע את התבנות ושאגות הגלוד מהמסכן שהיה כאן קודם הוא הבעיה האישית שלי. הגלריה מנסה ללכת בשיטת הבאנגים, שישלמו 120 ש"ח לשנה תמורת טיפול בצעד גפן ומתנות. אולי זה כדאי ואולי זה יכסה גם את מחיר הניקיון. זמנים יקבעו את היקף פעילותה.

תומרקין: מלך, שלפעמים הוא טוב ולפעמים רע

חלל־זמן

מאת אורנה לנגר

תכנית מחוללות שהוצגה בפסטיוואל ישראל, בהשתתפות: אברהם אופק, רות אשל, אלינורה ברוך, אלי הורוביץ, דליה מאורי, ציפי פליישר ומיכל שמעוני. בתכנית ביצועי בכורה של היצירות: אנדרוגינוס, אמזונה קומפקטית, הדריקן, מיתום וזמנים. ב"בימה על בימה" בתיאטרון ירושלים.

הרצון להגיע לאמנות טוטאלית שתרכז את השימוש בכל החושים הביא לניסיון מעניין לשלב בין הפיסול, המשחק המוסיקה, בגוף האדם הנע, שר ורועק בחלל משתנה. עומס הסמלים התכניים והעומק המיתולוגי שהיו צריכים להמחיש בריקודם רות אשל, אלינורה ברוך, מיכל שמעוני ואלי הורוביץ, היה צפוף כל כך, שהקהל נשם לרווחה באתנחתות של פעלולים הומוריסטיים לשמם, כמו בקטע "הדריקן" המייצג את הניגוד בין היומיום השחוק לבין עולם דימויי אהבה הוליוודיים. הפאתוס הזורואי היה כבר בקטע הפותח "אנדרוגינוס" שנועד להמחיש לקהל את השילוב בין כל תחומי האמנויות הפלסטיות באמצעות קטעי אבנים מקרטון בדיקט, ראשים כרותים של גבר ואשה, איפור טוטאלי לבן כשריק העיניים הנבונות מבלטות האוססינשו מוסיקאלי שנשמע מתקליט שרוט. על רקע כל אלה סיפרה המספרת בסגנון המקהלה היוונית על מעגל החיים, הלידה והמוות, הרגש בביצוע לא הושם תמיד על הפן האסטטי, חבל, את מקום הריסטנגס המוסיקאלי אליו הורגלנו כבר, תפס הריסטנגס החזותי, שהורגש לפעמים בצורה בוטה.

התנופה הקיימת באמנות המודרנית לנפץ כל אשליה ולחשוף כל אוביקט במערומיו הביאה לפטישיזם של חפצי רקע על חשבון המסר האידיאלוני האמנותי. כך, למשל בריקוד "אמזונה קומפקטית" — בו נאבקת רות אשל בשכל גופה מכוסה פנסים על "מרחב מחיה" לא כצלליות של אורות מאחורי מסכי פלסטיק, אלא כדמות מוחשית שכולה נורות, חוטי חשמל ומפסקים, לא נראה כמאבק מיסטי על מרחב מחיה (כבתוב בתכניה) אלא כניסיון נואש של רקדנית לא להתחשמל ולהסתבך בחוטים ובנורות שעל גופה. הניסיון ליצור פסל חי על רקע ליווי מוסיקלי הוא מעניין כשלעצמו, אך הדיתור על אסתטיקה וגודש פרטים לא תרמו בהכרח לחוויה של אמנות תלת מימדית טוטאלית.

יהדות הומניסטית חילונית
בשיתוף עם גבעת חביבה
שבועות – ליל שימורים ויום עיון
בנושא: "מתן תורה" והיהודי החילוני
משתתפים: יהודה עמיחי, אלעזר גרנות, יהודה באואר, אביבה אביב, אלי בן גל, יוסף גואל, רני טריימן, זאב כץ, אורי רפ.
יום שישי ו' סיון תשמ"ו 13.6.86
15:00 התכנסות
16:00–19:00 טקס ביכורים בקיבוץ גן שמואל
21:30–2:00 ליל שימורים: מתן תורה במשמעות חילונית
יום שבת ז' סיון תשמ"ו 14.6.86
10:30–13:00 יהודי חילוני מול המקורות
14:30–16:30 בעיותיו של היהודי החילוני
35.- ש"ח לחברים, 45.- ש"ח לאורחים כולל לינה ארוחות. לא כולל הסעה. בריכה בזוקים.
מספר המקומות מוגבל ההרשמה מיידית בטלפון:
גבעת־חביבה 063-78944 תל־אביב 03-262574
חיפה 04-245763 ירושלים 02-748897

האוניברסיטה העברית בירושלים
במסגרת הסמינר של האגודה הסוציולוגית הבינלאומית על דפוסי משפחה חליפיים בחברה המודרנית
ביום רביעי, ד' בסיון תשמ"ו (11 ביוני 1986) נכבד את זכרה של פרופ' יונינה גרבר־טלמון ז"ל במלאת עשרים שנה לפטירתה
ידידיה, חבריה ותלמידיה מוזמנים להפגש באולם הסנט, הר הצופים
15.00–18.00: ישיבת עיון לזכרה
יו"ר: ד"ר שרלוט גרינשווייג
פתיחה:
פרופ' תרזי גולדברג, ראש המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה חברתית
הרצאות תלמידיה:
פרופ' משה שוקד: ללא משפחה וקהילה – ישראלים בניו־יורק
פרופ' מנחם רוזנר: משפחה וקבוץ – נגד מהריף או איזון מתחדש
פרופ' אריק כהן: הדינמיקה של זוגות מעורבים – תאילנדיות־פרנג בבנגקוק
פרופ' שלמה דשן: חיי המשפחה של עורים
19.30 טקס חלוקת הפרס לזכרה באולם הסנט
יו"ר: פרופ' דן פטינקין, נשיא האוניברסיטה העברית
מחלקת הפרס: ד"ר שרלוט גרינשווייג, יו"ר הקרן ע"ש יונינה טלמון ז"ל
הזוכה בפרס: ד"ר מג'יד אל־חאג' ירצה על עבודתו:
שנויים במבנה השארות בחברה הערבית:
השפעת המודרניזציה בקהילה עירונית
(ההרצאות בשפה האנגלית)
הציבור מוזמן

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
[illegible]

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
[illegible]

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת
[illegible]

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
[illegible]

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
הודעה בדבר הפקדת שינוי לתכנית מיתאר מחוזית
[illegible]

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית/מתאר מקומית
[illegible]

"אמפנים" חברה לעבודות עפר בע"מ
הודעה
[illegible]
30.6.86
מחזיק בכתב אופציה (סדרה 1) זכאי לרכוש עד למועד האמור, חלף כל כתב אופציה שברשותו ותשלום במזומנים של 0.0026 ש"ח מניית מימוש אחת בת 0.001 ש"ח ע.נ.
כתב אופציה אשר לא ממומש עד לתום תקופת המימוש יפקע, ולא יקנה למחזיק בו כל זכות כלפי החברה.
מזכיר החברה
סוניה בן־יהודה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי, עירון
הודעה בדבר הפקדת שינוי מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, עירון, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: "תכנית מס' ענ/116 — אזור מוסדות צבור ומגורים, באוקה אל גרביה".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ג/400 — תכנית מתאר לשטח הגלילי.
ג/1068 — חלק מחלקה 82 בגוש 8758, חלקי חלקות: 26, 28, 69, 76, 77, 80—83, 86.
התכנית חלה על שטח ליד המסגד החדש בבאוקה־אל־גרביה.
עיקרי הוראות התכנית:
א. שינוי יעוד מאזור חקלאי לבנייני צבור, מגורים, מרכז עסקים ראשי, שטח צבורי פתוח.
ב. קביעת הוראות בניה.
ג. ביטול דרך, הרחבת דרך קיימת וקביעת דרכים חדשות.
כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, עירון, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.
משה גלזנר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
אייר תשמ"ו
מאי 1986

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל אביב
מרחב תכנון מקומי תל אביב יפו
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית
ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל־אביב—יפו, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, שינוי תכנית מתאר מס' "ל־1" שנוי מס' 1 לשנת 1986 לתכנית המתאר "ל" — שטחים מעבר לירקון.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
מצפון לנהר הירקון ומשני צידי דרך חיפה, ת"א.
חלקי גושים: 6628—6634, 6635, 6648, 6649, 6896, 6900, 7221—7223, 7225.
עיקרי מטרת התכנית: מטרת התכנית היא קביעת גודל יחידת דיור ממוצעת לצורך חישוב סך־כל שטח הרצפות ולשנות ע"י־כך את התכנית הראשית: תכנית המתאר "ל" שפורסמה למתן תוקף בילקוט הפרסומים מס' 278 מיום 19.2.53.
כל המעונין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון, אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

דחפון
24 שעות ביממה
מודעות לוח ומשפחתיות
הארץ
הפינה האדומה
לבעלי כרטיסי אשראי
03-611001

מרחב תכנון מקומי "עירון" ואדי עארה
תאריך: 26.5.86
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי הוגשה בקשה מס' 85/87Y.Y ע"י סמיר עבד אללטיף אבו־הלאל גוש [illegible] שטח בנוי.
שבאשרה יש משום הקלה לעניין:
1. תוספת קומה מעל המותר ללא חריגה באחוזי הבניה.
התנגדויות מנומקות בכתב להגיש לועדה המקומית לתכנון ובניה "עירון" כפר עארה תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.
בכבוד רב
כ. מסאורוה
יו"ר הועדה

هكذا من الأصل

מכתב גלוי אל האוסטרים, בלכתם אל הקלפיות

"העולם אינו מתעניין בקורט ולדהיים. הוא מתעניין בכם. הוא רוצה שתפסיקו לשכוח את עברכם"

מאת אברהם פוקסמן

ניו־יורק

הכותב הוא המשנה למנהל הארצי של הליגה נגד השמצה.

תהיה דעת העולם מה שתהיה, יגיד העולם מה שיגיד, היום תבחרו לנשיא — כפי שמכריזה כרזת־הבחירות של קורט ולדהיים — את מי שאתם רוצים.

אבל עליכם לדעת, כי מתוקף אותו הדיגיון עצמו, העולם יראה את החלטתכם, וישפוט אותה, כפי שהוא רוצה. אוסטריה היא אמנם ארץ קטנה, אבל היא עומדת בצומת־הדרכים בין מזרח למערב. ועל כן, ארצכם חשובה, ובמילא האדם העומד בראשה הוא חשוב.

האמנם, איכפת לעולם אם לאדם, שאתם בוחרים, יש עבר מכוער?

בהחלט, איכפת לו. מפני שקורט ולדהיים הוא תוצר של ארץ, שההיסטוריה המודרנית שלה אוסרת את השיכחה או את העמידה־מנגד.

לאדולף היטלר, אזרח אוסטרי, מיוחסת האמירה "באתי לוינה כנער בן 17, ועזבתי אותה אנטישמי לחלוטין".

ארצכם הניבה 500 אלף חברים רשומים של המפלגה הנאצית, כלומר עשרה אחוזים מכל האוסטרים היו נאצים (בהשוואה לשבעה אחוזים בגרמניה). ארבעים אחוז מנגני התזמורת הפילהרמונית של וינה חשבו, שלא יוכלו לפרוט על פסנתריהם אלא אם כן ישתייכו למפלגה הנאצית.

איך אפשר לשכוח, שחצי מיליון אוסטרים העניקו קבלת־פנים היסטורית להיטלר בכיכר הגיבורים בוינה — מעולם לא נאספו אוסטרים כל־כך רבים במקום אחד. אפילו לא היתה קבלת־הפנים אלא גילוי תמים של שמחה ושל חיבה כלפי בן אובד השב הביתה, לא היה שום דבר משמח במאורעות שבאו אחריהן.

220 אלף יהודים חיו באוסטריה לפני שיצאה וינה מגידה לכבוד היטלר. כשהגיעה המלחמה אל קצה לא היו יותר ממאתיים יהודים, אחד מאלף נשאר בחיים. השוו את המספר הזה ל־1400 היהודים שחיו בברלין בימי המלחמה. בזכות עזרתם של לא־יהודים.

היו אוסטרים שהתענגו על מראה יהודים, המנקים את מדרכות וינה במברשות שיניים. בהשוואה להתנהגותה של וינה ב"ליל הבדולח", מראות ברלין היו פסטיבאל נעים של חג המולד.

לפי שמעון ויזנטאל נושאת אוסטריה באחריות למותם של שלושה משישת מיליוני היהודים שנספו בשואה; 50 אחוז, אף כי חלקם בכלל אוכלוסיית הרייך השלישי של היטלר לא היה אלא עשרה אחוזים.

אין צורך לדפדף הרבה אחורה בדפי ההיסטוריה, כדי להיווכח שכל זה לא היה תאונה מקרית.

ב־1919 קרא הקאנצלר הנוצרי־סוציאלי שלכם, זאייפל, ל"גירושין בין אוסטריה ובין היהודים". עמיתו קונשאק, שנעשה ב־1945 הנשיא הראשון של הפרלמנט שלכם, קרא לגרש מאוסטריה את כל היהודים שהגיעו אליה אחרי 1914. ואם זה בלתי־אפשרי, הוא הציע לשכן אותם ב"מחנות פליטים".

אבל — אתם קוראים — הלא זו היסטוריה. זה קרה לפני דורות.

אמנם כן, אבל אתם מעולם לא הודיתם באשמה; אתם מעולם לא אמרתם 'מצטערים'; אתם מעולם לא הודעתם אחור. ומעולם לא סיפרתם לצעיריכם שהאוסטרי פראנץ נובאק, מנהל התחבורה של אדולף אייכמן, שיגר 1.2 מיליון יהודים אל תאי־הגז; שהאוסטרי אודילו גלובוצניק ניצח על חורבנה של הקהילה היהודית בלובלין; שהאוסטרי גוסטאב ואגנר הוא שהשמיד את יהודי גאליציה ועל השמדת יהודי הולנד פיקח האוסטרי ארתור זייס־אינקוורט מגראץ, וכו', וכו'.

הבאה לדין של עושי המעשים האלה — ורק על הבאה לדין אנחנו מדברים, כי את העשוי אין להשיב — היתה מחייבת הענשה של 600 אלף אוסטרים. בפועל נמצאו אשמים רק 13 אלף, פחות מאחד מכל ארבעים. ומה קרה לכל השאר?

עד חודש אפריל השנה עמד בראש מפלגת החופש האוסטרית פרידריך פטר, לשעבר אוברשטורמפיהרר ב"אס־אס", שיחידתו היתה מעורבת בהוצאות המוניות להורג של יהודים ברוסיה. הוא היה חבר בולט בפרלמנט שלכם. שטורמפיהרר האס־אס לשעבר סקורצני — בן "המוח הגאון ביותר" של היטלר, קארטנר, שהעמיד 46 אלף חברים במפלגה הנאצית — היה מועמד עצמאי לנשיאות בסיבוב הראשון של הבחירות שלכם.

אמנם כן, היה לכם קאנצלר שהיה יהודי. ברונו קרייסקי עשה כמיטב יכולתו להסתגל לסטנדארטים, שהוא ראה הכרחיים. הוא קרא ליהודים "עם אומלל".

אוסטרים יקרים, אני מקווה שאתם מבינים, שלא המועמד שלכם לנשיאות מעסיק עכשיו את העולם. אפילו לא זכרונו העלוב של המועמד הזה. העולם רוצה לשמוע מכם. הוא רוצה לשמוע סוף לשקר, שאוסטריה לא היתה אלא קרבן של היטלר.

ומלה אחת אחרונה: קיראו את נוסח הנאום, שנשא נשיא מערב־גרמניה, ריכארד פון וייצקר, באוזני הפרלמנט שלו, במאי 1985. הוא מדבר על אחריותה של אומה להיסטוריה שלה, והוא מזכיר לנו, ש"ידיעת העבר אינה מטלה. אלא היא השתחררות". וזה נכון גם ל־1986. היש לכם, כאוסטרים, האומץ והיושר, ללכת בעקבות הדוגמה שנתן?

פולין: סוף התקופה ההירואית

מאת יאן קראוזה
Le Monde
מיוחד ל"הארץ"

תפיסתו של מנהיג המחתרת זביגנייב בויאק היוותה אבידה כבדה ל"סולידריות"

זה לא יכול היה להימשך לנצח. כשאתה חי במחתרת, במעט ודאי שיעצרו אותך בסופו של דבר. זביגנייב בויאק היה במחתרת זמן רב מאוד: ארבע וחצי שנים. מאז ליל ה־13־12 בדצמבר 1981 היה אחד המנהיגים המועטים של סולידריות שהצליחו לחמוק מן המשטרה. במספר פעמים היה קרוב כחוט השערה להיתפס. ב־1983 בעקבות מעצר בידי המשטרה שלא ידעה שבידיה האיש המבוקש ביותר במדינה, הוא מצא עצמו אפילו בבית הכלא הגדול של הבירה לצרכי חקירה. הוא הצליח לצאת בשלום, ולא בלי חוצפה, מאותו מצב. סביבו נתפסו אחד אחרי השני כל חבריו למאבק, גם הם חברים כמוהו בוועדה הזמנית המתאמת של סולידריות (טי־קה־קה), במקומם באו חדשים שגם הם נפלו בידי המשטרה: פראסיניוק, האודק, לויינאק, ליס, בורושביץ וכו' — כולם היום בכלא.

רק הוא להפתעת הכל נשאר חופשי, אולי הודות לרשת יעילה ומסודרת במיוחד. הוא החליף ללא הרף את מקום מגוריו, אך סירב לחיות מסוגר. יצא לרחוב, עלה על אוטובוס, נפגש עם אנשים רבים, כולל המיליטנטים הידועים ביותר של סולידריות, שגם הם היו תחת מעקב צמוד. אשתו הצטרפה אליו לפעמים ל"חופשות" מחתרת, שיכול לפעמים לקחת איש מחתרת, בעקבות מסע מתיש מאיש קשר אחד לשני.

הוא נפגש גם עם מנהיגי איגודים מקצועיים מהמערב, ופעמיים עם עיתונאים. באוקטובר האחרון הוא אף הירשה לעצמו להעניק ראיון עיתונאי בלב הארשה, למחרת הבחירות שסולידריות קראה להחרמתן. האיש שראיינו באותו יום הרשים בשלוותו, נחישותו אך גם בהיעדר האשליות שלו. הוא שלפני חמש שנים היה עדיין טירון צעיר אחוז בלהט הפעולה, התבגר, קרא הרבה. חשב הרבה. וכאשר שאלו אותו, כמה זמן עדיין ימצא בתוכו את האומץ להמשיך במאבק ללא כל סיכוי קרוב נראה לעין, השיב בחיוך: "אנשים רבים מדי נותנים בנו אמון. זו שאלה של הגיון, של נאמנות".

אתו היה אז קונראד ביילינסקי, מתמטיקאי שבקפדנות רבה תיאר את השיטות בהן השתמשה סולידריות המחתרתית להשיג הערכה סבירה של השיעור האמיתי של המשתתפים בבחירות. גם הוא נעצר. יחד עם צעירה, אווה קוליק, אחת האחראיות לשבועון המחתרתי העיקרי "טיגודניק מאזובשה". מעצרו עורר התרגשות רבה וכמה הפגנות אוהדה ספונטניות בוארשה, קרקוב, ווורצלאב. בוורצלאב פעלה המשטרה באכזריות רבה ופצעה בין השאר גבר בן 70, אשה וילד.

מסביב לבויאק צמחו אגדות מאגדות שונות. היו אפילו כאלה שאמרו כאילו היה הדבר מובן מאליו, ככל שאינו אפשרי, שהשלטון ידע יפה מאוד היכן הוא מסתתר (ובמבחר פלוני, הוסיפו "הבקיאים" הגדולים ביותר) אך מסיבות לא ברורות הוא מעדיף שלא לתפסו. עובדה פוה ללא ספק, שהשלטון עצמו, דרך אגב, הפריך אותו לאחרונה כאשר הודה דובר הממשלה, יירקי אורבן, לפני המעצר: "המשטרה פשוט אינה מצליחה לתפוס אותו".

כעת היא הצליחה. ברוזק ארבעה שבועות מפתיחת קונגרס המפלגה. לא יכול היה הגנרל יארוזלסקי לקוות לשלל טוב יותר. ככל שהיו מוגבלות אפשרויות הפעולה של זביגנייב בויאק כיום, ככל שהיה חלש ההד שעוררו בתקופה האחרונה [illegible] ... עצמו ... [illegible] חופשי היו בבחינת שערוריה מתמדת, גורם גירוי מתמיד, כתם על מצחו של הגנרל ועל האחידות שהוא שוקד לכפות על המדינה. אין צורך לומר באיזו צהלה התקבלה ההודעה על ידי ראשי המשטרה הפוליטית — "סוף סוף" — ועוד יותר על ידי כל האפאראצ'יקים, קטנים כגדולים, שמעולם לא סלחו ולא יסלחו לסולידריות על שלרגע אחד זיעזעה את כסאותיהם.

במחנה השני הלום הרגישו הלם ואבידה כבדה מאוד. מלבד ואלנסה היה בויאק האדם ששמו נקשר מעל לכל לסולידריות. שניהם פעלים, אך שונים מאוד במזגם. וללא ספק היו הופכים ליריבים לו היתה סולידריות יכולה להמשיך בקיום [illegible] ... במצב מעימות, [illegible] ... הצליחו לשכנע אותם בצורך מעל הכל לפעול במשותף. כל אחד בתחומו, אחד בצהרי יום, שני בצלו את חופש הדיבור שהחיים במחתרת מעניקים. הם נפגשו כמה פעמים — היה בכך סיכון גדול — כדי להפגין שסולידריות מתכוונת להישאר תנועה אחת ומאוחדת. כל אחד מהם העריך שהוא זקוק לשני.

ואלנסה עצמו, שאינו אוהב כלל להתחלק בסמכותו, הסביר באוזני פרטיו שבשלב הנוכחי התשתיות המחתרתיות הן הכרחיות ועל כך חזר כמה פעמים יום לאחר המעצר ב־1 במאי כאשר דיבר בפני המון בכנסיית בריגיטה הקדושה: "אני מקווה שאתם כולכם תמלאו כעת את מקומו של בויאק" אבל לומר "אתם כולכם" פירושו להודות גם של"זבישאק" אין באמת תחליף. גם משום שהחיים במחתרת דורשים קורבנות אישיים ניכרים (בגדנסק עצמה מאז מעצרו של בוגדאן בורושביץ, ההנהגה המחתרתית של המחוז [illegible]) ... משום שהיום זקוק אדם לאומץ רב יותר ויותר כדי לקוות או לחלום.

לאחר רבים כל כך מחבריו נתפס גם רובין הוד, ותפיסתו שברה ודאי דבר מה בתת ההכרה הקולקטיבית. אך זה בוודאי אינו סופה של סולידריות. אולי, לפי שעה, סוף התקופה "ההירואית" שלה. ובאילו כדי להעליב עוד יותר את המנוצח, ואת כל אלו שהיו שותפים לתקוותיו, הודיע השלטון על המעצר רק בסוף יומן החדשות בטלוויזיה ביום שבת בערב ה־31 במאי. בדיוק לפני תחילת שידורי פתיחת משחקי אליפות העולם בכדורגל.

איך גרם הניקיון בישראל מהומה בבריטניה

מאת שאול צדקא

לונדון

רק זה חסר לנו. שיאשימו אותנו בשיגעון התורש ההופך כאן זה יותר משבוע ימים לשיחת היום. וזוה תאצ'ר ממסע הצליינות שלה בארץ הקודש והכניסה את האומה למהומה רבתי. ברוכה משרה התעשה. לאחר יומיים וחצי של פרס, רבין ושאר אישיות, הקבילה את פניה פזיות ריקות של "היניקן". שקיות של "מקדונלדס", קופסאות של "קנטאקי פרייד צ'יקן" וגיליונות ישנים של "הסאן" וה"מירור". ברוח העזה שנשבה באותו יום על האוטוסטרדה שהובילה אותה מ"היתרו" לווסטמינסטר קשה היה שלא להבחין בגלי האשפה בתוכם דיוקשה שירות ה"ייגוארים". 5 שעות בלבד אחרי מסיבת הרחוב העליזה שהכינה לכבודה רמת־גן, היה זה מחזה לא מרנין במיוחד. "בא וראה", אמרה לעוזריה ברנארד אינגהאם ומייקל הורן, תוך שנהגה עוקף בזריזות רבה ערימת פסולת שהושלכה ממכונית נוספת. "רחובותיה של ישראל העניה נוצצים ואצלנו הזוהמה חושפת את פרצופה".

כאשר הגיעה למרות תלאות הדרך למס' 10, לא איבדה זמן. "הביאו לי את ניקולס אל הטלפון". אמרה למזכירה בעודה עושה את הדרך לחדר האמבטיה. ניקולס רידלי הוא השר החדש שלה לענייני הסביבה והפקודה ששמעו אוזניו הפתיעה אפילו אותו. "אני רוצה את בריטניה נקיה בתוך חודש ימים". קשה לדעת מדוע עמדה דווקא עתה הגברת על הצורך לערוך מתיחת פנים לרחובותיה המתבערים של לב האימפריה לשעבר. אמרי הכל, בכמה מן האזורים של לונדון, בירמינגהאם ומנצ'סטר היה ונשאר הלכלוך סימן היכר קבוע.

מפלגת הלייבור הודתה כי מובן לטעון שכמשהיא המנהיגה מנותקת מן המציאות הציבור, אין לתמוה על כך שכעבור 7 שנות שלטון מצאה ראש הממשלה לנכון רק עתה לעוט על מצבורי הפסולת כמוצאת שלל רב. "מחלון מכוניתה היא רואה את העולם רק בדרך משרה התעושה". אמר אחד, ניתוח זה עלול להטעות. תאצ'ר אמנם אינה מרבה בירידה אל העם, שאינו נושא לה בימים אלה חיבה יתרה, אך אין היא מסתירה את עצמה בלשכתה־מבצרה. מלבד זאת, ביום בהיר ניתן לראות מחלון הפרלמנט את האשפה המשייטת על מימי התמזה.

האצבע המאשימה מופנית איפוא כלפי ישראל. רחובות ירושלים, אשקלון ורמת־גן הם אשר יצרו את הניגוד אשר קידם את פניה בלונדון. הישראלי הנצמי עיקם מן הסתם את פניו. מדינתו, על פי אמות מידה אירופיות, אינה מצטיינת בניקיון "צורם עין". התגובה המיידית היתה שהישראלים (נכון יותר לומר הפועלים הערביים), ברצונם להחזיר רושם חיובי באורחת, עמלו על ניקיון תוואיו של הביקור ומירקו אותו מן המסור ועד הספוחות. אך ראש הממשלה לא קיבלה את הסיפור הזה. היא הרגישה שגם הדרך בין ירושלים לנמל התעופה נצצה למרחוק ולא יעלה על הדעת שגם הדיון זה היה חלק מתרגיל ההסעייה הישראלי. בהזר אם כן להסיק כי מדינת היהודים אכן נקיה, לפחות יחסית לממלכה המאוחדת.

המשקיף מן הצד מתפתה להשוב שבכך הכל ביקשה "גברת הברזל" לכפות על שכמה של המדינה הצעירה שמקבלת הפנים של אורחה כה בנגמה, הנציב הספונטאני אשר הוטל עליה על ידי הרמטכ"לים שבה מן הסתם את לבה אחרי חודשים ארוכים של ירידה. וזה בעודך מביזותיה: בהודסת האורחה המקומית. אלא שגם תשובה זו אינה מספקת. תאצ'ר אמרה די והותר בישראל. היא הבהירה על הצורך למצוא אלטרנטיווה לאש"ף. היא פסלה את האפשרות להקים מדינה פלשתינאית, ובזאת עשתה די והותר כדי לנפח את חום של מאריחיה. מלבד זאת, הרי בהיותה שם יכלה לציין את יופיה של האכסניה ומכל מקום, האם הערה מן הסוג הזה היתה מעלה או מורידה ביחסי שתי המדינות? בוודאי שלא. ובכן מה הסיבה?

התרתו של הסבך, בעצרת שיחזור זוהי, פשוטה יותר. מגי הגיעה ל"היתרו" בשעת בין ערביים ורוח עזה קידמה את פניה, ניגוד גמור לשמש הצעיפה שהיתה מנת חלקה בארץ המובטחת. הרוח הביאה בכנפיה כמויות גדולות של אשפה בירבית ההנהגת להצטבר בדרך כלל בקרנות רחוב שהיו מאז ומתמיד לקורבנותיהם של אוכלי ה"פיש אנד צ'יפס". העטיפות הריקות שטפוה על דפנות הלימוזינה הזו אך חלק מתפאורה קודרת המורכבת משמימים אפורים, גשם טורדני וקור מקומי המוצא לנכון להביע נוכחות גם בתחילת חודש יוני.

המקטרגים אינם רואים בעניין זה אלא גימיק עוד ותו לא. היעוד כוח אדם בשירותים הציבוריים בשל מדיניות הקיצוצים, והא שתרם נרבכים לטינופת התוגנת. מלבד זאת, החוק מטיל קנס של עד 400 ליש"ט על מזהמי רשות הציבור וכל שיש לעשות, הוא לאכוף אותו. הפסולת לסל הזבל. הוא שאמרנו, רק זה חסר לנו. שמשלמי הקנסות יתחילו מעתה ואילך לראות בישראל את המקור לכל צרותיהם. או אז יביאו גלי האשפה לגלי אנטישמיות. . .

עטאללה מנצור / ערבים בישראל

קוראים שאינם קונים ?

ספק רב אם התפרסמו בישראל ממצאי מחקר מחמיאים יותר לאזרחי ישראל הערבים מממצאיו של הסקר אותו ערך פרופ' סמי סמוחה מאוניברסיטת חיפה. האזרח הערבי הישראלי הנוש הוא, בעל השכלה על־יסודית לפחות, שולט בשתי שפות, נושא תרבות ערבית ותרבות ישראלית. בעל מחויבות גדולה לדמוקרטיה ורואה בה אמצעי ההגנה הטוב ביותר עבורו כפרט וכבן מיעוטים. הוא משווה את עצמו עם היהודים ורואה את עתידו בישראל. הוא חש קיפוח ומוכן למשש את זכויותיו ולהשיג שוויון. זהו אדם גאה, רגיש ובעל כבוד עצמי.

סמוחה מגיע לסיכום זה על סמך שורת סקרים שערך בעשור האחרון. את האחרון בהם ערך אשתקד, ובין השאר ניסה באמצעותו לעמוד על הרגלי קריאת העיתונים בישראל. כאן הוא הגיע לממצאים מדהימים: חמישים ושנים אחוז קוראים עיתון בשפה הערבית, חמישים ואחד אחוז קוראים עיתון בשפה העברית. שלושים ושישה אחוזים קוראים עיתונים בשתי השפות.

החלטתי ללכת בעקבות פרופסור סמוחה ולערוך סקר קטן משלי. שאלתי בחמשה מרכזים למכירת עיתונים ברחוב הראשי בנצרת. אני בטוח כי במרכזים אלה נמכרים רוב העיתונים בעיר זו. הממצאים שלי אישרו כי היה יסוד לתדהמתי. פחות מאלף עיתונים נמכרים מדי יום בנצרת, ובימי ו' (או בערבי החגים) עולה התפוצה של העיתונים העבריים בכשלושים אחוז. תפוצת העיתונים העבריים, המוצעים למכירה בנצרת, עולה על תפוצת העיתונים בשפה הערבית. אבל לא בתחום זה נעוצה תדהמתי שלי. סמוחה הדהים אותי בקביעה כי למעלה ממחצית הערבים קוראים עיתונים בערבית או בעברית וכי למעלה משליש קוראים עיתונים בשתי השפות. פניתי אליו כדי להבהיר לי את מי אמור לייצג המידגם שלו.

לדעתו אמור המידגם לייצג את כלל האזרחים הערבים בתחומי הקו הירוק, גברים ונשים — בני 18 שנים ומעלה.

והאם ניסיתם לברר באם הקוראים הללו קוראים עיתונים כדבר יומי? השאלה שלנו למראיינים היתה: האם קראת עיתון בשבוע האחרון? שאלה שניה היתה לגבי ההעדפה של עיתון זה או אחר.

השאלון לא כלל שאלה ישירה לגבי רכישה רצופה של עיתונים, או קריאה בעיתון המזדמן לידי המראיין. פרופסור סמוחה ביקש להפנות את תשומת לבי לעובדה שממצאי הסקר מעידים, כי 79 אחוז מכלל הערבים יכולים לקרוא בשפה הערבית ורק 65 אחוז מסוגלים לקרוא בשפה העברית. הוא נוטה להעריך כי מספר קוראי העיתונים הערביים, עולה על מספר הקוראים עיתון עברי.

בנצרת, ללא הכפרים הסמוכים, יש קרוב לחמישים אלף תושבים — מעל לעשרים וחמשה אלף איש ואשה בני 18 ומעלה. אבל בנצרת נמכרים פחות מאלף גליונות של עיתונים עבריים, כלומר פחות מארבעה אחוזים מבין האזרחים המבוגרים בנצרת קונים עיתון עברי. חלקם של הקוראים הרוכשים עיתון ערבי קטן עוד יותר. 2—3 אחוזים לכל היותר. ומהי העיתונות הערבית בישראל? בחיפה מתפרסם עיתון מפלגתי של רק"ח שעיקר תוכנו נאומים של ראשי רק"ח ומקורביה — כאילו היו מרכז האירועים בארץ ובעולם. במזרח ירושלים מופיעים ארבעה יומונים — אבל שלושה מהם כמעט ואינם נמכרים בנצרת. רק אלקודס מצליח למכור למעלה ממאה גליונות ביום חול. אל אתיחאד, עיתון רק"ח, אינו מגיע ל"הישג" זה במכירה חופשית בקיוסקים. (מערכת העיתון טוענת כי יש לה, בארץ ובעולם, קרוב לחמשת אלפים מנויים).

במרוצת שלושת החודשים האחרונים פתחה הנהלת העיתון במבצע ארצי ותחרויות בין הסניפים (תוך הבטחות פרסים ובהם טיולים לברית המועצות ולארצות הגוש המזרחי), מטרתם היתה להגיע לשבעת אלפים מנויים. השבוע הודו כי נכשלו בניסיון והם הצליחו להביא להחתמת 1,246 מנויים מעל לחמשת אלפים שהיו להם — זאת כמובן אינפורמציה רשמית של מערכת אל־אתיחאד והנהלתה. ועל פי מידת האמינות של הידיעות בעיתון זה מותר לפקפק גם בסטטיסטיקה זאת.

תפוצת העיתון הערבי השני. אל קודס — על סמך הממצאים שלי מהקיוסקים בנצרת. ככל הנראה גבוהה אפילו מזאת של ביטאון רק"ח בתחומי הקו הירוק, לשאר העיתונים תפוצה אפסית.

על רקע זה קל להסביר את בחירת הקוראים לעיתונים העבריים (לפי הסדר הבא: ידיעות אחרונות, הארץ, מעריב, הארץ), אבל אין להסיק מכך כי הקורא הערבי "חי" על פי האמור בעיתונות העברית. פרופ' סמוחה לא בדק זאת, אבל אין ספק כי הטלוויזיה היא כיום המקור העיקרי לאינפורמציה במיגזר הערבי. צופים בשידורי הטלוויזיה הישראלית בערבית ובעברית. לשידורים העבריים נמשכים יותר הגברים והמשכילים ובעלי התודעה הפוליטית. בשידורים הערביים מירושלים, דמשק, רבת עמון וקהיר צופים בעיקר למסורות בידור. יותר כאשר כדי לדעת על טיולי השליטים הערבים ופגישותיהם ההדדיות ושאר אירועים "מכעירים". הנושבים מכום כה להדיעות בטלוויזיה של הגדיעות הסכנות. אבל אין פירוש הדבר כי אין השפעה פוליטית לשידורי הטלוויזיה הערבית. פה ושם מתגון חומר בעניין. למשל. הטלוויזיה הסורית מצליחה לשדר סרטים על הבעיה ברמת הגולן. הטלוויזיה הירדנית שידרה במשך ימים את מהלך דיוני "המועצה הלאומית" של אש"ף, בשידור חי.

תרבות ערבית

בשבוע הבא יערוך משרד החינוך והתרבות את שבוע התרבות הערבי השלישי, במועדון בית הגפן בחיפה. במסגרת זאת יוזמנו סופרים יהודים וערבים להיפגש ולהחליף דעות. יערך ניסיון לעידוד היצירה הספרותית ורכישת ספרים. ינסו לעניין את הציבור היהודי בחיי התרבות של הציבור הערבי.

כעבור יומיים, בתוך "שבוע התרבות הערבית" וללא קשר עימו, יערך בנצרת "כנס ההגות הפלסטינית השני" מטעם הירחון "אל מואכב" (השיירות), המקורב לתנועה המתקדמת, אשתקד הצליח כנס זה למשוך הרבה בקורת מאנשי רק"ח. ההזמנות שנשלחו לאורחים כהם עוררו את זעמם, כיצד מעיזים יזמי כנס "הפלגנים" לקרוא לכנס ולנסות לשוות לו אופי כללי על ידי הזמנת מספר אינטלקטואלים מוותיקי המפלגה הקומוניסטית? השנה לא הוזמנו אנשי רק"ח, ולא היתה למארגנים בעיה לגבי נואמים. הם קבעו את הנושא לדיון "אל־נכבה 1948" כלומר אסון הפלסטינאים משנת 1948. "יערכו ארבעה מושבים וירצו תריסר מרצים, חלקם ערבים אזרחי ישראל מאוניברסיטאות חיפה וביר זית, וחלקם מתושבי הגדה והרצועה המרצים באוניברסיטאות שלהם. בין השאר ידונו בגורמים שהביאו ליצירת בעית הפליטים. השפעת הבעיה כיצד התקופה בספרות. בשירה בסיפורת ובאגדות העממיות. המארגנים יזמינו את כל הפקולטאות של האוניברסיטאות בישראל לשלוח חוקרים המעוניינים להשתתף. זה יהיה מפגש מעניין בין אינטלקטואלים ערבים מעבר לקו הירוק.

המברק והמצטער

נשיא המדינה חיים הרצוג עמד להתארח היום בכפר המוסלמי עין מאהל. הסמוך לנצרת, כדי לברך את המוסלמים בבריתא לרגל יום עיד אל פטר והוא חג גמר צום הרמדאן. מעשה הנשיא בא כמחווה לבני העדה המוסלמית ביום חגם — והוא התפתחות שהחלה בימים שהנשיא היה מקבל בביתו נשיאי ישראל את נציגי העדות והדתות השונות. אבל הנשיא הקודם יצחק נבון, הגיע למסקנה כי הרוצה לברך חוגגים בא אליהם. הנשיא הרצוג קיבל את הגישה הזאת.

ראשי הציבור הערבי, מוסלמים ונוצרים, ביקשו לקדם את פני הנשיא מוזמנים מחלקם להגיע הכנסת לכנס כיסום ביום העדה ברואה איבות הסביבה. הם לא יכעו ובמיוחד הפנים נתקבלו בספר בכתבי מחאה. במשרד הפנים הביעו צער. הכנס נקבע בתום לב. לא ניתן לדחותו. בעתיד יתהדלו לקיים כנסים במועדים המתאימים לכל המוזמנים.

הטבע המעורר של מצפה רמון

מאת אלי אלעד

בית ספר שדה של החברה להגנת הטבע בהר־הנגב הוא מהבולטים במערכת בתי־ספר שדה שמפעילה החברה ומפתח פעילויות ראויות להערכה עם צוערי בית הספר לקצינים של צה"ל ויחידות צה"ליות אחרות

בית ספר שדה (ביס"ש) הר־הנגב של החברה להגנת הטבע, הממוקם בשולי העיירה מצפה רמון, רכש לעצמו בשלוש השנים שחלפו מאז הוקם, מקום בקבוצה המובילה במערכת בתי ספר שדה הפזורה בכל הארץ. קבוצה זו, המונה 3—4 בתי ספר, הנה בדרך כלל ותיקה יחסית. המוניטין נרכש עם הזמן. המקרה של ביס"ש הר הנגב הוא מבחינות מסוימות יוצא דופן. סייעו כאן לא מעט נתונים אובייקטיביים, כמו החזרת שטחי סיני והצמאה שנוצר אצל קהל המטיילים לשטחי מדבר פתוחים, כמו הר הנגב והמכתש הגדול במרכזו.

בימי פסח וחול המועד, כאשר במהלך טיולים במכתש — שהשילוט שהוצב בו בצמתי דרכי עפר ואל אתריו העיקריים ראוי בהחלט לציון — פגשנו לא אחת בצעירים, וגם במשפחות, עם תרמילים על הגב, בדרכם לאתר זה או אחר.

במרחבי מכתש רמון ניתן לפגוש בסימוני שבילים — בצבע תורש. כל שביל בגוון אחר של צבע שולט — פעולת סימון המתבצעת על ידי בית ספר שדה הר־הנגב של החברה להגנת הטבע, במסגרת הוועדה הציבורית לסימון שבילים. כל זאת לקראת הוצאת מפת סימון שבילים מסודרת של הנגב המרכזי הר הנגב, מגבול מצרים ועד גבול ירדן.

עובדות נוספות המסייעות לא מעט לתהליך של חזרת קהל המטיילים למרחביו של הר־הנגב, הן פתיחתו לכל אודם לציבור הרחב של הכביש החדש שנסלל לאורך הגבול עם מצרים, ומה שחשוב לא פחות: פתיחתו לציבור הרחב של מרכז המבקרים דמוי השבלול שהקימה רשות השמורות על שפת המכתש. מרכז זה, המודקר לעין כל מי שמגיע למצפה רמון שכוחת האל — הוא סיפור הצלחה של ממש ומהווה אבן שואבת ומוקד לאלה המבקשים לטייל בכוחות עצמם בפארק הרמון על אתריו הייחודיים ונופיו יוצאי הדופן.

מה שבולט לעין בכל הקשור למצפה רמון הוא שבעוד העיירה עצמה נמצאת כבר שנים במצב של דריכה במקום ונסיגה — הנושא האחר שהוא בתנופה רציפה קשור בפעילויותיהן של החברה להגנת הטבע ורשות שמורות הטבע. כלומר, הטבע ותיירות הפנים הכרוכה בו הוא תחום הפעילות העיקרי שבו ניכרת במצפה רמון התעוררות של ממש.

אם בוחנים, למשל, את הנתונים המצטברים של הפעילות המתפתחת בביס"ש הר הנגב, מתקבלת תמונה של גידול מרשים בהיקף ובנושאים המטופלים. לכל זה "אחראים" לא מעט מנהל בית הספר יעקב (יענקלה) שביט (30), בוגר הפקולטה לחקלאות ברחובות, נשוי לדפנה ואב לשני פעוטים שנולדו במקום. שהיה גם האחראי להקמת בית הספר, כשלידו מסייע רוני הדס (28), ירושלמי במקורו, בעל תואר ראשון בביולוגיה, הנשוי לקורין — עולה "ותיקה" יחסית (6 שנים) מפאריס.

מכתש רמון: התעוררות בפעילות החברה להגנת הטבע

העושים במקום מזה כשלוש שנים.

בתשמ"ה, שנת הפעילות הראשונה, נרשמו בביה"ס — הכולל 25 חדרים ו־126 מיטות, עם אפשרות לגדול ל־150 מיטות — 12,500 לינות. כעשרת אלפים איש קיבלו הדרכה ואת השנה סיימו בגירעון של כ־40 אלף שקלים, במחירי היום.

בתשמ"ו היו צפויים — על פי תחזיות החברה — גירעון של עשרת אלפים שקל וסיימו ברווח של 47 אלף שקלים. בסך הכל הגיעו ל־16,600 לינות והדריכו כ־20 אלף איש. בתשמ"ז יגיעו, לפי התכנון, לכ־20 אלף לינות וליותר מ־30 אלף ימי הדרכה. כשני שליש מהמודרכים הם תלמידי בתי ספר מכל רחבי הארץ והשליש הנותר — מבוגרים מכל החוגים, לרבות פנסיונרים.

בנוסף לכך מפתח ביס"ש הר הנגב פעילות מרשימה בנושא מחנות־נודדים, שעיקרם: לינה בשטח, טיול של 4—5 ימים עם לילות ליד המדורה, מסעות של חישול בצד "כיף". המצטרפים זוכים לפעולה חינוכית חשובה ביותר.

לא מכבר החלו בטיולי ג'יפים הכרוכים גם הם בלינות בשטח, וחוזר לארגן טיולי גמלים. אומר שביט: הנושא של המחנות הנודדים חשוב ביותר בחוויית המפגשים עם ארץ ישראל כפי שאנו משתדלים להקנות לבני הנוער. אנו שוקדים היום על פיתוח מחנה נודד בנגב המזרחי, שיתבסס על מסלול שלא מטיילים בו. הבעיה המתעוררת לעיתים היא דווקא עם חלק מהמורים, שלא אוהבים כל כך את השהייה הארוכה בשטח ללא מקלחת. צוות ביס"ש הר הנגב מבוסס כיום על ארבעה וחצי תקנים בלבד יחד עם 6 מורות חיילות ובן י"ג אחד.

פעילות חינוכית עם צה"ל

פעילות חינוכית מיוחדת שרוכזה בעלתה בשנה האחרונה על דרך המלך היא זו שפיתחו אנשי ביס"ש עם הבסיס הסמוך, של בית הספר לקצינים, הממוקם ליד מצפה רמון. נוצרה כימיה בין אנשי ביס"ש בין מפקד בית הספר לקצינים, אל"מ שאול מופז. התוצאה: צוערי בית הספר עוברים הדרכות בביס"ש ומה שחשוב לא פחות, כל צוער תורם יום של פעילות — שחציו מוקדש לעבודה בפועל בשטח בשמירת טבע, הכל ללא תמורה.

עד היום השקיעו הצוערים אלפי ימי פעילות. התוצאה: כמה בורות מים גדולים מתקופת הברזל וכן מצודה ישראלית, אחת הגדולות בהר הנגב, שוקמו או שנמצאים בתהליך כזה. סמוך לצומת "בהדר אחד" ניתן כיום לראות בור גדול מהתקופה הישראלית, שנוקה מהפסולת הצבאית שהושלכה לתוכו. הצוערים חיזקו את קירותיו, הציבו אבנים שהתמוטטו וקבעו אותן מחדש במקומן. הם שיחזרו ושיקמו את תעלות ההטייה של מי הנגר העילי, שיחזרו בורות שיקוע שהיו [illegible] ... חלק מהאתרים המשוקמים, בשיתוף עם אגף העתיקות, והראשון אתר בורות המים ליד צומת "בהדר אחד", עומדים להיפתח בראשית יולי לקהל הרחב. המבקר שיגיע למקום, יעבור במסלול שיכלול כעשרה בורות משוקמים, יעלה למצודה הישראלית ולידה בית "ישראלי".

שיתוף פעולה אחר עם צה"ל נמצא בחיתוליו, הוא ליד שבטה, שם עומדים להתחיל בפרויקט לשחזור מערכת חקלאות קדומה: סוללות, תעלות להצפה ולשימור נגר ועוד. המטרה, לדברי שביט, היא למסור בתוך שטחי האימונים שטח לדוגמא. הפעולה נעשית יחד עם אנשיו של ארכיאולוג מחוז הדרום רודולף כהן.

פעילויות אחרות כוללות, לדוגמא, את פרויקט הרווחה במצפה רמון, כאשר לכל כיתה, החל בכיתה ד' יש מדריך צמוד המפתח פעילויות של ימי טיול, חפירה יחד עם צוערים ועוד.

לשבות מכל העולם

המחזור של "נופש־המשפחות" שהתנהל בחציו השני של הפסח בביס"ש הר הנגב היה מוצלח בעיקרו. נטלו בו חלק משפחות מכל רחבי הארץ לרבות אנשי ירושלים, רמת חן, סביון, רעננה, חיפה ואחרים. הקבוצה כללה בעיקר אקדמאים (אנשי אוניברסיטאות, אדריכל, רופאה ביניהם) בצד בעלי מקצועות חופשיים ובכירים אחרים. היא מנתה מספר רב של ילדים בכל הגילים. שני המדריכים הצעירים של הנופש, אסף אורון ממושב אביגדור (הערבה בביס"ש בהר־הנגב במסגרת שנת שרות — בעין כתה י"ג — טרם גיוסו לצה"ל. ואחד נבנה קודם לכן על חוג הנוער של המקום) ועדי שני, מורה־חיילת מכרמיאל, הפגינו רמת הדרכה גבוהה. יכולתם להתאים את אופי ההדרכה להרכב האנושי והגילי של הנופש, ראויה לציון. היה נעים להלך עמם בשטח וליהנות מהסבריהם.

תוכנית נופש המשפחות כללה, בין השאר, טיולים — קלים ועיוניים, שבמרכזם הליכה והתעכבות ליד בעלי חיים מדבריים מעניינים או פרחים נצמחים. יוצאי — דופן, [illegible] ... פרסת נקרות ומיצר שער רמון שבמכתש רמון, הליכה בערוצו העליון של נחל צין (שלא נכלל בתוכנית המקורית, אולם בעקבות השיטפון שהיה לפני שבועות אחדים, שולב בתוכנית בשל גבי המים המלאים לאורכו), וירידה לקניון של עין עבדת ועין מור. ובסיום אותו יום משחק מחפשים את המטמון בעבדת העתיקה, כאשר המבוגרים מתלהבים ונסחפים אף יותר מהילדים. ובאתר "הנגריה". ספוג קל לזהר גבס וטיול בנחל ארדון שבמכתש ובנחל ההררים ליד שדה בוקר, וביום הסיום: ביקור וטיול באתר בורות לוץ ובעבר עודד ונסיעה מודרכה לאורך קטעו הצפוני של כביש הגבול בהר חריף עד ניצנה והמבנה הביתה. בסך הכל זו חוויה המתרחשת באווירה נינוחה ומאפשרת להתנתק לימים אחדים מכל טרדות היום־יום.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

בית הכנסת של הרמב"ן בעיר העתיקה

לפני י"ט שנה חזרנו לעיר העתיקה. רבים התרפקו על העבר. ואחרי 19 שנה, שבהן היתה הדרך לסימטאות חסומה לנו, מצאנו שוב את שרידי בתי הכנסת, בהם גם בית הכנסת על שמו של הרמב"ן (ר' משה בן־נחמן מגירונה), שהיה הראשון בבתי הכנסת בעיר העתיקה ששוקם ונחנך מחדש, בשנת ה־20 למדינת ישראל. מאז ועד היום לא תם הוויכוח, האם אכן בבניין העומדים הוא בית הכנסת שיסד הרמב"ן.

ר' עובדיה מברטנורה, כותב 218 שנה אחרי פטירתו של הרמב"ן: "...וירושלים רובה חרבה ושוממה... ובית הכנסת של ירושלים היום, אין בה ספרי תורה כי אם מעט מזער, תחת אשר היו בה. ובית הכנסת של ירושלים הוא בנוי על גבי עמודים, וארוך וצר ואפל, ואין נוגה לו, כי אם מן הפתח, ובתוכו בור של מים. ובחצר בית הכנסת קרוב מאד, יש במה ומוסקיטה לישמעלים..." אכן, על־פי תיאור זה והמסורת, סבורים שבית הכנסת המזוהה היום כשל הרמב"ן, הנמצא ליד מוסקיטה לישמעלים, כלומר ליד המסגד, בניין בעל שורת עמודים אחת, חשוך, הוא המקום והבניין הנכון. וסבור האדריכל דוד קאסוטו, לפי הרצאתו על בתי כנסת עתיקים בירושלים, מטעם יד בן־צבי בחיפה, שאכן בניינים עם שורה אחת של עמודים הם הטיפוס של בית הכנסת הקדום מזמנו של הרמב"ן.

מ־480 בתי הכנסת שהיו בעיר לא שרד דבר אחרי שאספסיאנוס החריב את כולם. הלכו לשער הרחמים להתפלל ושם מצאו שורת עמודים אחת בתוך אולם השער. כך גם בנו את בית הכנסת הרמב"ן, כאשר הכותרות והעמודים הם משל הקודש הסמוך: עובדה שאלה שבקודש ואלה שבתוך בית הכנסת, מידות אחידות להם. יתר על כן, גם בתי כנסת אחרים בארץ, וגם לאורך היוונס באירופה, הוקמו כבניינים בעלי שתי סיראות עם שורה אחת של עמודים.

על אף הספקות, אם אמנם הרמב"ן בנה את בית הכנסת, בשר הוא רק כשנה בירושלים (ויש האומרים שהוא התפלל ב"מערה", הוא הבור שמול קודש הקודשים) מספר ר' עובדיה מברטנורה סיפור. במקום היו שני גבאים שהסתכסכו. אחד מהם התאסלם. אמו של המתאסלם, כדי להוסיף חטא על פשע, מכרה את חלקה של בית הכנסת להקמת מסגד. העומד עד היום ליד בית הכנסת. המוסלמים נאלצו לבקש מעבר כניסה למסגד. עד שיום אחד התמוטט בית בסמוך לבית הכנסת. המוסלמים ניצלו את ההזדמנות להרחבת המסגד. ואילו היהודים גייסו כספים להרחבת בית הכנסת. שיחדו את המושל כדי שהמוסלמים לא יפגעו את צעדיהם. ואמנם בית הכנסת של הרמב"ן השלם הורחב. אך סופו שנהרס בפרעות המוסלמים ביהודי העיר. קאסוטו מציין, שהמסגד שהוקם על שטח בית הכנסת לפני יותר מ־700 שנה, העומד עד היום, היה המסגד הראשון שמדינת ישראל תיקנה ושיפצה אחרי שנת 1967.

מערת קבורה משפחתית

בשל שוד עתיקות, נערכה חפירת הצלה במערת קבורה ליד חורבת ועקוקה. על־ידי ד"ר עמוס קלונר מאגף העתיקות, שמצא קבורה משפחתית במערה גדולה, שבה 14 כוכים חצובים במידות גדולות במיוחד: אורכם 1.1x2.3 מטר וגובהם 1.7 מטר. לפני השוד, היו הכוכים סגורים בבניית אבן. על פי הממצא הגיע החוקר למסקנה, שהקבורה באתר היתה בארונות־עץ, שבתוכם הונחו הנפטרים בבגדיהם יחד עם חפצים אישיים ותכשיטים.

בית הכנסת של הרמב"ן

על קירות המערה נחרטו שלושה פרצופים. גוף ספינה וחפצים שונים. נמצאו 25 כתובות ביזנטית. לפי פרופ' אוריאל רפפורט, כל השמות הם יווניים. ללא שמות אדומים או פניקים. מתברר שיש כאן שושלת של שלושה דורות, הורים, בניהם ונכדיהם, ועוד שבעה שמות. כנראה אף הם בני המשפחה. המדובר באף לוסיה יוונית אמידה, אולי מתיכבים.

תגליות בסקר החרמון

אתרים חדשים ולא־ידועים, שנתגלו באחרונה בסקרים וחפירות על הר החרמון, שופכים אור על תולדות היישוב בהר הגבוה ביותר בארצנו. ד"ר שמעון דר בפר שהסקר מתנהל מטעם המחלקה ללימודי ארץ ישראל באוניברסיטת בר־אילן, בהשתתפות בית ספר שדה חרמון והארכיאולוגים יגאל טפר, ד"ר יד הן מיבצר באגף העתיקות, סטודנטים ומתנדבים.

על הר סנאים בוחף חלק מהמימצאים הבקודה. נמצאו בו שרידים של מקדש מהתקופה הרומית, נוזקף פסל אבן ושני ראשי אדם ללא גפיים, בצורת עגור. נראה שהוא שייך לצורת אלוהות מקסית, אותה עבדו על החרמון, שבכל התקופות היה מרכז לתפילות. לקדושה וביקרשים, בהיות ההר הגבוה והמכוסה השלג, הקרוב ביותר לפתחי שמים. באחד מחדרי המתחם המקודש נתגלה מקטר בולת לצורך קטורת פולחנית.

בחורבת חורית, הנמצאת בין הכפרים עין קניה ומסעדה, נמצאו מבנים יותר מתריסר עמודי אבן גליליים. החוקרים סבורים שהם שרידי מקדש פולחניות של שבטי היטורים שחיו בחרמון וסביבתו. באותה חורבה, וכן באתרים נוספים בחרמון, נתגלו עדויות להיתוך ברזל והפקת עופרת ממרבצי הזהב. הברזל שימש להכנת כלי יום ונשק, ואילו העופרת שימשה ליציקת דלתות, ויציג כלי חרס והפקת מוצרים קוסמטיים כגון כוחל־עיניים.

מתחם צבאי מימי הביניים נתגלה על גבעת נבי־חזורי. האתר הקדוש לדרוזים, המצביעים שם על קבר מקודש לשיח' עותמן. על־פי עדויות, סבורים שהמתחם שימש במאות ה־13—15 לספירה את החיילים המוסלמים בתקופה האיובית והממלוכית. המתחם שלט על דרך עתיקה לעבר דמשק, שהיתה לה חשיבות רבה במאבקים שבין הצלבנים למוסלמים, ביחס לשליטה על דמשק הגולן.

ההוכרעה העיר מחוסר מים?

אלמלא מבני המים והחלוקת המים על פני כל הארץ. האם היינו חשים בחריפות את השנים השחונות האחרונות. בעבר הרחוק היו מודעים לבצורת, ולעתים שרר רעב כתוצאה מעצירת גשמים. זכורים ירודי האבות למצרים לשבור שבר. השלוש שנות הבצורת אצל דוד. צצה השאלה, האם עיר הקדומה, אחת הערים המתוכננות הקדומות והגדולות בנגב, שנוסדה בשנת 3150 לפסה"נ וננטשה כעבור כ־400 שנה, הוכרעה בשל בצורת, מחוסר מים או משינוי אקלימי?

על עיר הכנענית, שנחפרה במשך 16 עונות בראשות הפרופ' רות עמירן, הרצתה אחת מחופרותיה, אורנית אילן, במסגרת ערבי "יהדות בעתיקות" שנערך במוזיאון ישראל. העיר נבנתה על כ־100 דונם במורד פרסת בית. מתכנן כזה בכל המים הנגרים בגיאים הדרך החובות העיר אל מאגר המים שבנקודה הנמוכה ביותר בעיר. לחוקרים נראה שהבניין הגדול והחזק ליד ריכוז המים היה בצורי־המים, כלומר, שם ישב נציג הלוקת המים, שהיה ממונה על חלוקת המים לכ־3,000 נפש ולהבהמות שבבקים, כמות המשקעים באזור היום מגיעה לכדי 170 מ"מ. האם גם לפני כ־5,000 שנה היתה כמות המשקעים רבה או שבא היה האיזור גשום יותר?

תושבי עיר הקדומים התפרנסו, על־פי הממצאים, מחקלאות, מגידול צאן ובמסחר בבירונקי, מלה התחרות עם כנען ומצרים. אף שעיר כה רק חלק מהעיר נחשף, ברור שעסקו במלאכות כגון קדרות, אריגה ואולי גם ייצור כלי נחושת. יש הנחה שאפשר היה להשקות את עדרי הצאן ממקורות מים שמחוץ לעיר. לעומת זאת, נאלצו לספק מים לשיירות שבאו ויצאו במסחר עם הדרום והצפון. מובן שעיקר בעיית המים היתה לשתייה ולבישול. פחות מזה לרחיצה ולכביסה. החוקרים העלו סיבות שונות לנטישת העיר: מגפה, מלחמה, אויבי הטבע, אולם ייתכנה אפשרות סבירה שהסיבה לכך היתה מחסור המים בימים, וכיום כך לא נבנתה העיר מחדש מאז 2650 לפני הספירה ועד ימינו.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מדע / מיכאל גרטי

כתמים שחורים ברקיע

מחקר חדש שנערך בארה"ב מעלה את האפשרות שכדור־הארץ נתון תחת גשם של שביטים קטנים שהמסה שלהם היא כ־100 טון, ש־20 מהם מתנגשים באטמוספירה ומתפרקים מדי דקה

כוכבי שביט קטנים — גושי קרח ושלג בקוטר של כ־12 מטר ומסה של כ־100 טון — פוגעים בכדור הארץ בתדירות של כעשרים שבי־טים מדי דקה. כוכבי שביט אלה תורמים מדי שנה מיליארד טון של מסה — בעיקרה מים — לאטמוס־פירה של כדור־הארץ. זהו שטף מסה המספיק במשך כ־5 מיליון שנה להשתוות למסה של האטמוספירה של כדור־הארץ.

התיאוריה הזו, הנשמעת דמיונית, מבוססת על עבודות מוצקות תי־תוח, שהוצגו בשני מאמרים שהת־פרסמו לפני חודש בכתב־עת מדעי היוצא לאור בארה"ב, "ג'יאופיסיקאל ריסרץ' לאטרס". המחקר נשען על תצפיות מבוססות שנעשו באמ־צעות לוויין המחקר האמריקאי, דיינמיק אקספלורר 1.

הלוויין נע בחלל מאז 1981, ובמ־שך כ־5 שנים איבחנה בתצפיותיו תופעה המכונה "כתמים שחורים" או "חורים באטמוספירה" — תופעה שחוזרת על עצמה ב־10,000 הדמויות שאותן ערכה קבוצת המדענים באוניברסיטת איווה.

אחד ממכשירי הלוויין סוקר את עוצמת הקרינה על־פני כדור־הארץ בצבד המואר — "זוהר היום" בתחום אורך־גל אולטרה־סגול (130.4 מילי־מיקרון). הקרינה באורך־גל זה אחידה למדי בעוצמתה, ונובעת בעיקר בן הפליטה של חמצן אטומי (O_2). האטמוספירה העליונה מאפ־שרת באורך־גל זה עומק צפייה ניכר. מאז שוגר הלוויין, מופיעים בתמונות רבות באותו אורך־גל כתמים שחורים עקיים. בכתמים אלה, שקוטרם כמה עשרות ק"מ ושיטחם כ־2,000 קמ"ר, עוצמת הקרינה באורך־הגל הנמדד היא רק 5 עד 20 אחוז מעוצמת הקרינה בסביבה. הכתמים מופיעים רק לזמן קצר. וניתוח נתוני הטלמטריה העלה, שאורך־החיים הממוצע של כתם כזה הוא כ־3 דקות — אם כי ניצפו כתמים גדולים יותר שנמשכו כ־12 דקות. היווצרות הכתמים הש־חורים בעטפת האטמוספירה אינה סדירה, והיא דומה מאוד בקצב ההת־הוויות לפגיעתם של מטאורידים זעירים.

בסך־הכל מורים הנתונים, כי קצב היווצרות הכתמים — כפי שחושב על־פי 2,000 שעות צפייה מן הלוויין — הוא כ־10 כתמים בדקה על פני הצד המואר של כדור־הארץ. וכ־20 אירועים לדקה על־פני כל האטמוספירה. קצב האירועים הוא כזה, שכל קמ"ר על פני האט־מוספירה החיצוניים יעבור תהליך של "האפלה אולטרה־סגולה" אחת ל־50 שנה.

הכתמים השחורים הללו ניצפים מאז אוגוסט 1981, וצוות החוקרים שבחן אותם במסגרת מחקר שבוצע בסיוע סוכנות החלל האמריקאית, פוסל כל אפשרות שמקורם בש־גיאות מדידה או שידור נתונים קוי. חיזוק נוסף מקבל צוות החוקרים, ל. פרנק, י. סיגוורת' וה. קרייג, ממממצאי מדידה בתחום אורך־הגל של חנקן דו אטומי (N_2) — 140 עד 170 מילימיקרון, שגם בו ניצפו אותם כתמים שחורים, ובאורך־גל נוסף של 121.6 מילימיקרון. עד כה זוהו 30,000 חורים אטמוספריים כאלה ב־2,000 שעות צפייה.

ניתוח הופעת הכתמים השחורים, גודלם, משך התופעה ותדירותה, העלה את השאלה המסקרנת ביותר: מה מקורם? במאמר שני, שהודפס בצמוד למאמר הראשון, מציעים פרנק, סיגוורת' וקראוון הסבר הנשמע מהפכני, אך הוא היחיד שנותר תקף ותואם את העובדות הי־דועות, לאחר שהסברים אחרים נד־חים כבלתי־נכונים. ההסבר פשוט ביסודו: הכתמים השחורים בתחום האולטרה־סגול הם תוצאת פגיעתם של שביטים קטנים. אלה פוגעים באטמוספירה החיצונית. המים ש־בהם הם מורכבים מתפרקים ומת־פזרים בצורה גזית על פני האטמוס־פירה, ופועלים כשמיכה המסתירה את הקרינה האולטרה־סגולה עד שהם שוקעים למטה.

נפילת עוצמת הקרינה בתחומי אורך־הגל הנצפים מאשרת, כי מדובר במעין שמיכה של מולקולות מים, שאינה יכולה לתאום העלאת מולקולות מים אלה באמצעות זרמים עולים באטמוספירה — לא לגבהים של 250—3000 ק"מ, שם נוצרת ההאפלה. גם היווצרות של חמצן מולקולרי (O_2) בגבהים אלה — שהיתה עשויה אולי להסביר את ההאפלה — אינה ניתנת להסבר וכ־מות המולקולות שהיו דרושות ליצירת שמיכה כה גדולה הופך אפשרות זו לבלתי־סבירה.

נותרה, איפוא, התיאוריה של פגיעת השביטים הקטנים. אלה יכו־לים לספק את החומר הדרוש — מים, ואם קוטרם מגיעה למטרים אחדים (כ־12 מ') ומסתם לכ־100 טון, הם יכולים ליצור את הכתמים השחורים. פגיעתם של השביטים לא תהיה נקודתית. שכן הם יחלו להתפרק בגובה של כ־600 ק"מ מעל הארץ, כאשר הם פוגעים באט־מוספירה בתדירות של כ־20 ק"מ בשנייה. על־פי חישוביהם הגיעו החוקרים למסקנה, כי החדירה הישירה של מולקולות המים לא תגיע מתחת ל־100—125 ק"מ.

מקורם של שביטים קטנים אלה יכול להיות במעטפת אורט, הנ־חשבת כמקור כל כוכבי השביט ומצויה בשולי מערכת השמש, או ממקור גאלאקטי. אם קצב ההתנג־שויות שלהם בכדור־הארץ הוא קבוע, מדובר במיליארד טון של חומר, שעיקרו מים, הנוסף לאטמוס־פירה מדי שנה. (לשם השוואה, ספיחת חומר כגון אבק ומטאורידים מן החלל ע"י כדור־הארץ, מוערכת בכמה אלפי טון בשנה).

שאלה הנותרת ללא מענה, היא האם שטף השביטים משתנה עם הזמן או שהוא נותר קבוע. השטף הנוכחי מייצג צפיפות של שביט אחד לכל מאה מיליון טריליונים מ"ק (10^{20}) של חלל. ייתכן, כי צפיפות זו משתנה כאשר מערכת השמש נעה דרך זרוע ספיראלית של שביל החלב, שביטים ממעטפת אורט מוסטים ממסלולם, והדבר עשוי לגרום לשטף חזק במיוחד אחת ל־250 מיליון שנה.

החוקרים מקשרים את האפשרות להתגברות של ענן שביטים כזה במחזוריות האמורה, הם מציעים בסוף המאמר תיאוריה הקושרת את מוקדם לתיאוריות המנסות את היעלמות הדינוזאורים מכדור־הארץ בהתנגשות קטסטרופלית בשביטים גדולים, במחזורים של כ־250 מיליון שנה. לדבריהם, ייתכן כי מדובר לא בהתנגשות אחת קטסטרופלית, אלא בהגברה ניכרת של קצב ההתנגשות בשביטים קטנים, העשויה להביא לשינויים אקלימיים מהירים.

החוקרים מציעים גם את ההתנ־גשות השביטים הקטנים כהסבר אפשרי להתפרצויות גזיות קצרות שניצפו על פני הירח. ייתכן, כי התפרצויות אלה הן חתימתן של התנגשויות שביטים קטנים ולא התפרצויות של גזים מתחת לפני השטח של הירח. שביטים כאלה יכולים היו לגרום גם לתופעות בכוכבי־לכת אחרים, כגון העיות בטב־עת כי של שבתאי והימצאות קרח מים בירחים של כוכבי־הלכת החיצוניים.

אירוע טונגוסקה

פגיעתם של שביטים במעטה האטמוספרה עדיין לא נצפתה ישירות — וייתכן שיעבור זמן רב בטרם תתאפשר תצפית כזו. אך כמעט כל הגיאופיסיקאים מסכימים היום כי לפחות במקרה אחד פגע שביט בכדור הארץ, המדובר בתקרית המוכרת כ"אירוע טונגוסקה". ב־30 ביוני 1908 אירע פיצוץ אדיר שהאיר את השמיים באור יום באיזור מיוער בסיביר — לא הרחק מטונגוסקה.

נזקי הפיצוץ בטונגוסקה משתווים בכמה מובנים לנזקים של פיצוץ אטומי — עצים הוטחו לקרקע כגפרורים,בשתם פנים ממוקד הפיצוץ כלפי חוץ, וברדיוס של 30 ק"מ נמחה היער ונהרגו עדרי איילים. מוקד הפיצוץ מרוחק מכל יישוב ולא היו נפגעים בנפש — אם כי קיימת עדות של אדם שנמצא 80 ק"מ ממוקד הפיצוץ והופל ארצה. בשל ריחוק המקום וקשיי הגישה לא הגיעו אליו חוקרים במשך שנים לאחר האירוע. אך כאשר נחקר המקרה לאחר מלחמת העולם הראשונה, התברר שאין הוכחות להנחה הראשונהשעלתה ולפיה מדובר בפגיעת מטאור. לא נמצאו כל שרידים למטאור ולמרות כל הבדיקות הפיצוץ נותר מסתורין.

ההסבר לאירוע טונגוסקה המקובל היום הוא כי במקום התרסק שביט שקוטרו כ־100 מטר. שביט כזה הצליח לחדור מבעד לאטמוספרה והקרח שבו התחמם והתפוצץ. מפיצוץ כזה לא יוותרו עקבות שכן אדי המים התערבו באטמוספרה. חישובי מסלול שונים של כוכב השביט "אנקה" שהתפורר ואחד משבריו הוא שגרם לאירוע טונגוסקה.

אסטרטגיה של צפייה עקיפה

המיקרוסקופ האלקטרוני משמש היום במחקר הביולוגי ככלי חשוב, לא רק בשל ניצול כשרו "לראות" פרטים קטנים — ובכלל זה אפילו מולקולות גדולות — אלא בעיקר בהבנת תהליכים ביולוגיים. השימוש המתוחכם יותר במיקרוסקופ האלק־טרוני כרוך היום במתודולוגיה מור־כבת. לדברי פרופ' יהודה בן שאול, ריקטור אוניברסיטת תל־אביב ופרופ' לביולוגיה של התא, העומד בראש המעבדה למיקרוסקופיה אלקטרו־נית של האוניברסיטה, "השיטות שפותחו להכנת חומר ביולוגי להסתכלות במיקרוסקופ האלק־טרוני הן מתוחכמות יותר מהמכשיר עצמו".

כאשר מבקשים להשתמש במיק־רוסקופ האלקטרוני להבנת תהלי־כים ביולוגיים, המכשול הראשון שיש להתגבר עליו נובע מעצם פעולת המיקרוסקופ באמצעות קרן אלקטרונים (בניגוד לאור במיקר־וסקופ האופטי הרגיל). סריקה או שיקוף של מוצג במיקרוסקופ האלקטרוני יכולה רק לבחון מצב קיים שהוקפא: תחת המיקרוסקופ האלקטרוני אין חיים. חקר המבנה העדין של התא, ובעיקר מידת שי־תופם של חלקים שונים מן התא בתהליכים ביולוגיים, מחייב שימוש במיקרוסקופ האלקטרוני. ואולם קשה מאוד לצפות בעזרתו במולק־לות המשתתפות בתהליך.

כאשר צפייה ישירה היא בלתי אפשרית, נוקטת גישה של צפייה עקיפה. בגישה זו נקט פרופ' יהודה בן שאול, שביקש לבחון את תהליכי האינטראקציה בין תאים מאותה ריקמה אצל עוברים: תאים שיהוו בעתיד ריקמה מוגדרת מוצאים זה את זה, ויוצרים את הריקמה וצורתה בהתפתחות העובר. אך כיצד אפשר לבחון מהו תהליך ה"היכרות" בין התאים, [illegible] לות מולקולרית על פני דופן התא? אם כן, האם סימני־ההיכר מפוזרים על פני כל הדופן?

את המולקולות על פני השטח של דופן התא אין אפשרות להחות או לסמן, אך אפשר למצוא חומר שייתקשר ייחודית אל אותן מולק־לות. החומר הוא נוגדנים המתפתחים מאותן מולקולות, אך גם נוגדנים אלה קשים לצפייה ישירה. הפתרון — סימון הנוגדנים באמצעות סמנים בולטים, החל מחלקיקי זהב או פר ליאסטר וכלה בשיטת הסימון הוודישה באמצעות חלבונים מוג־דרים. הדבר דומה במידת־מה להת־בוננות בכוחוקי־מפתחות זוהרים (הסמנים), המוחזרים למפתחות את־אימים (הנוגדנים) בעת שהם ננעצים בפתחי המנעולים (המולקולות ה משתתפות בתהליך הזיהוי של הרקמות).

למרות הסיבוך ההכרחי בשיטת התבוננות זו, יש לה תוצאות. פרופ' בן שאול יכול היום להצביע על חלק מתהליך ההיכרות בין התאים, [illegible] על פני שטח דופן התא, את זאת ניתן לראות באמצעות [illegible] המשמשים כסמנים, על פי דפנות התאים של תרבית ריקמה עוברית של רשתית העין. המולקולות המשתתפות בתהליך הנוגדנים ש־פותחו נגדן אינם נראים, אך הכדור־יות הזעירות — הסמנים — ממחי־שים את יתרונה של הצפייה העקיפה ואת האפשרויות הטמונות בה.

שני התאים העובריים של הרשתית (מימין) אמנם נצמדו — אך תמונת המיקרוסקופ האלקטרוני אינה מאפשרת הבנת מנגנון ההיכרות ביניהם. סימון הנוגדנים בכדוריות פוליאסטר זעירות (משמאל) מצביע על פיזור המנגנון על פני כל דופן התא.

גישה חדשה להיתוך גרעיני

ההיתוך הגרעיני המבוקר, תהליך שבו יתמזגו אטומי מימן תוך יצירת כמויות אנרגיה אדירות, נחשב בעיני רבים למקור האנרגיה העתידי של כדור הארץ.

התהליך מתרחש בשמש. האדם הצליח להקותו רק בצורה בלתי מבוקרת בפצצת המימן. בעשור האחרון בלבד הוצאו מאות מיליוני דולרים לחקר ההיתוך המבוקר בנסיון ליצור כורי היתוך לייצור חשמל — אך עד כה בלא פריצת דרך.

הבעיה העיקרית העומדת בפני יצירת תהליך של היתוך מבוקר היא הצורך ליצור טמפרטורות גבוהות במיוחד — יותר מ־100 מיליון מעלות — בכמות קטנה של פלסמה. ולקיים טמפרטורות אלה לזמן ש־יהיה ממושך דיו כדי ליצור את ריאקציית המיזוג. ליתר דיוק, יש צורך להגיע למצב שבו המנה המתקבלת מחזקת הצפיפות הי־נית של הפלסמה (מבוטאת בחל־קיקים בסמ"ק מעוקב) בזמן קליטת האנרגיה (מבוטאת בשניות) תהיה גבוהה מערך קריטי (6 כפול 10 בחזקת 23 יחידות לסמ"ק כפול שנייה).

עד כה נבחנים ומפותחים בעו־לם שיטות על דרישות אלה באחת משתי דרכים: הפצצת מסה קטנה של פלסמה חמוצה בקרני לייזר או חלקיקים, כדי ליצור פלסמה חמה במיוחד לזמן קצר; והשיטה המגנ־טית שבה מוקנעת הפלסמה שאינה כה דחוסה בתוך שדה מגנטי חזק למשך זמן ארוך יחסית שיאפשר את הדמומה.

מדוע לא לשלב את שתי השי־טות? על פי הצעתה של קבוצת חוקרים באוניברסיטת אוסאקה ומ־עבדות אי טי טי בארה"ב. הדרך להשגת ההיתוך הגרעיני אכן מש־לבת את שתי השיטות. ההצעה מתייחסת לשימוש בכדוריות קטנות שיהיו עשויות משכבות דקות של חומר בערה. בחדירה אל ליבת הכדורית, מבעד לחריר המיועד לכך, יכולה קרן לייזר ליצור פלסמה דחוסה. בתנאים מסויימים ייווצר גם שדה מגנטי חזק בתוך הפלסמה עצמה, שיתרום מצידו לחיזוק הקיבוע של הפלסמה — כפי שהדבר נעשה בשיטה המגנטית.

על פי המחקר שבוצע באוניבר־סיטת אוסאקה ופורסם בפיסיקאל רוויו לאטרס, שיטה כזו יכולה לשלב את היתרונות של שתי השי־טות המוכרות. על פי תוצאות של סימולציות שנעשו באוניברסיטת אוסאקה נראה כיוון המחקר המוצע מבטיח.

מחזור החנקן בקרקע— חשיבותן של תולעים

החנקן הוא אחד המרכיבים החי־וניים של עולם החי. הוא מצוי במולקולות של החלבונים. אמינים וחומצות גרעין, הן בבעלי חיים והן בצמחים. למרות שהוא מצוי בשפע באטמוספירה, אין החנקן נקלט ישירות מן האוויר. בעלי החיים קולטים את החנקן הדרוש להם מתוך תרכובות אורגניות המצויות במזונם. לעומתם חייבים הצמחים לקלוט את החנקן מן הקרקע בצורה מינראלית — כמו אמוניאק וחנקות.

מהיכן מגיע אותו חנקן מינראלי? מפירוק של צמחים שנרקבו ומהפר־שות של בעלי־חיים. החנקן האור־גאני שהכילו מתפרק לחנקן מינ־ראלי. הנספג על ידי הצמחים. בפעולה של מיקרואורגניזמים הנ־מצאים בקרקע. עד כה זה היה פחות או יותר ההסבר המקובל. בהיעדר תצפיות ישירות.

מחקר חדש, שבוצע במעבדה לזואואקולוגיה של הקרקע בגונפ־ליה בצרפת, ועליו מדווח הירחון לה ראשרש. עלול להפוך על פיה את התיאוריה המקובלת. המחקר החדש מראה דווקא את חשיבותן של תולעי האדמה בתהליך הפירוק הזה.

באמצעות סימון ע"י חנקן 15 התאפשר מעקב אחר החנקן בתה־ליך המיחזור שלו בטבע. הבדיקה העלתה כי באביב, בתקופת גידול הירקות, החנקן שבגופן של תולעי האדמה מופרש דרך עורן, ומצטבר סלו בצמחים לאחר שהיה קצרה בקרקע, כשהוא חוזר למערכת החזונה של הצמחים.

זו הפעם הראשונה שמוכח מעבר בטבע של יסוד כימי מבעלי חיים לצמחים. המאמר מדגיש את הח־שיבות של התגלית העשויה להיות בעלת יישומים חשובים: "ניצול" נבון יותר של תולעי האדמה יוכל אולי להביא להגבלת השימוש בדשנים חנקתיים. הגבלה אותה מבקשים שומרי איכות הסביבה להטיל כיוון שהשימוש הנרחב בדשנים החנקתיים הוא אחד הגור־מים העיקריים לזיהום מי התהום באזורים של חקלאות מפותחת.

שני ערוצים במרקע אחד

[illegible]

עידן הטלוויזיה הדיגיטאלית נמ־צא עדיין בחיתוליו. רק ארבע חברות משווקות היום מכשירי טלוויזיה דיגיטאליים לשימוש ביתי ומחירי המכשירים מגיעים לפי שלושה ואף פי ארבעה ממחירי מכשירי טלוויזיה רגילים. אך למרות זאת אפשר לצפות כמעט בבטחון כי מכשירי הטלוויזיה הדי־גיטאליים המבוססים על מיקרו־פרוססורים יהפכו נפוצים יותר בשנים הקרובות, ומחירם יירד.

יתרונותיהם של המכשירים הדי־גיטאליים טמונים בשני תחומים עיקריים: איכות הקליטה והתמונה — שחדותה וצבעיה נשמרים גם במ־קומות בהם מופיעים צללים בשל מיסוך והחזר מבניינים סמוכים (תופעה המוכרת כ"רוחות רפאים"); וכן האפשרות לצפות בשתי תחנות בו זמנית — כאשר התמונה ה־משודרת בתחנה המשנית מופיעה בפינת המירקע בגודל של גלוית דואר. מכשירי הטלוויזיה הדיגיט־אליים מאפשרים גם הקפאת תמונה. השוואה של תמונות מוקפאות ובסוג אחר של מכשיר אף הגדלת קטע מן התמונה המוקפאת.

לעומת מכשירי הטלוויזיה הדי־גיטאליים שמחירם בארה"ב מגיע ל־1,700 דולר מוצעים בשוק האמ־ריקאי גם מקלטים חלקיים: במחיר של כ־400 דולר מוצע מכשיר הדומה לפטיפון שטוח על הטלווי־זיה — המכשיר קולט תחנה נוספת לזו הנקלטת במקלט הטלוויזיה — ומציג את תמונתה בפינת המירקע. אפשר להקפיא את התמונה הקטנה, להזיזה לכל אחת מפינות המירקע ואף לסרוק אחר תחנות אחרות, שיו־פיעו בתמונה הקטנה, באמצעות שלט רחוק.

בינתיים נראה כי שגעון התחנה הנוספת מכוון בעיקרו לארה"ב — שם עלול החשש שמא הצופה מחמיץ משהו בתחנה שנייה להרוס את חדוות הצפייה — המכשירים הדיגיטאליים הראשונים מתאימים לשיטת השידור האמריקאית. אך עם כניסת לווייני התקשורת הי־שירים גם לאירופה אפשר לצפות למכשירים דיגיטאליים שיתאימו גם לשיטת השידור האירופית הנהוגה בישראל. ואריאציה אחת של המכ־שירים הדיגיטאליים תתאים לרבים בישראל — זו גרסה זולה יחסית שבה נראית על המירקע הגדול תחנה אחת הנקלטת באמצעות הסיגנר של המכשיר הרגיל ואילו התחנה הנוספת, המוצגת בפינת המירקע נקלטת באמצעות הסיגנר המצוי במכשיר הווידאו. וכל הדרוש, למי שיש ברשותו וידאו ומקלט טלוויזיה, היא אותה מערכת הק־לטת את התמונה ממכשיר הווידאו ומאפשרת את הצגתה בפינת המסך.

לבעלי כרטיסי אשראי
דחפון
24 שעות שרות הודעות טלפוני של דחוף
03-611001

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי עמק חפר
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוזות חיפה והמרכז ברח' המסגר 44 תל־אביב וב־משרדי הועדה המקומית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז המרכז ברח' המסגר 44 ת"א ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק חפר, דאר כפר ויתקין מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס' מ.ש.מ. 11־ שינוי לתכנית מפורטת מס' עח/2/55, עח/1/55 ושנוי לתכנית מתאר מקומית עמק חפר עח/200 ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: 6,724 דונם
גושים בשלמות: 7985, 7987, 7988, 7996, 7997, 8377, 8378, 8401.
גושים בחלקים: 7897, 7963, 7919, 7981—7884, 7998, 8078, 8373, 8375, 8399, 8400, 8402, 8407, 8408.

ואלה עיקרי הוראות שינוי התכנית:
א. רשום אדמות קבוץ עין החורש והסביבה בספרי המקרקעין לפי התשריט.
ב. בטול גושים קיימים ובטול ואחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים.
ג. קביעת יעודים ואזורים.
ד. בטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות.
ה. בטול מקרקעי ייעוד.
ו. בטול הוראות תכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רישום.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינויי התכנית במשרדי הועדות המקומיות האמורות.

יעקב רש
יו"ר הועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות חיפה והמרכז

י"ב באייר התשמ"ו
21 במאי 1986

המועצה המקומית דלית אל כרמל

מכרז מס' 1/86

בענין החלפת רשת צנורות בכפר

1. המועצה מבקשת הצעות מקבלנים רשומים להנחת רשת צנורות פלדה באורך 4000 מ'. ובקוטרים מ — "4 עד "1.
2. על המשתתף במכרז לצרף להצעתו אשור המעיד שהוא קבלן רשום בפנקס הקבלנים לבצוע העבודה נושא המכרז.
3. סיור הקבלנים יתקיים ביום 19.6.86 שעה 11.00. מפגש הקב־לנים יתקיים במועד הנ"ל בבנין המועצה.
4. עבור כתב כמויות והתוכניות ישלם כל משתתף 100 ש"ח שלא יוחזרו, אם זכה במכרז ואם לא זכה.
5. הקבלנים יגישו את הצעותיהם עד יום 1.7.86 שעה 12.00 בצהרים למועצה במעטפה סגורה ברשום "מכרז החלפת רשת צנורות" בצרוף שטר ערבות בנקאית בשעור של 5% מערך ההצעה.
6. כל הצעה שלא צורפו לה האשורים האמורים או הערבות הבנקאית הנ"ל לא תובא לדיון.
7. אין המועצה חייבת לקבל את ההצעה הזולה או כל הצעה שהיא.

ראש המועצה
נואף חלבי

מכון ויצמן למדע

הפקולטה לכימיה
מתכבדת להזמינכם להרצאה הקבועה השנתית
לזכרו של
פרופסור דב אלעזר ז"ל
שתנתן (באנגלית) על־ידי
פרופסור דב רבינוביץ

על הנושא:
ERRORS IN DNA DOUBEL HELICES: STRUCTURAL STUDIES OF MISMATCHES AND THEIR IMPLICATION FOR THE FIDELITY OF DNA REPLICATION

ביום שלישי, ג' בסיון תשמ"ו (10.6.86), בשעה 4.00 אחה"צ באולם ההרצאות ע"ש שמידט.

סנו — מפעלי ברונוס בע"מ

הודעה לאסיפה כללית שנתית

נמסרת בזה הודעה, כי האסיפה הכללית השנתית של החברה תתקיים ביום שני ה־30 ביוני 1986 בשעה 17.00 במשרדי החברה ברח' ה' באייר 70, ת"א.

באסיפה יימסר הדין וחשבון השנתי של המנהלים וידונו בעניינים הבאים:
1. קבלת דין וחשבון המנהלים ומאזן לשנה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 1985.
2. בחירת מנהלים.
3. מינוי רואה חשבון.
4. שונות.

זינגר יצחק
רואה חשבון
מזכיר החברה

ביום שלישי 10.6.86 ג' סיון תשמ"ו
תאריך אזכרה במלאות שנה למותו של
בעלי אבי וסבנו
ד"ר אהרון הירש ז"ל
בבית העלמין בקרית־שאול
מתאספים בשעה 17.00 בשער

פרידה הירש
פרופסור חנה וד"ר אברהם סביר
וילדיהם

רעייתי היקרה
חנה פרי לבית נוטס
נפטרה לאחר מחלה קשה
הלוויה תצא היום, יום ראשון א' בסיון תשמ"ו, (8.6.86) בשעה 12.00 בצהרים מבית הלויות בסנהדריה להר המנוחות

האבלים: בעלה אינג'ינר אפרים פרי
המשפחות פרי, פריצקי בארץ
המשפחות סאק, לור מדרום אפריקה

לרפי זייפרט
משתתפים באבלך הכבד במות
אמך ז"ל
וידרו תעשיות מיזוג אויר בע"מ
עופר, מוטי, וצוות העובדים

למשפחת גינדי
אתכם באבלכם
על מותו הטרגי של
אברהם
מגרית בע"מ

למשפחת גינדי
אתכם באבלכם
על מותו של
אברהם
ברטר בע"מ

אבלים בהילקח יקירתנו
תמר (טרודה) גוגנהיים
צבי, אסתי, רעיה
והמשפחה
ההלויה תתקיים היום יום ראשון ב־4.00 אחה"צ מבית המנוחה שדרות ויצמן 29 קרית ביאליק לבית המנוחות צור־שלום
פרטים בטלפון 04-936544

חברת תמ"מ, מנהלי ועובדיה
אבלים במותו
בטרם עת של
יו"ר הדירקטוריון
אברהם גינדי
ז"ל

חלפה שנה מאז נפטר יקירנו
ד"ר יוחנן שורצמן ז"ל
מחר, יום שני, ב' בסיון תשמ"ו 9.6.86 נתייחד עם זכרו ונעלה לקברו בבית העלמין בקרית־שאול
נפגשים ליד השער בשעה 4 אחה"צ
המשפחה

אבלים וכואבים על מותו ללא עת של
אברהם גינדי ז"ל
יו"ר מועצת המנהלים של תמ"מ
ומשתתפים בצערה העמוק של המשפחה
יושבי ראש הדירקטוריונים וההנהלות של
אל על — נתיבי אויר לישראל בע"מ
תש"ת — תיירות ושרותי תעופה בע"מ

אזכרה וגילוי מצבה של בעלי, אבינו וסבנו היקר
יצחק ברכט ז"ל
תערך מחר יום שני ב' סיון תשמ"ו 9.6.86 בשעה 17.00 אחה"צ
בבית העלמין קרית שאול
נפגשים ליד השער
תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובעל פה.
המשפחה

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה
מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000, טלפון: 04-646475

מכרז למכירת מכוניות
מכרז מס' 1988

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי הרכב המשומשים הבאים:

הסעיף	שם הרכב	שנת הייצור	הסעיף	שם הרכב	שנת הייצור
1	פורד אסקורט נוסעים פרטית (עם מכשיר רדיו)	1979	12	טנדר דודג' W־200	1976
2	רום כרמל פרטי (דו־שימושי)	1978	13	טנדר דודג' W־200	1976
3	רום כרמל פרטי (דו־שימושי)	1978	14	טנדר דודג' W־200	1976
4	טנדר פיג'ו 404	1975	15	טנדר דודג' W־200	1976
5	טנדר פיג'ו 404 (ארגז סגור)	1976	16	קומנדקר דודג'	1977
6	טנדר פורד טרנזיט (מרכב סגור)	1977	17	קומנדקר דודג'	1977
7	טנדר פורד מסחרי	1977	18	משאית דודג' W־600 (עם מנוף)	1976
8	טנדר ג'יפ (ארגז סגור)	1976	19	משאית דודג' W־600 (עם מנוף)	1976
9	טנדר ג'יפ (ארגז סגור)	1977	20	משאית דודג' W־600 (עם מנוף)	1976
10	ג'יפ (רכב שדה)	1979	21	משאית דודג' W־600 (עם מנוף)	1976
11	טנדר דודג' W־200 (תא כפול)	1978	22	גרור (מק־צ'טוור)	1955

טפסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בחח"ב חיפה, טלפון: 04-646475 או ביחידת המכירות רח' החשמל 7 תל־אביב טלפון: 03-625036 בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצבת המכוניות.

המעונינים יוכלו לראות את המכוניות וגם לקבל את טפסי המכרז בחניון הרכב של חברת החשמל בתחנת הכח רדינג תל־אביב צפון, ולפנות למר עמי גלבוע. טלפון: 03-416202 משעה 9.00 בבוקר עד שעה 11.00 בימים ב', ג', ד'.

בתאריכים: 23.06.86, 24.06.86, 25.06.86
על המציע לצרף להצעתו המתאה בנקאית בשעור של 10% מערך הצעתו למכרז.
על ההצעות להגיע למשרדנו בחיפה במעטפות המיועדות לכך לא יאוחר מיום 3.7.1986 עד השעה 13.30.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

כלכלה ועסקים

קבלנים: משרד הבינוי מעכב הסיוע לענף

"משך חודשיים לא הצלחנו להיפגש עם לוי עד שגינדי התאבד" ★ דוברת המשרד: הטענות משוללות יסוד

מאת אריה לביא

בחוגי הקבלנים טוענים שמשרד הבינוי מעכב את הסיוע לענף הבנייה ובמיוחד את פתרון בעייתה של יזמות קיום לבישוח וכשי־רויות שבבעלות המוסדות הבלבליים של המרכז, שנקלעה לקשיים כספיים. מקורות בברכז הקבלנים טוענים שבמשך חודשיים בטרם התאבדותו של הקבלן אברהם גינדי החברה בדיון עם שר האוצר משה נסים.

במשרד הבינוי והשיכון דוחים בתוקף את טענות הקבלנים. לפיהן מעכב המשרד את הסיוע לענף. דוברת המשרד עליזה גונן מסרה כי בעיית הסיוע לענף, מטופלת בוע־דה משותפת למשרד האוצר ול־משרד הבינוי. היא מכחישה טענות שהושמעו ע"י קבלנים, לפיהן רמז מנכ"ל משרד הבינוי אלי נסף לקב־

שר הבינוי והשיכון דוד לוי ונשיא מרכז הקבלנים דוד שטרן (בפגישה קודמת): המתנה של חודשיים?

לא הצליחו להגיע לפגישה עם שר הבינוי והשיכון דוד לוי.

לטענת הקבלנים, רק ביום חמי־שי, לאחר שנודע על התאבדותו של גינדי, הצליחו לקבוע פגישה דחופה עם השר כדי להצביע על הבעיות של הענף, ובמיוחד על התמוטטותה הצפויה של חב' קידום, אם תידרש לממן השלמתן של קרוב ל־200 דירות של גינדי, שרוכשיהן היו בטוחים בה.

ביום חמישי אמנם נערכה פגישה בין שר הבינוי דוד לוי לבין נשיא מרכז הקבלנים דוד שטרן ובה הב־טיח לוי שיעלה את בעייתה של

לנים שהם לא רצויים במשרד הבינוי מאחר שהעבירו את בקשת הסיוע באמצעות משרד האוצר.

לדברי דוברת המשרד אין כל קושי לקבלנים להיפגש עם השר הבינוי. הפגישה בין השר לבין הקב־לנים היתה מתוכננת ליום שלישי (מחרתיים) אך עקב התאבדותו של גינדי הוקדמה. שר הבינוי והשיכון מודע לצורך לסייע לענף הבנייה ומטפל בנושא ללא הפסק. לדוגמה ציינה, שרק לפני ימים אחדים ביקש השר תוספת תקציבית של שני מי־ליון דולר על מנת לטפל בפרוייקט בנייה לערבים בחיפה.

סניפים בהשכרה במשביר לצרכן

מאת אברם צהר

כדי להתחרות ברשתות השיווק האחרות (ובעיקר בשקם), מקדיש המשביר לצרכן מאמצים להרחבת רשת הסניפים. אך המחסור המתמיד בהון עצמי והאשראי גורם לכך, שהנהלת המשביר נוקטת באחרונה אסטרטגיה עסקית שעל פיה שוב אין קונים סניפים חדשים אלא שוכרים.

יתרה מזו, חלק מההון הדרוש לפתיחת הסניפים השכורים ממומן מבניית נכסים שנקנו בעבר. כותי תריסר הסניפים החדשים שהנף המשביר לצרכן בשנה שעברה הוקמו כולם במבנים שכורים.

מבדיקת הנתונים העסקיים של המשביר מתברר, כי עלות "שכר הדירה" של הסניפים החדשים השכורים אינה עולה על כ־3.5% אחו־זים מהפדיון באותו סניף.

לדברי מנכ"ל המשביר לצרכן, שמואל אייל, העלות הממוצעת של מלאי התחלתי שיש לצייד בו סניף חדש היא כ־1.5 מיליון דולר. רווחים מהסניפים החדשים ראוים, לדבריו, בדרך כלל רק לאחר הרצה ארוכה ומייגעת שמשכה בין 3 ל־5 שנים, כך שהודות להימנעות מ־קניית המבנים (לרבות הקרקע), נותר די כסף לממן את ההשקעה במלאי ואת תקופת ההרצה הארוכה יחסית.

"דו פונט" תבחן שיתוף פעולה עם ישראל

מאת יהונתן שרמן

"דו פונט", חברת הענק האמריקאית הנמנית בין עשר החברות הגדולות בארה"ב, הרגה ממדיניותה המסור־תית והסכימה למנות נציג בכיר של החברה כדי לבחון אפשרות של שי־תוף פעולה בין החברה לחברות ישראליות.

"דו פונט", העוסקת בענף הכי־מיקלים, היא לא קיימה קשרים מסחריים עם ישראל, אבל בעקבות התערבותו של צ'ארלס ברונפמן, מראשי פרויקט כוח־המשימה, הסכימה הנהלת החברה לבחון אפשרויות של שיתוף פעולה עם ישראל.

משפחת ברונפמן היא בעלת המניות הגדולה ביותר ב"דו פונט". החזקה זו איפשרה לצ'ארלס בר־ונפמן לשכנע את הנהלת החברה לבחון תחילת פעילות מסחרית בישראל.

צים — מצב נזילות קשה

החברה הצליחה השנה לעבור מהפסד לרווח בזכות צמצום כח האדם, שחיקת השכר וירידת מחירי הדלק

דו"ח על דו"ח / חיים בן דוד

הכתב נמנה על סגל המורים בחוג לחשבונאות בבית הספר למינהל עסקים האוניברסיטה העברית ירושלים

צים, חברת הספנות הישראלית, מפרסמת עבור שנת 1985 דו"ח כספי המצביע על שיפור. מכור, בשנתיים האחרונות פרסמה החברה דו"חות כספיים שהצביעו על הפסדים ניכרים. החברה מפעילה יותר מ־60 אניות בשירותה, לא כולן בבעלותה, והן משמשות לייצוא מישראל וגם ליבוא אליה. השנה הצליחה החברה להתמודד עם משבר הספנות העולמי, ולצוף על פני המים.

השפל העמוק השורר בספנות העולמית מזה מספר שנים עדיין נמשך. במשק זה עדיין קיים עודף הצע של נפח להובלת מטען כללי, המוערך בכ־20–25 אחוז. וגורם להשבתה של חלק מהאניות. כ תוצאה מכך לא באות עליות במחירי ההובלה לידי ביטוי, גם אם מורגשת בחודשים מסויימים התאוששות מה.

צימצום והתייעלות

במשך 1985 ביצעה החברה 451 הפלגות, והובילה כ־6.5 מיליון טון, לא כולל ולק. כמות המטענים שה חברה הובילה קטנה בשנת הדו"ח בכ־15 אחוז ממה שהובלה בשנת 1984. ההפחתה בכמות המטענים גרמה לצימצום. בהכנסות החברה מהובלות בכ־5.3 אחוז. סך הכנסות החברה הכוללות הסתכמו בכ־706 מיליון דולר, לעומת כ־749 מיליון דולר בשנת 1984. הוצאות התפעול ועלות השרותים קטנו בשעור גדול יותר משיעור צימצום ההכנסות: הם ירדו בשיעור של כ־12 אחוז — מ־683 מיליון דולר בשנת 1984, ל־601 מיליון דולר בשנת 1985. השי־פור וההתייעלות נובעים מכך שהחברה צימצמה את פעילותה באזורי סחר אשר הצביעו על אי־כדאיות כלכלית. תרומת ההובלות הבינלאומיות להכנסות החברה, ה גיעה בשנת 1985 לשיעור של 60 אחוז, כמו בשנה שקדמה. מרכיבי ההוצאות התפעוליות מצביעים על כך שהחברה צמצמה הוצאותיה בשכר לעובדים במונחים דולריים בכ־23 אחוז. חלק מהצמצום נבע משחיקת השכר במשק, אבל החלק העיקרי נבע מצמצום בכח אדם. גם הוצאות התפעול הישירות, כמו שי־מוש בדלק ובשמנים, וירידת מחירי הדלק בעולם, השפיעו על צמצום העלויות.

צים תחבורתהבת שלה פועלות, כאמור, בעיקר בשוק הבינלאומי, ועסקאותיהן נקשרות רובן ככולן במטבע חוץ, בעיקר הדולר של ארה"ב. המערכת החשבונאית מנ־הלת בדולרים, ולכן נערכו הדו"חות הכספיים בדולרים, ובכלל זה גם דו"ח רווח והפסד.

בשנת 1985 הגיע הרווח התפעולי של החברה, לפני חישוב הוצאות הנהלה ומימון, לסך 105 מיליון דולר, לעומת 65.6 מיליון דולר בשנה הקודמת. הוצאות ההנהלה צו־מצמו במידה ניכרת, בשיעור של כ־27 אחוז. עקב אבילס בחברה הן עדיין הוצאות המימון, אשר הגיעו לסך 61.2 מיליון דולר, לעומת 45.4 מיליון דולר בשנה הקודמת. סך הרווח הנקי הכולל הסתכם ב־1.3 מיליון דולר בשנת הדו"ח, לעומת הפסד בסך של 45.3 מיליון דולר בשנת 1984.

מצב נזילות קשה

מצב הנזילות של צים לא השתפר בצורה מהותית, והוא עדיין מצביע על קשיי נזילות. עלויות המימון של החברה לא קטנו, ומהדו"ח הכספי עולה שלחברה התחייבויות גדולות. סך ההתחייבויות השוטפות מגיע ל־257 מיליון דולר. ואילו הרכוש השוטף מגיע לכדי 92 מי־ליון דולר. היינו יחס של הון החוזר של כ־0.36, לעומת יחס של 0.44 בשנה קודמת. סכום ההון החוזר השלילי היה בשנה קודמת 145 מיליון דולר, והוא גדל בשנת הדו"ח ל־165 מיליון דולר. ההתחייבויות לזמן ארוך מסתכמות ב־337 מיליון דולר. מתוך סכום זה, כ־161 מיליון דולר שתשלומם חל במשך השנתיים הקרובות. רוב התחייבויות החברה כולל חלוליות שוטפות העומדות לפרעון בדולרים. סכום החוב בדו־לרים הוא 351 מיליון דולר. התחייבויות במטבעות אחרים הם בסך 96 מיליון דולר.

נושי החברה צריכים בהחלט להיות מודאגים, למרות שצי האניות משועבד לטובתם. שווי צי האניות, לפי הערכת שמאי לצורכי ביטוח, ללא הציוד, הוא כ־297 מליון דולר. סביר להניח שהסכום כאמור, ב־מקרה של פירוק החברה, לא ימומש. זהו מחיר לצורכי ביטוח בלבד. הניסיון בענף הספנות הוא, שבמימוש מתקבלים סכומים הנמו־כים מהערכת הנכסים לצורכי ביטוח במידה ניכרת. אמנם לנושים יש שעבוד גם על רכושה הקבוע האחר של החברה, וכן יש להם ערבות מדינת ישראל בסך של כ־105 מליון דולר. אך למרות כל זאת, לנושים אין ביטחונות מלאים לאשראי שנ־תנו לחברת צים. ואין ספק שהחברה תזדקק בעתיד לעזרה, אם באמצעות סיבסוד ממשלתי או באמצעות הזכאים, אשר צריכים לגלות אורך רוח לגבי תשלום התחייבויותיה של צים, אם בהקטנת הריבית או בפרי־סת חובות. פה המקום לציין, כי כאשר חברה כלשהי מצויה בלחץ של מימוש נכסים מכיוון שאינה עומדת בהתחייבויותיה, תמיד צצות התחייבויות נוספות של החברה

שתנסים המבטחים לא הביאו בחשבון מראש, דבר המקטין את סכום החזור של החברה בשעת משבר.

חוות דעת רואי החשבון

בשנה האחרונה טענו מספר עתונאים ואחרים, כי רואי חשבון לא היו עירניים דיים כדי לציין בחוות הדעת שלהם את המצב הקשה של חברות שנקלעו למצב של נזילות קשה. בעניין זה יצויין כי רואי החשבון צריכים לדאוג לכך שהאינ־פורמציה המובאת בדו"חות הכספיים תהיה נאמנה ואמינה, תשקף את המצב הנכון והאמיתי של החברה. רואי חשבון אינם מפרשים דו"חות כספיים, והם צריכים לדאוג שיהיה בהם גילוי מלא ונאות בדו"ח הכספי של החברה, הן לצורכי בעלי המניות והן לצורכי הציבור הרחב, בנקים, נותני אשראי אחרים, ספקים, משקיעים פוטנציאליים, רשויות מס ועוד.

רואי החשבון של חברת צים מפנים בחוות דעתם את תשומת הלב של הקורא, כי הדו"חות הכספיים של החברה משקפים באופן נאות את מצב העסקים של צים. "כפוף לסיכום חיובי של הסדרי המימון". החברה מציינת בדו"ח הכספי שלה בבירור כי היא "נמצאת בשלבי טיפול מתקדמים להסדרי מימון, שיקטינו את החלויות השוט־פות לשנת 1986 של ההתחייבויות לזמן ארוך, ויאפשרו לחברה לעמוד בפרעון כלל התחייבויותיה בשנה זאת".

אין ספק שלאור זה הפניה של רואי החשבון אליה אף היא תואמת עקרונות גילוי ודיווח נאותים. בעייתה של חברת צים היא משכמ־תית בתחום המימון בעתיד. נטל התחייבויותיה השוטף הארוך־הטווח. פירוקו לפחות הוצאות ריבית של 50 מליון דולר לשנה. וזהו הוצאה כבדה בהתחשב בשפל הנמשך בשוק הספנות.

רואי החשבון מפנים את תשומת הלב בחוות דעתם גם לתביעה. שהו־גשה נגד החברה. בסך 5.7 מליון דולר. הנהלת החברה דוחה את התביעה, ולא הפרישה בספריה כל סכום בגינה.

הסיכויים לעתיד

חברת צים תזדקק להמשך התי־ייעלות בה החלה, על מנת שתוכל להמשיך בנסיבות הקיימות בשיפור תוצאותיה העסקיות. צי האניות של החברה אינו משוכלל דיו, ואם יחולו התפתחויות משמעותיות בענף ה ספנות, שידרשו אניות הציוד יותר מודרניים, אשר בנייתם דורשה הק־צעת משאבים נוספת, אין ספק שלא תהיה לכך השפעה חיובית על החברה, שהרי תוספת השקעות מגדילה את הזדקקותה לאשראי. מתן אשראי על־ידי ספקים או בנקים לצים, במצבה, כעבר לקוחי האשראי והחובות הקיימים, לבטח לא יינתן ללא ערבות ממשלה.

יתכן שבנסיבות הקיימות של מצב השפל הנימשך בספנות העול־מית, לא ידבו ההשקעות עקב עודף נפח ההובלה הקיים והימצאותן של אניות ללא תעסוקה מלאה. לכן, הסכנה מצד הדרוש הציוד איננה כה קרובה. אולם לגבי העתיד היא בהחלט קיימת. בינתיים, סביר להניח שהמיתון בהזמנת אניות חד־שות, ולכן המטרה העיקרית של חברת צים היא להמשיך ולהתייעל באמצעות הקטנת ההוצאות הכר־אליות בשיעור של 10 עד 15 אחוז לשנה. דבר שיבטיח לה לעמוד במשימותיה הקשות.

צים חברת השיט הישראלית בע"מ

נתונים מדו"ח כספי מאוחד ל־31 בדצמבר

במיליוני דולרים

	1985	1984
רכוש שוטף	91.7	117.1
התחייבויות שוטפות	257.1	261.6
צי האניות הציוד	448.4	494.5
נכסי דלא ניידי	14.6	15.4
הון (גרעון)	(24.3)	(26.7)
סך המאזן	571.2	638.2
נתונים תוצאתיים		
הכנסות מהפלגות ושירותים נלווים	706.2	749.0
הוצאות תפעוליות ועלות שרותים	601.0	683.4
הוצאות הנהלה וכלכליות	37.5	51.7
הוצאות מימון	61.2	45.4
רווח נקי (הפסד)	1.3	(45.3)

צים חברת השיט הישראלית בע"מ

התפלגות ההכנסות משירותים נלווים לפי אזורים מהם שולחו המטענים

במיליוני דולרים

	1985 באחוזים	1984 באחוזים
המזרח הרחוק	32.8	32.9
אירופה (כולל מדינות הים התיכון)	22.6	20.6
אמריקה	15.9	18.3
ישראל	12.1	11.6
אפריקה	5.3	5.0
שונות	11.3	11.6
	100.0	100.0

קרנות נאמנות מסתייגות מהמלצות ועדת שילוני

מאת יהודה שרוני

מנהלי קרנות הנאמנות מסתייגים מחלק מהמלצות ועדת שילוני. כך מתברר מסיכום הערותיהם ביחס לעבודת הוועדה, שנשלח לרשות לפני ימים אחדים. בדו"ח הוועדה שבראשה עמד יו"ר הרשות לניירות ערך אליעזר שילוני. כלולות המל־צות לחיזוק סמכות הפיקוח של הרשות, הגדלת אחריות הנאמנים כלפי הקרנות, והוספת הבדיות למנהלי הקרנות בדבר דרכי הניהול של הקרנות בעתיד.

מנהלי הקרנות קובלים על המצ־לצה להגביל את אפשרות ההשקעה של מנהל קרן ל־10 אחוז מהון המניות של תאגיד יחיד. מגבלה זו תפגע לדעתם בקרנות נאמנות בע־לות היקף נכסים גדול כמו לאומי פיא, שיאלצו לפזר את השקעותיהן ולהשקיע גם בניירות ערך שאינם בעלי איכות כלכלית סבירה. תמיהה נוספת מובעת ביחס להצעה להורות למנהלי הקרנות לוודא שלקוח בודד לא יהיה רשאי לרכוש יותר מ־5 אחוז מהתעודות הבנפקות בקרן נאמנות. לדעת מנהלי הקרנות, הוראה זו אינה ניתנת ליישום מכיוון שהתעודות אינן נמכרות ישירות על ידי הקרנות, אלה באמצעות סניפי הבנקים. עוד נטען כי ההוראה המתנה רישור קרנות הרכות בכך שחוקי נכסי הקרן יגיע יחד פרק זמן מסוים ל־2 מיליון דולר. ובמספר הלקוחות בקרן יגיע ל־500. תגרום לכך שלקוחות יהססו ל־השקיע בקרנות חדשות. גם ההוראה הבדו־בת קרן מהתמזגה בכוונת להשקיע לפחות 20 אחוז מההון בנכסים נד־לים, אינה לדעתם בת ביצוע, ותפגע ברמת התשואה של הקרנות המתמחות במניות.

המלצות ועדת שילוני משמשות בסיס לעבודת צוות בביהר האוצר הבודק בימים אלה את אופן יישום מסקנות ועדת בייסקי בנוגע לקר־נות הנאמנות. נראה כי בעקבות מסקנות הצוות, ודו"ח ועדת שילוני, תגובש התכנית הסופית של התי־קון לחוק.

כללים להגשת השגה או ערעור על שומה שהוצאה לך ע"י אגף מס הכנסה

נישום נכבד!

אגף מס הכנסה מנפיק כ־50,000 שומות מידי חודש.

לצערנו, לא את כל השומות ניתן לערוך בהתאם להצהרה ו/או בהסכמה.

אם ברצונך להשיג או לערער על השומה שהוצאה לך, להלן פרוט הדרכים העומדות לרשותך, בהתאם לסוג השומה שהוצאה לך.

א. שומה בהיעדר דו"ח או כאשר הדו"ח שהוגשת הוא סתמי (קוד שומה 04)

אתה זכאי להגיש לפקיד השומה כתב השגה מנומק תוך 30 יום מהוצאת השומה. להשגה עליך לצרף דו"ח שנתי על ההכנסה הכולל פירוט מלא של ההכנסה המוצהרת. לבירור השגתך תוזמן לדיון בפני מפקח מס הכנסה שאינו המפקח שערך את השומה.

ב. שומה שלא בהסכמתך (קוד שומה 03)

אתה זכאי להגיש לפקיד השומה כתב השגה מנומק תוך 30 יום מהוצאת השומה.

לבירור השגתך תוזמן לדיון בפני מפקח מס הכנסה שאינו המפקח שערך את השומה.

ג. שומה שנקבעה בצו (קוד שומה 09)

אתה זכאי לערער על שומה שנקבעה בצו, בפני בית המשפט המחוזי הפועל בתחום השיפוט של מקום מגוריך, תוך 30 יום מקבלת הצו.

אם נהלת פנקסים קבילים שלא נפסלו, חובת הראיה חלה על פקיד השומה ועליו להצדיק את החלטתו.

במקביל לפניה לבית המשפט, הינך רשאי לפנות לנציב מס הכנסה בבקשה לעיין מחדש בצו ולתקנו בהתחשב בנימוקים שתפרט בפנייתך.

פניה לנציב אינה מקנה זכות להארכת המועד להגשת ערעור לבית המשפט.

ד. טעות בשומה

נראה לך כי נפלה טעות בשומה - נא השב תשומת לבו של פקיד השומה, בכתב, לטעות.

בכל פניה הקפד לציין את שמך ואת מספר התיק שלך במס הכנסה

נציבות מס הכנסה/הסברה

אגודת אכסניות הנוער בישראל

בחסות משרד החינוך - אגף הנוער

למשפחות מטיילים וקבוצות המעוניינים בחופשת שבועות מהנה במחירים עממיים

נותרו מקומות באכסניות נוער הבאות:

★ צפת, טל. 069-31086. ★ קרית ענבים, טל. 02-342770.
★ עכו, טל. 04-911982. ★ עין־כרם, טל. 02-416282.
★ חיפה, טל. 04-531944. ★ באר־שבע, טל. 057-77444.
★ מעיין חרוד, טל. 065-31660. ★ מצפה רמון, טל. 057-88443.

בכל מקום שכדאי לטייל בו ישנה אכסניה שכדאי לשהות בה.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון וב־משרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי שבמחוז הגליל, טבריה. מופקד שינוי תכנית מתאר הנקרא תכנית מס' 5542 שינוי לתכנית מתאר מס' 2198 — שנוי יעוד לבניני צבור בשטח בנוי, כפר כנרא. ביחד עם התשריט המצורף אליו. אלה הם השטחים הכלולים בתכ־נית:

גוש 17573 חלקה 117.

עיקרי הוראות שנוי התכנית: ליעד שטח במרכז הכפר לבניני צבור עבור מועדון קשישים וקופת חולים. כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתו־חים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שבתחום התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז צפון

ר"ן באייר התשמ"ו
26.5.1986

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה — 31000

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור/אספקה/שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
13408	משענת ישרה עם תרמיל הברגה ואום מורכב
13414	מכסה תיבת הדקים למונה מפוליקרבונט שקוף
13420	כבלי נחושת
13421	כדורים מפיברגלס לאזהרת מטוסים
13424	כבלי נחושת
13426	אדני בטון
13431	מגיני כבל ותחתיות
13434	כבל טלפון פלסטי

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינה: 03.07.86

לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00–13.00 למח' חקר שווקים ומכרזים בכתובת הנ"ל חיפה. או בכתב לפי המען הרשום לעיל.
להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנתי לעוסק מאגף המכס. – הצעה ללא אישורים ברי תוקף – לא תובא לדיון.
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצוינים לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

שערי מטבע חוץ

6.6.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	מכירה	העברות והמחאות קניה	מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	מכירה	העברות והמחאות קניה	מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	מכירה	העברות והמחאות קניה	מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.46	1.53	1.4793	1.4977	1.46	1.52	1.4798	1.4982	1.46	1.53	1.4798	1.4984	1.4888	−0.0021
1 לי"ש	2.17	2.28	2.2056	2.2331	2.16	2.27	2.2034	2.2309	2.17	2.27	2.2100	2.2378	2.2198	−0.0013
1 מארק גרמני	0.64	0.67	0.6522	0.6604	0.64	0.67	0.6536	0.6618	0.64	0.67	0.6536	0.6618	0.6566	0.0042
1 פרנק צרפתי	0.20	0.21	0.2049	0.2074	0.20	0.21	0.2052	0.2077	0.20	0.21	0.2050	0.2076	0.2061	0.0011
1 גולדן הולנדי	0.57	0.60	0.5801	0.5873	0.57	0.60	0.5810	0.5882	0.57	0.60	0.5803	0.5876	0.5836	0.0036
1 פרנק שוויצרי	0.78	0.82	0.7885	0.7983	0.77	0.81	0.7884	0.7982	0.77	0.81	0.7885	0.7984	0.7940	0.0057
1 כתר שוודי	0.20	0.21	0.2040	0.2066	0.20	0.21	0.2038	0.2063	0.20	0.21	0.2037	0.2063	0.2048	0.0006
1 כתר נורבגי	0.19	0.20	0.1927	0.1951	0.19	0.20	0.1927	0.1951	0.18	0.20	0.1925	0.1949	0.1936	0.0009
1 כתר דני	0.17	0.18	0.1767	0.1789	0.17	0.18	0.1766	0.1788	0.17	0.18	0.1765	0.1787	0.1775	0.0011
1 מרק פיני	0.28	0.29	0.2828	0.2864	0.27	0.29	0.2827	0.2862	0.27	0.29	0.2823	0.2859	0.2843	0.0013
1 דולר קנדי	1.05	1.10	1.0627	1.0759	1.04	1.09	1.0636	1.0769	1.04	1.09	1.0630	1.0764	1.0697	−0.0046
1 דולר אוסטרלי	0.99	1.09	1.0362	1.0491	1.00	1.08	1.0368	1.0497	1.00	1.08	1.0365	1.0496	1.0430	−0.0056
1 ראנד דרא"פ	0.47	0.52	0.6065	0.6141	0.36	0.61	0.6067	0.6143	0.38	0.52	0.6037	0.6113	0.6086	−0.0071
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3198	0.3238	–	–	0.3202	0.3242	–	–	0.3200	0.3241	0.3216	0.0022
10 שילינג אוסטריים	0.92	0.96	0.9295	0.9411	0.91	0.96	0.9306	0.9422	0.91	0.96	0.9318	0.9435	0.9342	0.0061
1000 לירות איטלקיות	0.94	0.99	0.9522	0.9641	0.93	0.99	0.9536	0.9654	0.93	0.99	0.9525	0.9645	0.9580	0.0057
100 ינים יפאניים	0.86	0.89	0.8666	0.8774	0.85	0.89	0.8649	0.8756	0.85	0.89	0.8653	0.8762	0.8715	0.0038

חדש! ללקוחות בנק הפועלים

פת"מ ECU

מסלול הפקדה חדשני
המעניק הצמדה מלאה לסל המטבעות האירופי

עכשיו, לראשונה, לרשותך פת"מ ECU - מסלול הפקדה חדשני, המבטיח הצמדה ל־ECU, שהיא יחידת המטבע של השוק האירופי המשותף. **בפת"מ ECU** אתה נהנה, בתום 12 חודש, מהצמדה מלאה לסל המטבעות האירופי וכן מריבית צמודה במט"ח.

תיירים, עולים חדשים, בעלי פטור ותושבים יוכלו מעתה ליהנות מאפשרויות הפקדה חדשות בפת"ח ECU.

המפקידים עכשיו נהנים מתנאים מיוחדים לתקופה מוגבלת.

פרטים מלאים על פת"מ ECU, פת"ח ECU ועל מגוון הפעולות הנוספות שניתן לבצע במטבע ה־ECU - בכל אחד מסניפי בנק הפועלים.

שרות כמו שצריך

שרות השקעות מקיף

בנק הפועלים בע"מ

עובד ומעביד / חיים ברנזון

ההסכם קיבוצי תפס למרות המעמד המיוחד

בית הדין הארצי לעבודה קיבל תביעה של קבוצת מאבטחים בחברת שירותי תעופה בע"מ, כי אף שנת־קבלו לעבודה במעמד מיוחד וב־חתמו עמם חוזים אישיים, חל עליהם ההסכם הקיבוצי בחברה הנ"ל.

סעיף 6 להסכם הקיבוצי בחברת שירותי תעופה בע"מ קבע כך:

"הסכם זה חל על כל עובדי החברה, כולל העובדים המועסקים באופן שמני על סמך התקשרות שנעשתה בכתב, להוציא עובדים ארעיים, עובדים בבידים ועובדים המכהנים בתפקידים הדורשים מומ־חיות מיוחדת וכן בתפקידים הנ־קבעים ע"י החברה כסודיים".

בית הדין הארצי לעבודה קבע את הממצאים וההלכות הבאות:

★ עצם הוצאת עובדים או סוגי עוב־דים מתחולת היקפו של הסכם קיבוצי הוא פרי לגיטימי של משא ומתן קיבוצי, ואינו נוגד את תקנת הציבור. בית הדין לעבודה לא יתערב בד"כ בתוכנם של הסכמים קיבוציים.

★ מעביד הטוען שסוג מסוים של עובדים הוצא מתחולת ההסכם, עליו יוטל להוכיח את היוצא מן הכלל.

★ בעניין זה לא ניתן להתבסס על החוזה האישי עם העובד. לא הוראו־תיו הן הקובעות, אלא הוראות ההסכם הקיבוצי.

★ עם המאבטחים נקשר חוזה אישי לתקופה קצובה של שנה. לפיכך לא ניתן ולו באופן דחוק, לסווגם כ"עובד ארעי", המוגדר בד"כ כמי שבינו לבין המעביד נוצרים קשרי עבודה מקריים המתחדשים לפרקים והבאים מיד לידי סיום וחוזר חלילה.

★ תפקיד המאבטח דורש רקע צבאי וקרבי, אך החברה לא הוכיחה כי התפקיד דורש מומחיות מיוחדת במובן המקובל בחיי היום־יום.

★ החברה לא הוכיחה כי נקבע בחברה זו או במסלה, כי תפקיד מאבטח הוא סודי. אף שאין חובה מוחלטת שהחלטה כאמור תהיה בכתב דווקא, לא הוכח אפילו שהיתה קביעה אחרת ברורה ומ־משמעית ומספציפית שתפקיד המ־אבטחים הוא סודי.

★ הצהרה כללית לשמירת סודיות חלה על כל עובדי ציבור ואין בה ללמד שהתפקיד הוא "סודי" במובן ההסכם הקיבוצי. (דיון מ"ה 3־112).

הכזא من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

מוסר השכל: היה נאמן ל"בוס"

פרשת ראש השב"כ היא עלילה שבה מהלך העניינים ידוע וחוזר על עצמו, וזה שמשתנה הוא רק האנשים הממלאים את התפקידים השונים. עלילה זו התרחשה בווארי־אציות שונות בפרשת לבון, בפרשת כפר קאסם, פרשת דוד ינאי, בפרשת תיק אפרסק, ובפרשת דו"ח ולד. ואלה הם עיקריה: אדם או גוף ממלכתי בכיר מבצעים עבירה כלשהי או מחדל הגורם נזק למדינה. נוצר מצב אבסורדי שבו מבצע העבירה ממשיך לבצע את תפקידו ואילו נגד החושפים לא נו־קטים שום אמצעים, שכן לגורמים האחראים ידוע שלתלונתם יש יסוד. כעבור כמה ניסיונות לפתרון הפ־רשה בדלתיים סגורות העניין מת־פוצץ ויוצא לציבור. שכן למערכת אין דרך להתגבר על הבעיה שנוצרה: השלטון מגן בדרך כלל על הבכיר, שכן מעשהו או מחדלו הם בסופו של דבר באחריותו של המימשל, והמימשל אף פעם לא יהיה מוכן להודות שהיה פגם בתפקודו. ואילו חושפי הפרשה הם בעיני המימשל "עושי גליה" מיותרים.

עם הפיכת הבעיה לציבורית נוצרים שני מחנות: האחד נותן גיבוי מלא לבכיר, מפרט את מגילת זכויו־תיו, טוען שביטחון המדינה קודם לחוק, טוען שלא גורם הפרשה מביא נזק למדינה אלא חשיפתו, משמיץ את חושפי הפרשה על בסיס לא רלוונטי ומכנה את המגינים עליהם "יפי נפש". המחנה השני נותן גיבוי לחושפים, טוען שהחוק והדמוקרטיה הם הערך העליון, מתעלם מהאנשים ומתייחס לנושא לגופו. אם לשפוט לפי העבר הרי המחנה הראשון מנצח (והיכן נמצאים היום דוד ניב, הרצל שפיר, דוד ינאי ואחרים?).

מוסר השכל: מה שקובע הוא לא הנאמנות למדינה ולחוקיה אלא הנ־אמנות ל"בוס": היה נאמן לבוס והצלחת. גלה נאמנות למדינה — יזרקו אותך לכלבים.

ד"ר אהוד פינקלשטיין
תל־אביב

"תלמיד ישיבה המקורב למחתרות"

למחרת מינויו של היועץ המש־פטי החדש, כתב עליו "הארץ": "יוסף חריש: תלמיד ישיבה המקורב למחתרות". האסוציאציה הישירה היתה: קבוצות מושאי הצעת החוק נגד נוגעות נפשעת, וחלציהם הטרוריסטים שכבר הורשעו — שולטים בכיפה, ואיש שלהם, עד עתה מוסווה בגלימת שופט בכיר, יעמוד בראש השירותים המשפטיים הממשלתיים.

אף כי מקצוע העיתונאות שלי חיסן אותי מפני הלם, אודה בהודתי: ואמנם התאוששתי, בלומדי מתוך גוף הכתבה, כי לגבי "מחתרות" מדובר בתקופת מאבקנו מלפני כ־40 שנה.

ג'יימס יעקב רוזנטל
ירושלים

חיסכון בתאורת־דרכים

יפעת נבו כתבה ("הארץ" 29.5) כי "מע"צ תפסיק תאורת דרכים בעיקר בצמתים לא מרומזרים".

מע"צ החליטה להפסיק את תאורת הכבישים הבין־עירוניים החל משעת חצות — למעט בצמתים מרומזרים, מתוך הצורך לחסוך כמ־קום שאפשר, ולהשקיע יותר ב־ענייני בטיחות חיוניים. ההחלטה התבססה על כך, שנפחי התנועה מצטמצמים בעשרות אחוזים החל מחצות הלילה.

לא הוכח שבכבישים לא מוארים מוצאות עד עלות השחר יש יותר תאונות דרכים מבכבישים מוארים. הדבר הוכח גם בשטחים עירוניים, שבהם נהוג להחשיך רחובות בשעות המאוחרות של הלילה.

דני רייס
דובר מע"צ
ירושלים

מוותרים על התרומות

מקרן העזבונות של יד האפוטרו־פוס הכללי, הקציבו לנו סכום של אלף שקלים חדשים לטובת תלמי־דים נזקקים, לסיוע בהלבשה וה־נעלה שאנו מחלקים מדי שנה, לקראת החגים.

השנה בגלל המצוקה הכלכלית, החלטנו לוותר על התרומה הנדיבה, ובמכתב ששלחנו למשרד העבודה והרווחה הודענו כי מעתה ננהל בדבקות את פעולותינו מתוך מגמה שלא להיות סמוכים על שולחן הממשלה. העירייה או המועצה הדתית, תשתדל לפתור את בעיו־תינו בכוחות עצמנו. בכך אולי נשמש דוגמה לקהילות אחרות ללכת בעקבותינו. ולמען יידעו שלא כל הדתיים עומדים בתור לבקש נדבות מקופת הממשלה.

אברהם חצרוני
נשיא בית הכנסת הגדול, תל אביב
תל אביב

כנסים בין־לאומיים: חלק מהמקצוע

ברשימתו "העגוגות שנת השב־תון" ("הארץ" 23.5), קובע זאב יפת בפסקנות, כי בקשר להשתתפות בכנסים בין־לאומיים, "המצב הרבה יותר חמור וגובל לא פעם במעשי שחיתות גלויים".

חבר סגל במוסד אקדמי, הרוצה בקידום (וזהו תהליך הנמשך בממ־וצע כ־20 שנה לאחר קבלת הד־וקטורט), חייב להרצות בכנסים בין־לאומיים ולהיות מוכר בקהילייה הבין־לאומית במקצועו. העלאתו בדרגה לא תצא לפועל, ללא מכתבי המלצה ממדענים ידועים בעולם; אלה מכירים אותו בעיקר מהרצאו־תיו ומפגישות אתו בכנסים.

כדי למשוך כספים מקרן ההש־תלמות, על חבר הסגל לקבל אישור מההנהלה האקדמית של המוסד, הניתן לאחר שהוא מגיש מסמכים המעידים על השתתפותו בכנסים. עם שובו עליו להגיש דו"ח כספי מפורט, בצירוף קבלות על הכספים שהוציא, ולהחזיר את העודף.

לפי נסיוני, שאינו קטן, אין חברי הסגל של המוסדות להשכלה גבוהה מנצלים את קרנות ההשתלמות. יוצאים למסעות תענוגות. הם עוס־קים במקצועם, וזהו חלק בלתי נפרד וחיוני של עבודתם המק־צועית.

פרופ' י. תמנת
הטכניון, חיפה

יוצרי המצפה, האחים קדמני

במאמרה "גודר שותקים חוצה אוקיינוס" ("הארץ" 23.5), כותבת טלי סקלר על מבצע העברת המצפה התת־ימי מחיפה לאי נואמו שלחופי מיאמי־ביץ'. סקלר סקרה בצורה מסקרנת ביותר את המבצע, אך את העיקר שבעניין לא. הזכירה את יוצרי המצפה האדיר הזה, הלא הם האחים קדמני.

ח"כ זיידאן עטשי
הכנסת, ירושלים

קולנוע / רחל גורדין

מישל בוז'נה, רונלד ז'ירו והתינוק: תגובה אנושית ל"סכמה האינפנטילית"

אשת קריירה וגברים אימהיים

"שלושה רווקים ותינוק", קולנוע דיזנגוף 2, ת"א.

פנים עגולים, עיניים גדולות, חוטם פחוס וקול דק — זו "הסכמה האינפנטילית", המעוררת את ה־אינסטינקט של ההורה בכל בעלי־החיים. בעלי־חיים מגיבים ל"סכמה האינפנטילית" גם כאשר הגור אינו ממינם. קהל אנשי הצופה בתמונה של גור כלשהו, יהיו זה כלבלב, חתלתול, או קופיף פעוט, מגיב בדרך־כלל באנחות התפעלות, מלווה בקריאה הבלתי־רצונית "איזה מת־וק". הסרט "שלושה רווקים ותי־נוק", מטפל בתגובה האנושית ל"סכמה האינפנטילית", וגם משת־מש בה כדי לרכוש את אהדת הקהל. מאחר שתגובה זו מעוגנת עמוק באינסטינקט, אין להתפלא שהסרט זכה להצלחה קופתית כה גדולה בצרפת.

הגורם לתגובה זו ב"שלושה רווקים ותינוק" הוא תינוקת פעוטה, שננטשה על סף דירתם של שלושה רווקים צעירים בפריז. הרווקים, הנ־הנים מחיי הוללות ומסרבים לאחוז בדירתם אשה למשך יותר מלילה אחד, "זוכים" בתינוקת לתקופה של חצי שנה, ונופלים שבי בקסמה. כאשר היא נלקחת חזרה על־ידי אמה, הם מרגישים כי יחד עם החי־תולים, הבכיות, הטיפול היום־יומי, אבד להם גם טעם החיים. סיפור עלילה משני, על הובלת סמים ונ־סיון להערים על המשטרה, מספק לסרט קומדיה של טעויות. אך עיקר פנייתו לצופה מבוססת על הבעיה המוחלטת של שלושה הגברים הקשוחים בפני הרכות וחוסר־האונים של הגור הפעוט.

הבימאית וכותבת התסריט, קולין סרו, רואה ב"שלושה רווקים ותי־נוק" סרט המבטא הלכי רוח של תקופה. גם הגברים וגם הנשים נמצאים עתה, לדעתה, בתהליך של תמורה וניגודים. "נסתיים עידן האשה המשוחררת, הסגורה והקשוחה", היא אומרת. "אדרבא, להו־דות שלא רוצים להיות לבד פירושו להיות עוד יותר חופשי". האם הצע־ירה בסרט משאירה את התינוקת ללא אמהות. למי שאמור להיות אביה, יוצאת לשישה חודשים לארה"ב כדי לטפח את הקריירה שלה. לכאורה — סרט לגברים, המציג את האם באור שלילי, וטוען כי ה"אמהות" לא נועדה לנשים בלבד.

בפועל — אין ספק כי הנהנות העיקריות מן הסרט הן הנשים בקהל. "שלושה רווקים ותינוק" חושף את חוסר־האונים של שלושת הרווקים, כשהם נאלצים לטפל במשך שישה חודשים תפקיד המבו־צע על־ידי נשים יום־יום במשך שנים. הגמלוניות שבה הם אוחזים בתינוקת ומבצעים את הפעולות הפשוטות ביותר, בוודאי תשעשע ותרנין את ליבן של נשים רבות. ואילו הראתם, לבסוף, כי הלידה וגידול הילדים הם טעם החיים, כמוה כהודאה מורצת בעובדה שקרן השפע מצויה בידי הנשים. זה מה שקורה, כשבימאית מחליטה פתאום להיות סניגורית של המין הגברי.

הקומדיה של קולין סרו בנויה היטב. היא אינה מיועדת להצדיק ממש, אלא לשעשע ולבדר. המרגנה העיקרי — שהכל בה סובב סביב אותו עיקרון. שלושה השחקנים (רו־לנד ז'ירו, מישל בוז'נה ואנדרה דו־סולייה) מגלמים דמויות חביבות אך גם נלעגות במקצת. ואילו התינוקת ממלאת את התפקיד שנועד מאז ומ־עולם לילדים ולכלבלבים בסרטים, כלומר: גונבת את ההצגה.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 8
קלאוס טנשטדט
מנצח
גדעון קרמר
כנר
בתכנית מיצירות: בטהובן, שניטקה, בראהמס
חיפה. אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה 1: יום א', 8.6.86
סדרה 2: יום ב', 9.6.86
סדרה 3: יום ג', 10.6.86

פילוקלסיקה
קונצרט מס' 5
סטנלי ספרבר
מנצח
המקהלה הלאומית רינת
גדעון קרמר
מנצח וכנר
התכנית:
שוברט: רונדו ופולונז לכינור ולתזמורת
פרטה: "לוח חלק"
בוקסטהודה: "מגניפיקט"
סטרווינסקי: מצבה לזכר ג'זואלדו
בראהמס: "נני"
תל־אביב, היכל התרבות
יום ד', 11.6.86, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 10
ג'וזפה סינופולי
מנצח
קריסטיאן צימרמן
פסנתרן
התכנית
סינופולי: "בשביל. ספר אורות ונציה"
בטהובן: קונצ'רטו לפסנתר מס' 3
בראהמס: סימפוניה מס' 4
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 1: יום א', 15.6.86
סדרה 2: יום ג', 17.6.86
סדרה 3: מוצ"ש, 21.6.86 (בשעה 9 בערב)
סדרה 4: יום א', 22.6.86
סדרה 5: יום ב', 23.6.86

קונצרט למנויים מס' 9
ג'וזפה סינופולי
מנצח
קריסטיאן צימרמן
פסנתרן
התכנית כמו בתל־אביב סדרות 1־5
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה 1: יום ה', 19.6.86
סדרה 2: יום ד', 18.6.86

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 8.6
תיאטרון הבימה
התגנבות יחידים: 17.30
הפרדייס: 20.30
רפליקה —
מוזיאון ת"א, רובינשטיין: 20.30
החוזה — בת' ירושלים: 20.30
התיאטרון הקאמרי
חוות החיות: — 20.30
הקן — בצוותא: 20.30

הארץ ממליץ

תל אביב

יתומים אמודים (פאר) — הנושא של גילוי עריות בין אח ואחות בוגרים, מטופל יפה ובעדינות בסרט הונגרי זה, שבויים ע"י זולט קודי קובאץ'. משחק יפה של לילי מונורי בתפקיד האחות.

הסיפור האמיתי (גורדון) — זוועות המשטר הצבאי של ה"חונ־טה" בארגנטינה בשנות השבעים, נחשפות דרך סיפורה האישי של מורה להיסטוריה, המגלה בהדרגה את האמת על עצמה ועל העולם בו היא חיה. משחק מצוין של כל המשתתפים, ובימוי טוב, בסרט פוליטי רב עוצמה, שזכה בפרס ה"אוסקר" כסרט הזר הטוב ביותר.

זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שבויים ע"י סידני פולק כרד־מנסה הוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרהיב את הלב.

סיפורה של אגנס (סטודיו) — סרטו של הבימאי נורמן ג'ואיסון מבוסס על המחזה "אגנס של האלו־הים" ועוסק בנזירה שנכנסה להריון ובמאבק בין מדע ודת. שלוש שח־קניות טובות: אן בנקרופט, ג'יין פונדה ומג טילי.

שיגעון של לילה — (גת) — במשך לילה אחד ברובע המהול בניו־יורק עובר גיבור הסרט מעמדה של תייר למצב קיומי של חיה נרדפת. קומדיה שחורה, סוריאליסטית, בבי־מויו של מרטין סקורסזה.

נשיקת אשת העכביש (דיזנגוף 1) — ההומוסקסואל בגיל העמידה והמהפכן, סגפני כלואים בתא אחד בבית־סוהר בדרום אמריקה. ביים הקטור בבנקו ("פיקסוטה"). ויליאם הארט זכה בפרס ה"אוסקר" על משחקו בסרט זה.

ראן (דיזנגוף 2) — סירטו של אקירה קורוסאווה מציג אגדה יפנית עפ"י "המלך ליר" באיכויות אסתטיות יפהפיות.

שלושה רווקים ותינוק (דיזנגוף 3) — שלושה בחורים צעירים נאלצים לטפל בתינוק ומתאהבים ב"אבהות". סרט חביב ללא יומרות.

ירושלים

זכרונות מאפריקה (כפיר) — ראה שחף ת"א.

נשיקת אשת העכביש (מיטשל) — ראה דיזנגוף 1) ת"א.

חיפה

שיגעון של לילה (רב גת) — ראה גת ת"א.

נשיקת אשת העכביש (שביט) — ראה דיזנגוף 1 ת"א.

סיפורה של אגנס (פאר) — ראה סטודיו ת"א.

תזמורת סימפונית חיפה
HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA
מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר
קונצרט למנויים מס' 9
מנצח: סטנלי ספרבר
סולנית: נטשה טדסון (כינור)
מרי אבן־אור — אד אינפיניטום
שוברט — סימפוניה מס' 2
רחמנינוב — קונצ'רטו לפסנתר מס' 3.
מוצ"ש ה־14.6.86 בית נגלר קרית חיים בשעה 21.00
יום א' ה־15.6.86 אודיטוריום חיפה בשעה 20.30
יום ב' ה־16.6.86 אודיטוריום חיפה בשעה 20.00
יום ד' ה־18.6.86 אולם יוסף קיבוץ עברון בשעה 21.00
נמשכת מכירת כרטיסי מנוי לעונת הקונצרטים הבאה.
פרטים במשרדי התזמורת: רח' פבזנר 50 טל: 660741־04, 641973־04 ימים א'—ה' בשעות 08.30—18.00, יום ו' 08—12.30, בית נגלר קרית חיים.

פסטיבל ישראל מציג – אירועי אביב 1986
BASLER BALLETT בלט בזל
GISELLE ג'יזל

הפקה בימתית מלאה
110 משתתפים ■ תפאורה ותלבושות מרהיבות
נגנים מהתזמורת הסימפונית ירושלים
במסגרת פסטיבל ישראל — ירושלים
הופעה אחת נוספת — לפי דרישות הקהל — בירושלים
"בנייני־האומה" – יום ג' 10.6 בשעה 21.00
ירושלים "בנייני האומה" יום ב' 9.6 ב־9.00 בערב
הופעה חגיגית בנוכחות נשיא המדינה מר חיים הרצוג
יום ד' 11.6 ב־9.00 בערב
תל־אביב "היכל־התרבות" יום ה' 12.6 ערב חג השבועות ב־3.30 אחה"צ
הופעה חגיגית בנוכחות מ"מ ראש ממשלה ושר החוץ מר יצחק שמיר
מוצ"ש 14.6 ב־9.00 בערב
כרטיסים: בהסתדרות העובדים הלאומית, רח' שפרינצק 23 ת"א קומה ג' ובסניפים בגוש דן. ההכנסות קודש לקרן מילגות לסטודנטים.
כרטיסים: בירושלים: "קלעים" 240896, בתל אביב: "הדרן" 248787, 444725 ובשאר משרדי הכרטיסים בחוצות הארץ

נוער מוסיקלי בישראל
היכל התרבות, תל־אביב
מחנה הנוער המוסיקלי
כפר הנוער מאיר שפייה
19—3 לאוגוסט 1986
בהדרכה: פרופ' חיים אלכסנדר, ורה וידמן, ד"ר מאיר ויזל, ד"ר אורי טפליץ, ד"ר עמנואל קרסובסקי, יצחק רשקובסקי, פרופ' לאון וסוזן שידלובסקי, אהרון שפי.
נותרו עדיין מקומות בכלי נשיפה.
כלי קשת וכלי פריטה.
פרטים במשרדנו.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "דרום השרון"
טל' 052־448431

פרסום שימוש חורג עפ"י הוראות ס' 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה דרום השרון בקשה לשימוש חורג בתיק הבניה מס' ר"מ/90/46 בגוש 7677 חלקה 27 ישוב גן — חיים.

שם המבקש: ברדשר (כימיקלים) בע"מ

מהות החריגה: בניין קיים המשמש לאיחסון, אריזה לחומרי הדברה, משר־דים וסככת חניה. כל המעוניינים, אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע בבניינים או בנכסים הנ"ל, שהתוכנית במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדות לתוכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

א. רוזצקי
יו"ר הועדה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מחוז התכנון מקומי נצרת
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באי־שור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מתאר הנקרא: תכנית מס' 3786 שינוי לתכנית מתאר מספר 50/42/RP חלוקת מגרשים לבניה, בנצרת. שהודעה על הפקדתה ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2729 מיום י"ח תמוז התשמ"א (20.7.81) עמוד 2236.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכ־נית: גוש 16544 חלקה 12.

עיקרי מטרת שנוי התכנית: חלוקת השטח למגרשי בניה וקביעת יעודים.

השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שבעיריית נצרת. וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

עמרם קלעג'
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון
י"ז באייר התשמ"ו
26.5.1986

CP זמרי קאמרן
"קול המקהלות" - קונצרט סיום העונה
המקהלה הקאמרית ההולנדית
מנצח: ג'והן אולדיס
יצירות מאת: ברהמס, מאהלר, אשר, ליגטי, פולנק, ברוקנר, ראוול.
כפ"ס: יום ב' 23.6 בשעה 20.30, אודיטוריום בית ספיר.
ת"א (סדרה 1): יום ג' 24.6 בשעה 20.30, מוזיאון ת"א.
ת"א (סדרה 2): יום ד' 25.6 בשעה 20.30, מוזיאון ת"א.
י—ם: מוצ"ש 28.6 בשעה 21.00, אולם "הנרי קראון".
ב"ש: יום ה' 26.6 בשעה 20.30, אולם הקונסרבטוריון.
כרטיסים: זמרי קאמרן, אבן גבירול 22, ת"א, טל. 03־210610 218769 ובקופות האולמות.
הקונצרטים באדיבות התזמורת הקאמרית הישראלית
רכוש מנוי
לקול העונה
בסדרת "קול המקהלות"
86/87
6 קונצרטים עם מקהלת ה־SIXTEEN, המקהלה האיסלנדית, ה"סקולרס" וזמרי קאמרן
מבצע חידוש מנויים מיוחד עד 15.6.86
ת"א וב"ש: זמרי קאמרן, אבן גבירול 22, ת"א 64735 טל. 03־210610, 218769.
י—ם: תיאטרון י—ם, טל. 02־667167.
כפ"ס: בית ספיר (חדר 151) רח' ירושלים. טל. 052־28621.
הצטרף למנויי "קול המקהלות"!

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
תהלים קה־קו	כלים כד, כה
דף יומי	**הלכה יומית**
תענ' כ	קד' ס"ח קס, רס

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים:
מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבקר בחתות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
טבריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—6.00
טלפונים: 03־433300, 03־433500
"שקם" — שירות רפואי לקט
עזרת ביקורי בית של רופאים מוסמכים לילדים ותינוקות בשעות 24—19
טל' 03־7549111 "שקט" קוד מנוי 222
עז"ן — עזרה ראשונה נוסעת (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 261111, 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר יעקב 08־223958

מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819.
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורי לחץ
מכונה "מעגלים"
א' ד'־ה 11.00—13.00
ב' ו'־ד' 16.00—18.00
טל. 220031
רח' כאטו 13 תל־אביב

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב, דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המשביר טל' 294869, 285822—03. המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00 שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הנמל 26, קומה ב', טל' 04־523—566. שעות הקבלה כל יום 20.00—23.00.

ער"ן - שירות ראשוני ביד (24 שעות ביממה, כולל שבתות וחגים): ירושלים, מוקד יום 669531, 660585, מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכבי ב"ד. תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898, מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכבי ב"ד.

יד ביד - אוזן קשבת לילה ולהורים
תל אביב - לילך 226027 24 ש' ביממה לנוער, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00. חיפה ונהריה — 229488 מ־20.00—11.00.

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
הדסה ע"כ — (ילדים, אורטופדית, עיניים, אא"ג)
ביקור חולים — (כירורגית)
שערי צדק — (פנימית)
הדסה ה"צ — (נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
לב העיר אחד העם 69 613862
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 225142
ירושלים
הנבע הצרפתית ההגנה 23 ב. מסחרי 810955
חיפה
יבנה אבן סינא 7 672288
חולון
אהרון הפיץ 52 889153
בת ים
קופ"ח עין יהב 2 884854
רמת גן
רמת יצחק שד' ירושלים 96 277306
נתניה
קופ"ח כללית ברודצקי 31 91123
פתח תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות
הרכן סמטת מודיעין ק. מוצקין 715136

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' 17.00—20.00. בוגרשוב 66 ת"א, טל' 281226. חיפה: ימים א' ד' 16.00—19.00 רח' הטשרוס 14 טל' 381520.

מרכזי מידע — אגד
03־432777 04־549121
02־528231—2

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 בית קטן — דראמה
18.20 מישהו־משהו — סרט הנפשה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) הענק המרהים
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 עד פופ — מגאזין לפופ ובידור
21.00 מבט לחדשות
21.30 קין והבל — דראמה
22.20 סוף ציטוט
23.00 מלוא הבית — סדרה משעשעת
23.30 גביע העולם בכדורגל, מכסיקו 1986 — תקציר המשחק גרמניה—סקוטלנד
00.05 פסוקו של יום חדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 תלמוד
08.40 מסך לספרות (יסודי)
09.00 אנגלית ד'
09.20 השעה שלנו — הענק ונגו
10.10 אנגלית ו'
10.30 פרפר נחמד
11.00 השכן ה'
11.15 צפרדית
11.30 [illegible] ה'־י' — סין — ארץ [illegible]
12.00 ספרות (על יסודי)
13.25 אנגלית ס'
13.00 אנגלית י'
14.00 מעשי יסוד ביהדות — מקומו של ספר התורה
14.20 מתנת הנביא קודם כאת או. הנרי
14.35 [illegible]
15.00 האוניברסיטה הפתוחה — [illegible] — "הדרמה" — [illegible] משחק את שייקספיר
16.00 רחוב סומסום
16.30 החבורה של מרפי
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 אמנים באולפן
13.00 קונצרט צהרים
15.05 החידון המוסיקלי
16.00 קונצרט מנחה
18.30 מוסיקה ליום ראשון
20.05 ערב טוב — טוקטה: סונטה ברה לצ'לו ופסנתר אופ. 3 מס' 6 ע. כהן/מ. פארסונס
20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי — רביעיית ברגרים — בטהובן: רביעייה מס' 3 ברה מאז'ור, אופ. 18 מס' 3; מוצארט: חמישייה ברה מאז'ור ק. 515 (עם הלפרין כריסט — ויולה שנייה); שוברט: רביעייה ברה מינור, מס' 810 ("המוות והעלמה")
23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק — פסטיבאל ישראל—ירושלים 1986 — אנסמבל ואגנס פרונטאנו — צרפת הקלטה מקונצרט שנערך ב־2.6.86 בכנסיית דורמיציון מוסיקה ליטורגית מן המאות ה־6 עד ה־13

רשת א'

12.05 בעקבות הכתוב
14.06 לכל הלבן ולכל המתעניין
15.30 עולם המדע
16.05 בנגי, רלי וכל השאר — לילה במחלת־סבתא
17.20 האוניברסיטה המשודרת — "המלחמה האלג'ירית"
18.06 מנחה ערב — הווי דתי ומסורת
18.50 פרקי היום בתנ"ך
19.05 במשבצת ישראל
19.30 שידורים לעולים
22.05 [illegible] — "קונפליקטים" — הפער או הפער בין הורים לילדים בגיל ההתבגרות

רשת ב'

14.06 יש עניין
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים ושיעורים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים
18.06 מסיבת עיתונאים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל — עניינים יהודיים בעולם
20.05 אומר בשבחון — פרקי־הגות ספרדיים
22.05 תזמורת כלי־נשיפה — "אנו שרים לך, ארץ־ציון וירושלים"
23.05 צלצול שליטי — פסטיבאל ישר־אל—ירושלים — שידור חי מתיאטרון ירושלים
00.10 יומן ספורט
00.20 המסך צלצול שליטי

רשת ג'

18.06 בצעד המצעדים הלועזיים
21.05 אדום עתיק — שירים שלא [illegible]
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

16.05 רדיו ספורט — מגאזין ספורט
17.00 יומן גלי־צה"ל
17.30 כוונות — ענייני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.40 בשירי הלהקות הצבאיות
19.05 בה יש
20.05 זה קורה — מגאזין מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — [illegible]
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 לילה לילה
23.55 שיחת חצות — עם העיתונאי [illegible]
00.05 יומן פסטיבאל ישראל 86 — ביקורות וכתבות
00.15 ציפורי לילה — עם שלמה ארצי

שידורים קבועים

רשת א'

07.10 הדו שירים — פזמונים ישנים
08.05 [illegible]
09.05 השיר לא תם
09.30 מבט
10.30 רדיו קל
11.10 שירים עבריים
11.30 השכלה רפואה לכל

רשת ב'

08.05 [illegible]
09.05 ביקור־בית
10.10 כל צבעי הקשת
12.10 גל פתוח — חדשות ופזמונים
13.00 בחצי היום
09.05 מה, כבר תשע?
10.05 [illegible]
11.05 [illegible]
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק בימי חול
14.06 לי ולך — שיר וברכה
15.05 [illegible]
16.05 מוסיקה לעניין
17.05 הנבה יומית

רשת ג'

06.11 [illegible]
07.05 שיר בבוקר בבוקר

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פוקחים עין
07.07 [illegible]
08.05 בוקר טוב ישראל
09.05 [illegible]
10.05 ארוחת עשר
11.05 נגן לעכשיו
13.05 קצר רדיו 13.55 יומן שיחרורים
14.05 [illegible]
15.05 [illegible] יומית

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — קסורה 5.00, 7.30, 9.30
אלנבי — הסגנו האוורון בפריז 5.00, 7.15, 9.30
אסתר — נאריה 5.00, 7.15, 9.30
בית לסין — מאננגה 11.15 בלילה
בן יהודה — רכבת אל החופש 5.00, 7.15, 9.30
גורדון — הסיפור האמתי 5.00, 7.15, 9.30
גת — שגעון של לילה 5.00, 7.15, 9.30
דיזנגוף 1 — נשיקת אשת העכביש 11.00, 1.30, 4.50, 7.20, 9.50
דיזנגוף 2 — 3 רווקים ותינוק 11.00, 1.30, 4.50, 7.20, 9.50
דיזנגוף 3 — ראן 11.00, 2.10, 6.30, 9.30
דקל — בעקבות אוצר הנילוס 7.15, 9.30
הדרייב אין — מסרה 7.45, 9.45, המטרית במלכודת הסקס 12.00
הוד — תתיך, תתיך 5.00, 7.30, 9.30
חן 1 — סלהאודר 5.00, 7.20, 9.45
חן 2 — פעמיים במסך הזיים 5.00, 7.20, 9.45
חן 3 — מרגלים שכאלה 5.00, 7.20, 9.40
חן 4 — כאסר גען 10.30, 1.30, 5.00, 7.25, 9.40
חן 5 — תרגיל לרושפים מתחילים 10.30, 1.30, 5.00, 7.30, 9.45
לימור — שיבוץ תשים 4.50, 7.15, 9.30
לב 1 — אהבת משעות 1.35, 5.00, 7.40, 9.50
לב 2 — גבירותי והמצמן 1.45, 5.00, 7.30, 9.40
מוגרבי — נשר הברזל 5.00, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — היוך הגדי 4.30, 7.30, 9.30
מקסים — רמז 4.30, 7.30, 9.50
מגדיר — סיפורה של אגנס 5.00, 7.30, 9.30
סינמה 1 — בירדי 5.00, 7.30, 9.30
סינמה 2 — מורשת הולקובסט 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי — אזה 7.00 יוכימבו 9.30
פאר — יתומים אמודים 4.30, 7.30, 9.30
פריז — מסע עסקים של אבא, הצילו את הצציל 11.30 בלילה
צוותא — חייל הלילה 8.00
צפון — אהבה על הולגה 4.00, 6.40, 9.30
שחף — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת — ברזיל 4.30, 7.00, 9.30
תמוז (המוזדרש) רכבת אביב — מקסי 5.00, 7.15, 9.30
תל־אביב — מתנה שמיים 5.00, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — רכבת אל החופש 4.30, 7.30, 9.30
אורגיל — סיפורה של מארי 4.30, 7.15, 9.30
אורית —
אור 1 — נשר הברזל 4.30, 7.00, 9.30
אור 3 — צוחק מי ששותר אחרון 4.30, 7.30, 9.30
אורנע — היוך הגדי 4.30, 7.30, 9.30
בית אגרון — בשם כל בני ביתי 6.00, אני אוהב אותך כרמן 8.30, סרוק 10.15, בירדי 12.00
בנייני האומה — זיכרונות מאפריקה 5.45, 9.00
הבירה — תתיך, תתיך 4.30, 7.30, 9.30
כפיר — שלושה רווקים וילד 4.30, 7.30, 9.30
מיטשל — נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30
עדן — מתנה שמיים 4.30, 7.30, 9.30
סמדר — שיבוץ הזיים 7.30, 9.30
רון — נאריה 4.30, 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — האלופים 8.30
הדר — זיכרונות מאפריקה 6.30, 9.30
חן — לילות לבנים 7.00, 9.30

רמת־גן גבעתיים

אהבים — גבירותי המצמן 5.00, 7.15, 9.30
אורדע — מתנה שמיים 4.30, 7.15, 9.30
אורמן — נאריה 5.00, 7.15, 9.30
הדר — זיכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
לילי — שיבוץ הזיים 2.00, 7.15, 9.30
רב חן — רמת גן
גן 1 — שגעון של לילה 5.00, 7.30, 9.40
גן 2 — מסע עסקים של אבא 4.15, 6.50, 9.30
גן 3 — אלני 5.00, 7.30, 9.40
גן 4 — להב משונן 7.20, 9.45, [illegible] 5.00

כפר המכביה

מוקס — הסיפור שאינו נגמר 7.00, 9.30
שביט — ניתוק בסיבוב 7.30, 9.30

נתניה

סמדר — ספורה של מארי 5.00, 7.00, 9.15
שרון — מרגלים שכאלה 5.00, 7.00, 9.15

בת־ים

אורנים — רמז 5.00, 7.30, 9.30
עצמאות — להב משונן 5.00, 7.30, 9.30

הרצליה

דוד — רמז 5.00, 7.15, 9.30
היכל — אנדריאנה ביבר 5.00, 7.30, 9.30
תפארת — צוחק מי ששותר אחרון 4.30, 7.30, 9.30

כפר סבא

חן — להב משונן 7.00, 9.15
עמל — הכבוד של פריצי 7.00, 9.30

רמת השרון

כוכב — בחזרה לעתיד 7.00, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — אהבות מתוכנות 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — נאריה 7.00, 9.15
אטמוריאדון — הסוכר מסבנטון 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — נשר הברזל 4.30, 7.00, 9.15
חן — בעקבות אוצר הנילוס 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק — שלא נדע מצבים 9.30
עמבר — פעמיים במסך הזיים 7.00, 9.15
עצמון — מתנה שמיים 4.30, 7.00, 9.15
פאר — סיפורה של אגנס 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור המרכז — מסע עסקים של אבא 4.00, 6.30, 9.00
רון — רכבת אל החופש 4.00, 6.45, 9.00
שביט — נשיקת אשת העכביש 7.00, 9.15

רב גת

רב גת 1 — בעקבות אוצר הנילוס 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — חלומות מתוקים 4.30, 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות — קסם 6.30, 9.00
בית העם — שלום לך בן 9.15
היכל — [illegible] 9.15
כיצן — [illegible] 7.00, 9.15
סביון — תרגיל לרושפים מתחילים 7.00, 9.15
מגדלור — נשר הברזל 7.15, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — זיכרונות מאפריקה 4.00, 9.00
היכל 2 — [illegible] 5.00, 7.30, 9.30
היכל 3 — שיבוץ הזיים 5.00, 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — רוקי 4 5.00, ניתוק בסיבוב 7.15, 9.30
חן — פעמיים במסך הזיים 4.30, 7.15, 9.30

חולון

כוכב קרית־שרת — [illegible] 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — מסרה 7.30, 9.30
מגדל — גבירותי המצמן 7.15, 9.30
מכבי — זיכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
ריגה — [illegible] 5.00, 7.30, 9.30

נצרת עילית

מתנם בקיבוץ — חמים 9.00

עפולה

היכל התרבות — [illegible] 9.00